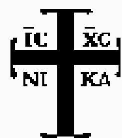
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș
Dr. Gianina Maria-Cristina Picioruș

Despre omul Împărăției

Teologie pentru azi
București
2012

Pe 4 mai 2012
s-au împlinit *7 ani* de la *adormirea*
Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu.

Scrierile complete ale

Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu

şi viaţa sa, comentate de către ucenicul şi fiul său întru Domnul,

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruş

Vol. 10

Teologie pentru azi

București
2012

Al 10-lea volum al *Operelor sale complete* e volumul pe care l-a scris...*în noi*...și *în amintirea noastră*.

Pe care l-a scris *cu har*...și *cu multă dragoste*. Cu multă *candoare* și *atenție*...față de viața duhovnicească care *îmbobocea* în noi.

Iar rândurile pe care *ni le-am notat*...deși *atât de puține*...au *amprenta* lui...Au *frumusețea* și *simplitatea* lui. Pentru că Fericitul Ilie *ne-a amprentat* cu frumusețea sa dumnezeiască ca pe niște *fii iubiți*.

Însemnările le redăm în forma în care *au fost făcute*, cu foarte puține *retușuri*.

Și le-am pus *la un loc*...și pe ale mele și...pe ale doamnei preotese...pentru ca să se *completeze reciproc*...și să ofere o imagine *și mai clară* despre Fericitul Ilie și *prezența sa inegalabilă* în viața noastră.

Sunt ucenicul care *te iubește*
Însemnări din 29 iulie 1999

Totul a început într-o seară, într-o seară din vara lui 1995...

Prin profesoara mea de *Biologie*, doamna Cosac, *scumpa* și *materna mea* profesoară de la *Seminar*, am ajuns să îl cunosc pe Fericitul Ilie[1].

Ea *mi-a dat adresa*...și mi-a spus *să îl contactez* într-o anume zi...pentru că el *mă așteaptă*...

Aveam 17 ani...

Eram *nerăbdător* să îl cunosc...și de aceea aveam *o teamă plină de bucurie* în inima mea...

Când am ajuns la nr. 93, pe strada Griviței[2], atunci mi-am dat seama de starea mea: de *teama* și de *bucuria* pe care le trăiam...

Eram *înfometat de nou*. Eram înfometat să cunosc, să simt, să trăiesc *măreția* vieții...

Nu știu *cum am reușit* să-l strig.

Când am ajuns la poartă am conștientizat faptul că n-aveam curajul *să plec* dar nici *să-l strig*.

L-am strigat totuși...

Mai mult *m-am bâlbâit*.

Poarta *de lemn* (pe atunci, mai apoi *de fier*) îmi dădea ocazia *să-l văd*.

Iar când *a ieșit* și *l-am văzut*...s-a petrecut *o mare minune*! Prima minune...mai înainte de *a-mi spune* vreun cuvânt...

Căci pentru o clipă, în locul lui...sau ieșind din el...*am văzut* o coloană, *un stâlp de lumină*

---

[1] În manuscrisul însemnărilor de față...este *Maestru*...și pe acesta *i l-am citit* în vara lui 1999...*sub bolta de viță* din curte...

Numai după adormirea sa, prin *luminarea lui Dumnezeu*, am început să mă raportez la el cu denumirea de...*Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu*.

Așa că vom scrie cartea...raportându-ne la persoana sa cu *raportarea de acum*...și nu *de atunci*...

[2] În Turnu Măgurele, județul Teleorman.

dumnezeiască, care *unea* cerul cu pământul...pământul cu cerul...

Și, în mod fundamental, am înțeles că el este cel lângă care *trebuie să rămân*...pentru că impactul acelei vedenii a fost *zguduitor* și *definitiv*.

Înainte de *a-mi spune* vreun cuvânt...am înțeles că îi voi fi *rob*, ucenic, fiu ascultător al său...pentru că Dumnezeu *îmi confirmase* viața lui.

Și când Dumnezeu *confirmă extatic*, dumnezeiește pe cineva...atunci o face pentru ca *să nu existe niciun dubiu*...și cuvintele lui *să se imprime cu totul* în inima ta.

Figura sa era *maiestuoasă*!...

Mi-a *cucerit* inima și mi-a *înălțat* mintea numai privindu-l.

Mi-a deschis poarta și *mi-a strâns* mâna. Iar eu nici nu mai știu ce am spus/ ce am putut să spun...

Mi-a strâns mâna cu *o autoritate* care *mi-a intrat* în sânge. Pentru că am înțeles, deodată, că trebuie să fiu *atent, serios, grav, solemn, punctual* la orice *întâlnire* și *întrebare* pe care i-o pun.

A schimbat cu mine câteva vorbe...la poartă...apoi s-a dus în casă...și s-a înapoiat cu un curs de filosofie tipărit. Era *pregătit* pentru mine...

Mi-a spus *să îl citesc*...și apoi vom vorbi *pe marginea* lui.

Am plecat la gazda unde locuiam *plin de entuziasm*, pe de o parte, datorită *vedeniei trăite*...iar, pe de altă parte, pentru că *întâlnisem* un astfel de om *atât de aproape* de mine.

Am citit cartea *cu nesaț*. Nu știam cum *s-o termin mai repede* ca să pot *să i-o restitui*. Mi-am luat notițe, mi-am pus întrebări, am făcut comentarii pe marginea celor citite.

Atunci i-am cunoscut *scrisul*, acel scris *tremurat* dar, paradoxal, *lizibil*, pe care am încercat mai apoi *să îl descifrez* de pe orice crâmpei de foaie.

A doua întâlnire a noastră s-a petrecut în apartamentul domnișoarei Green, fiica lui, din blocul T 6. Stam pe două scaune, la masa lui de lucru. Ne proteja o veioză...și de jur împrejur *pereții de cărți*, așa cum i-am numit și îi voi numi întotdeauna.

Ne-am dat seama că avem *un obicei comun*: stăm cu un picior sub fund uneori, atunci când suntem așezați pe un scaun. Și *o trăsătură de caracter*: că ne place *să ne destăinuim* cu multă gravitate...ca *în fața* lui Dumnezeu.

Dar *lucrul esențial* pe care l-am înțeles amândoi (și s-a dus orice discuție, în amănunt, despre cursul de filosofie) e acela că...*ne cunoaștem din totdeauna*.

Că Dumnezeu *lucrase în noi* toate condițiile de *întâlnire* și de *înțelegere reciprocă*.

Ne-am făcut confesiuni fără nicio jenă. Și asta până aproape de 12 noaptea, vreo 4-5 ore în continuu.

El, un om bătrân, de 76 de ani, trecut prin toate durerile și necazurile...și *răsărind*, în ciuda acestora, în Împărăția lui Dumnezeu...iar eu un adolescent, pe cale să împlinesc 18 ani, care aveam nevoie de *experiențe determinante* și de *o îndrumare specială* în viață.

Era primul om din viața mea care nu ținuse cont de *diferența de vârstă* dintre noi. Și care nu și-a pus deloc problema că *n-am să-l înțeleg*.

De aceea *diferențele* de vârstă, de experiență și de caracter dintre noi doi au fost motive pentru o tot mai mare *înțelegere reciprocă* și nu *de îndepărtare* a unuia față de altul.

Am considerat a fi o dovadă de *supremă noblețe* această *dimensiune pedagogică* și *duhovnicească* a relației noastre: că el *și-a asumat continuu* diferențele dintre noi și a vrut *să particip* la modul în care el *își sfințea* viața.

Fapt pentru care nu a instituit *nicio barieră* între mine și el...ci doar una *de fațadă*, un mod *protocolar* de

a ne afișa în public, atunci când eram împreună cu familia sa...sau împreună cu alții...și unde eu mă comportam cu o anume „distanță” seculară.

Însă *distanța* era *un modus vivendi* care *ne proteja* relația de duhovnicie dintre noi de ochii *neînțelegători*, din afară...

Eu *tăceam* și el *îmi vorbea*.

Răspundeam când eram întrebat. Răspunsuri *la obiect* și *nespus de sincere*.

Tot sufletul meu era *în palmele* lui...pentru că știa ce cred, ce simt, ce vreau...ochii curați ai inimii lui neavând *taine* în ceea ce mă privește.

Pe fiecare zi am înțeles cu vârf și îndesat vederea lui duhovnicească, sfântă, înțelegerea lui plină de cumpănire...și *vederea lui înainte*.

Eram elev seminarist, în anii terminali. Eram prea puțin *cultivat*, pentru că *nu îmi permiteam* să îmi cumpăr cărți. Generozitatea bunicului meu, care mă ținea la studii, o răsplăteam cu *seriozitatea* la învățătură și *cu cumințenie*.

Însă ei, bunicii mei, nu puteau să mă facă *să zbor*, adică *să devin eu însumi*, pentru că nu aveau *cultura* și *pregătirea teoretică* de care eu eram *avid*.

Mă simțeam *singur* și *străin* în acel oraș fluvial, în Turnu Măgurele, unde îmi făceam studiile seminariale.

Nu aveam *oameni în vârstă* care *să mă bage* în seamă...deși *mi-aș fi dorit*.

Pentru că eu căutam *experiența* lor, cultura lor, lucruri care să mă facă *să mă descopăr*, să mă înțeleg...să ajung *la mine*...

Doamna Cosac *mă ocrotise*...atât la liceu, ca profesor...cât și în afara orelor. Ea fiind *singura* dintre profesorii mei care *a făcut* acest *gest esențial* pentru mine, acela de *a-mi deschide ușa* apartamentului său pentru ca *să-i epuizez*...biblioteca.

Acesta a fost motivul pentru care *m-a trimis* la Fericitul Ilie: la un moment dat nu a mai avut *cărți* care...*să mă intereseze*.

Citisem tot ce era *bun pentru mine* din biblioteca ei...și când și-a dat seama că *nu mai vreau nimic*...mi-a spus: „Ai să te înțelegi *bine* cu dumnealui!”. A avut mare dreptate...

Prin ea a lucrat Dumnezeu această *întâlnire*...fără de care nu aș fi ajuns niciodată *să mă scufund* în mine însumi...

La Fericitul Ilie aveam *ore de vizită*. Anumite *ore*...pe care el *le convenea* cu mine.

Erau orele mele *de sărbătoare*, adevărate *praznice ale comuniunii* și ale *împărtășirii de experiență dumnezeiască*.

Luam cărți de la el, *le mâncam*, le mestecam bine și le repuneam pe rafturi. Pe unele mi le dădea el și îmi spunea *să mă concentrez* pe ele...pe altele *mi le alegeam* eu...și îmi luam *notițe* din toate.

Într-o zi și-a dat seama că nu mai are *Coranul* în bibliotecă. Alături de o altă carte...Le căutase și nu le mai găsise...sau uitase cui i le împrumutase...și ajunsese la concluzia că...*sunt la mine*.

Atunci a fost *primul moment* în relația mea cu el...când am simțit că *mi se deschisese* pământul sub picioare...și că *o să cad în hău*.

Mi-am păstrat însă calmul...cărțile nu erau la mine, nu eu le împrumutasem, pentru că eu *i-am restituit* cărțile de fiecare dată, la termenul *stabilit*...și i-am vorbit cu sinceritate, spunându-i că *nu știu unde sunt*...

Deși *dârdâiam de emoție*...i-am răspuns *calm*...

S-a uitat *în ochii* mei...și m-a crezut...

Din acel moment am decis *să îmi notez*, într-un carnețel al său, ceea ce împrumut...pentru ca să știe sigur *unde* sunt...și *când* i le restitui.

Situația asta a durat un timp relativ scurt...până într-o zi, când mi-a spus, cu *regret* pentru acea zi...dar și *cu simțire paternală*: „Tu ești *unul din familie*. Nu mai e *nevoie*!...”.

Și nu a mai fost nevoie de *notarea* cărților...pentru că, deopotrivă*, am împrumutat* și *i-am cumpărat* și

dăruit cărți în tot restul vieții, din momentul când am intrat la facultate.

El a fost *sincer* cu mine. *Prea sincer...*

A fost *tot ce nu avem* eu și tot ce *nu crezusem să am vreodată*.

Am învățat de la el *simplitatea*, simțul *atent* pentru muncă, *eroismul sufletesc* și *demnitatea* în fața încercărilor de tot felul, simțul *viu* pentru creația *mare...*

M-a *introdus* în *viața mistică* a Ortodoxiei, devenind *Părintele meu duhovnicesc*. În viețile marilor scriitori și artiști ai lumii.

M-a făcut *parte* la istoria lui...și la istoria poporului român, pe care el o înțelegea cu o profunzime *firească*, plină *de duioșie*.

Profilul lui moral, înălțimea sfântă a vieții lui *mi-a luminat* viața.

Și cu toate că am învățat *enorm de multe* de la Fericitul Ilie, el nu mi-a *impus* nimic niciodată.

Mă simțeam *liber* și în același timp *îmbrățișat* și această *îmbrățișare a lui* ținea loc de *întreaga lume*.

Lângă el eram *în liniștea cea mai adâncă*. În liniștea în care cuvintele nu mai aveau *preț*...pentru că el exprima realități care *nu puteau fi cuprinse* de cuvinte.

Îmi vorbea...și din el *iradia* lumina dumnezeiască. Iradia bogăția, căldura, curăția, sfințenia, frumusețea, gingășia, fecioria Împărăției lui Dumnezeu.

Subtilități și *fragilități* de gândire și de simțire...pe care nu le-am putut *descrie* niciodată pe măsura lor...

El era *curat*!

Și am trăit din curăția lui...ca din aerul pădurii.

Îi dărdâiau mâinile...și asta antrena tot trupul...din cauza bolii Parkinson[3]. Dar mintea îi era limpede, clară, activă, însuflețită.

---

[3] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Boala_Parkinson.

El surâdea, glumea și râdea și la 80 de ani *ca un copil matur*...adică *curat*, nevinovat...deși pușcăriile și torturile pe care le suportase voiseră *să-l stâlcească*, să-l reducă la tăcere...

Mâncam amândoi uneori...iar mie îmi era rușine că sunt *sănătos*. De aceea încercam să mănânc în ritmul lui...să trag de timp...pentru ca să nu simtă că *a rămas* în urmă...

Din paharul din care bea *îi cădea* și pe jos...Dar n-am avut niciodată *sentimentul urâției* în gesturile lui, pentru că el era *natural* în tot ceea ce făcea. Era *om frumos*...

Și văzând cum *i se prelinge* pe mână sau pe piept conținutul din pahar sau din cană...te simțeai *în largul tău*...și nu la o masă cu *un ceremonial constrângător*.

Înainte să-l văd, să merg la el...mă pregăteam interior în mod atent. Mă *adunam* în mine...pentru că nu doream *să îl deranjez* cu starea mea interioară.

Treceam printr-o asceză *riguroasă* și *minuțioasă*. Rugăciune tainică, liniștire interioară, cuviință, o voce bună și care *să apese* pe cuvintele cheie.

Însă, cu toate pregătirile mele, de multe ori i-am produs anumite stări neplăcute.

Într-o zi, când a citit dintr-o carte a mea de aforisme...mi-a spus că *l-a înspăimântat* răceala mea.

Într-o altă zi i-am spus: „Simt un anume *titanism* în opera matale”...Fața i s-a înnorat...Nu *i-a plăcut* remarca mea...sau *nu s-a așteptat* să fac această remarcă...

Și am socotit-o drept *cea mai mare gafă*...lucrul pe care nu trebuia să îl fac...

Pentru că simțea nevoia unei *sincope*, a unui *pui de somn*, datorită slăbiciunii firii sale celei foarte ostenite, după masă...în timp ce vorbea cu mine...îl vedeam *ațipind*...

Era vorba de o jumătate de minut...sau de două-trei minute...

Ațipea stând pe scaun...sau pe pat...în poziția în care vorbeam...și privegherile acelea *mă linișteau* foarte mult...dar mă și *înspăimântau*.

Stam lângă *un mort frumos*...

Sau ele, acele clipe, mă pregăteau pentru *despărțirea* de el...pentru *inevitabila despărțire*...

Se trezea deodată...*continuând* discuția de acolo de unde o lăsase...sau îl trezeam eu...

Totul se petrecea...ca și când ațipirea *nu avusese* loc...

Reîncepeau discuțiile, întrebările mele...Îl puneam din nou *la muncă*, la eforturi de sinteză, de rememorare...în postura de *a se confesa*...

Bineînțeles că *mă îndurera* oboseala lui...Îmi părea rău, nespus de rău, că trebuia *să îl obosesc* în așa hal cu tot ceea ce *îl întrebam*...

Însă trebuia *să aflu*. Să am toate puse la punct. Trebuia să îmi iau *notițe* în gând și pe foaie cu tot ceea ce îmi spunea...pentru că nu ar mai fi existat *altcineva* care *să mi le explice*.

În fața unui pahar („două degete cu vin”, expresia lui) tăiat cu sifon sau a unui ceai aparte, cum numai doamna Floarea știa să facă...sau a unei cafele negre...vorbeam despre teologie, filosofie, literatură, istorie, politică, economie...despre *viață* în general și în special...

Despre *viață* și despre *oameni*. Despre cum trebuie *să treci prin viață în mod demn*...și să nu consideri că *diletantismul* sau *mânjirea sufletului* sunt *soluții existențiale*.

Despre cum să mergi pe *calea cea strâmtă*...și *cu multe chinuri*, dar care duce la Viață, duce la *comuniunea veșnică* cu Dumnezeul nostru treimic.

Îmi notam lucrurile...Mi le notam și în mine. Mă lăsam *amprentat profund*, cu multă dragoste de persoana și de cuvintele și de faptele sale pline de mărinimie pedagogică.

Însă cum să ții ritmul unui *fluviu de gândire*, care îți făcea mintea *blească* de lumina dumnezeiască și de adevăruri sfinte?

Cum *să alerg* după el...când el era *viteza luminii*?

Și cum *să notezi* atât de multe vederi extatice, atât de multe detalii mistice, când tu nu ai avut niciodată experiența lor, când tu nu ai fost *până acolo* până unde Dumnezeu *l-a urcat* pe el?

Nu știam niciodată *unde* mă va duce. *Ce* îmi va spune azi. *De ce* ne-am întâlnit azi. Însă mă ducea *întotdeauna* la Dumnezeu, la sentimentul înalt de iubire și de jertfă creștină...îmi destăinuia noi minuni din viața lui...noi ispite, noi păcate, noi lucruri *de îndreptat* în mine...îmi deschidea noi *trape* spre experiență.

La 18 ani am dorit să public 3 cărți: una a lui, alta a mea și alta a Dorei, a doamnei preotese.

Adrian B., de la Corabia, pe care îl socoteam „prieten", îmi promisese că *mi le va publica*. Nu știam că e doar „un șarlatan", ca mulți alții...de dinainte și de după el...pe care i-am întâlnit...

Ne-am zbătut, am pus manuscrisele la punct în timp record. Pe atunci nu aveam computere...

Doamna preoteasă le-a bătut la mașină pe ale noastre două...iar Fericitului Ilie i-a cules și bătut manuscrisul o doamnă, tot la mașina de scris...

Le-am corectat...eram bucuroși...m-am dus cu ele la Corabia...și nu le-am mai văzut niciodată...

Și pentru că Fericitul Ilie avusese *toată încrederea* în mine...iar eu fusesem *înșelat cu multă bădărănie* de „pretenarul Adrian"...nu mi-am iertat niciodată dandanaua pe care i-am făcut-o...aceea de *a-i crea iluzii*...

Era *un sacrilegiu* la adresa cărții sale de revelații dumnezeiești.

Eu aveam copie după cartea mea...dar Nika Dora, viitoarea mea soție, nu mai avea *un duplicat* la carte...pierzând astfel *primele încercări literare* ale ei.

Manuscrisul *pierdut* al Fericitului Ilie era *mai mare* decât cel apărut în *cartea albă*. Însă mai apoi am înțeles...că nu pierduserăm nimic...pentru că toată substanța cărții avea *copii manuscriptice*.

Cele două cărți, cea *albă* și cea *galbenă*, pe care Fericitul Ilie le-a publicat în timpul vieții sale au costat cam 10 milioane de lei, fără amabilități și telefoane.

Mie mi se promisese tipărirea la editura *Pamir* din Piatra Neamț. Nici până astăzi nu știu dacă editura *a existat* într-adevăr...

Însă odată cu *nesimțirea* lui Adrian am aflat că există și oameni care îți fură oul de sub cloșcă dându-ți-se drept „prieteni”...dar și că Fericitul Ilie dorește, cu nesaț, ca eu *să mă ocup* de *postumitatea* operei sale...lucru care *m-a bucurat foarte mult*.

Cartea *albă* a Fericitului Ilie a apărut la Pitești iar cea *galbenă* la București. Însă ambele ediții sunt *monumente de neprofesionalism*...mai ales cea de la București.

Niște cărți care au așteptat *prea mult*, peste 30 de ani de zile...Și aceste cărți, cu *un astfel de mesaj dumnezeiesc*...care dezleagă multe necunoscute...au fost tratate cu *maximum de dezinteres* de edituri.

Fiind *prost editate* pe de o parte...au stat luni întregi în rafturi, pe de altă parte, pentru că *nu s-au vândut*.

Bineînțeles nimeni *nu a vorbit* despre ele...nimeni nu l-a *cunoscut* pe autor...și de aceea impactul lor a fost *aproape zero*.

Nu s-a vândut niciun exemplar la Pitești și la Alexandria. Mi-a spus Fericitul Ilie...Iar în București (am uitat să mă duc la librăria Anastasia...poate aș găsi-o acolo) n-am văzut la vedere niciun exemplar.

Dar S.C. Microhart SRL, care a avut *nesimțirea* să editeze *cartea galbenă* aproape *ilizibil*, a luat aproape 3 milioane pentru *o tipărire ultrairesponsabilă*.

Vroiam...și vreau *să îl bucur* pe Fericitul Ilie cu editarea operei sale. Vream să fie *liniștit* și *împăcat* în această privință. Dar se pare că *încă nu se poate*...acest lucru.

Însă în gândirea *prealuminată* și *înaltă* a Fericitului Ilie, care nu înțelegea *cât de joasă* e *puterea de înțelegere* a contemporanilor săi...el credea că cele două cărți publicate în timpul vieții sale *spun totul* oricui...fără ca cineva *să le comenteze*, să le prezinte...

„Sfinții Evangheliști au scris puțin. E de ajuns astea două. Cine înțelege, *înțelege*" îmi repeta el la începutul uceniciei mele.

A trebuit să îi explic ani la rând...că ceea ce el a scris e *prea greu* pentru foarte multă lume...și că ele au nevoie de *multe comentarii*, de ample prezentări...și tot *neînțelese* vor rămâne.

De curând *am primit* de la el *Teurgia*, în manuscris. Al 3-lea volum...

Și cred că Fericitul Ilie a scris *mult mai multe cărți*...dar așteaptă *un timp* pentru acest lucru. Pentru *a mi le arăta* și *dărui*[4].

Nu vreau *să îl forțez*. El știe *mai bine* decât mine *ce trebuie să se petreacă* cu *sfintele sale însemnări*.

Cine este el pentru mine? Un om care *nu va muri*...chiar dacă va muri. Pentru mine el e de pe acum *un om viu*...și *va fi viu* în Împărăția lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu *îl umple din destul* de viața Lui.

Pentru mine el va fi *viu întotdeauna*, ca și acum și îmi va asculta rugăciunile din cer și îmi va vedea nedumeririle...ajutându-mi în toate.

Pentru că El *stă* lângă Dumnezeu încă de acum. Și eu mă rog mereu ca Bunul Dumnezeu *să-l așeze* lângă Sfinții Lui, pentru ca să fiu *și mai aproape* de el.

Mi-a spus într-o zi: „Nu mi-e teamă că *mor*. Mi-e *milă* de soție și de fată. Eu *mă duc la Domnul*". Da, asta simt și văd și eu: se duce *pe fiecare zi* la Domnul, pentru

---

[4] *Intuiția* mea de atunci *s-a dovedit corectă*...pentru că mai apoi Fericitul Ilie mi-a dăruit *întregul conținut* al volumelor ediției de față.

că *se desparte* tot mai mult de înțelesurile lumii noastre...și *se scufundă* în oceanul de slavă al Împărăției lui Dumnezeu.

Mintea lui, simțurile, trupul lui sunt pline de slava lui Dumnezeu...de aceea fiecare clipă aici, pe pământ, e o tot mai profundă *intrare* în ritmurile vieții veșnice.

Îl cred în crezurile sale. El a avut întotdeauna *dreptate*. Dacă mi-a spus ceva despre mine sau despre o problemă anume, mi-a spus lucruri pe care *le-a trăit efectiv*. Mi-a spus lucruri *adânc reflectate*, în care crede.

El nu m-a învățat *să speculez* pe teme teologice sau să afirm lucruri pe care *nu le cunosc* în mod detaliat ci să cred, să nădăjduiesc în Dumnezeu, să Îl iubesc smerit și cu bucurie pe Dumnezeu.

Reprezentați-vă în minte *silueta* unui bătrân de 80 de ani, care a făcut 12 ani și jumătate de temniță grea *degeaba* sau, mai bine zis, pentru a satisface *mofturile* ideologiei comuniste, cu boli multiple și cu urme de glonț în trupul lui din al doilea război mondial, care *stă în genunchi* pe tot timpul unei slujbe!

În genunchi...cu fața *senină* dar *sobră*, adânc *adâncită* în rugăciune.

Nimic nu-l perturba...

Mă uitam la el și mă simțeam *mic*, umil...pentru că eu nu aveam forța și răbdarea lui...

Eu, cu 60 de ani mai tânăr ca el, nu puteam să stau nici un sfert de slujbă *nemișcat* și *cu atenția încordată*.

Însă el rămânea *pironit locului*...în timp ce mintea lui era *coborâtă* în inimă și văzătoare de Dumnezeu.

Iar cei din jurul lui...*nu știau* mărețiile din acest om Sfânt și bineplăcut lui Dumnezeu.

Un *anonim* pentru mulți...dar *prieten* al Stăpânului...și al Sfinților Lui.

Orice împărtășire a lui cu Sfintele Taine era ceva *tainic* și *plenar*. Era o bucurie pe care nu mi-o pot imagina...dar pe care o simțeam, așa, de departe...pentru că se pregătea pentru ea...și *o păstra* în ființa lui ca pe *un parfum dumnezeiesc*.

Chipul său tânăr, din tinerețe, de pe coperta cărții albe, m-a făcut de nu știu câte ori să plâng. Să plâng *dulce*...Și de fiecare dată numai *vederea lui* mă face să simt *dulceața* harului îl el, cea care *mă inundă* și pe mine...ca soarele pe cele din spațiu și de pe pământ.

Și de aceea el, el *pentru mine*, e *dincolo de cuvinte*...pentru că tot ce mă învață prin simpla sa *prezență* întrece discursivitatea. De fapt *o suspendă*...

Nu avem împreună însă nicio fotografie...pentru că *nu dorea* să fie fotografiat. Doar când a adormit, la înmormântare, am chemat o fotografă din oraș...și ne-a făcut câteva fotografii...

Nu *pe gustul meu*...dar *singurele*...

După cum am pierdut și glasul lui unic...pentru că nu am îndrăznit să aducem un reportofon să îl înregistrăm. Dacă știam că *nu vrea* fotografii...am dedus că nu vrea nici să fie *înregistrat*. Însă acum îmi pare *nespus de rău*...

Doar opera sa manuscriptică și câteva haine *ne alină* inima...și vederea ochilor...dar și mirosul. Pentru că caietele și hainele sale au păstrat *amprenta sa*, mirosul lor...aidoma unui *mir vărsat*.

Cuvintele sale *mă tulbură*, îmi umplu inima de un cutremur de emoții, de o explozie de simțiri sfinte.

Versul său: „Eu te-am *iubit* lumina mea din cer” e o mărturisire *sfâșietor de profundă*, pentru că este expresia dragostei lui copleșitoare pentru *înălțimi* dumnezeiești care *ne depășesc* înțelegerea.

Iar dacă Dumnezeu, prin harul Său, îți dă ție, cititorule al operei sale, bucuria și durerea de *a înțelege* versurile revelațiilor sale înseamnă că și tu ești *chemat* de El la experiența *simțirilor de taină* ale sfințeniei.

De aceea *nu te da înapoi*...ci *acceptă să mergi* pe calea iubirii lui Dumnezeu, în care El *îți arată* minuni peste minuni în drumul curățirii tale de patimi.

Pentru că, iubitule, nicio *descoperire sfântă*, dăruită de Dumnezeu unui Sfânt, nu vine din *degenerescență psihică* sau nu e *o iluzie mentală* sau *o*

posesie satanică ci *o ridicare a lui*, prin slava lui Dumnezeu, la vederi dumnezeiești și sfinte.

Și numai un om *secătuit* de har și *fără* experiență teologică și duhovnicească poate *să hulească*, fără mustrare de conștiință, *experiențele sfințeniei*, adică ceea ce face Dumnezeu cu Sfinții Săi când *îi curățește* de toate cele rele și îi face *ai Săi*.

Au fost mulți care *s-au smintit* de cuvintele Fericitului Ilie sau *au fost reticenți*. Și asta din *prea puțină* cunoaștere teologică și experiență sfântă. Pentru că nu poți *să înțelegi* ceea ce *te depășește cu totul...*

Pentru a-l înțelege pe el trebuie *să îi cunoști* pe marii Teologi și Mistici ai Ortodoxiei, să ai o viață îmbunătățită, o minte clară, o inimă iubitoare și deschisă, o voință responsabilă, una care să judece totul *în ansamblu* și *să străvadă* persoana din cuvintele și faptele ei.

Dar dacă ești *bont* la înțelegere, dacă *nu te vezi* nici pe tine, cum *să îl vezi* pe altul? Și cum să vezi și să înțelegi un asemenea *colos al sfințeniei*, ca Fericitul Ilie, dacă tu nu te afli pe calea despătimirii, dacă tu nu ești *plin* de același har și de același *entuziasm sfânt* pentru curățirea de patimi ca el?

Viața și opera lui sunt de o profunzime lirică, filosofică și mistică *excepționale* în ciuda *ciocanului* care le-a distrus. Anii de detenție și apoi *seceta* intelectuală comunistă *au sfărâmat* parcursul firesc al dezvoltării sale creative.

Evenimentele istorice exterioare lui *l-au forțat* să treacă de la *scrisul pe foaie*...la *scrisul în el însuși*.

Ce ar fi fost Fericitul Ilie într-un context *normal*, cu oameni de știință și de teologie alături, cu trăitori profunzi în jurul lui?

Ce ar fi făcut el într-o lume *liberă*, cu atâtea potențe și cu atâta *dorință de împlinire creațională*?

Însă, pe de altă parte, întreaga sa luptă a rugăciunii neîncetate, încununată cu atâtea revelații mistice, a fost *lupta lui pentru libertate*, luptă *in extremis*, acolo, în pușcăriile comuniste, unde se dorea

întemnițarea sufletelor în primul rând...și nu a trupurilor.

Și a dovedit, și prin persoana sa, că nimeni nu ne poate ține *captivi* dacă Îl lăsăm pe Dumnezeu *să ne elibereze interior*.

El a pledat pentru *o cunoaștere totalizatoare* a lumii. Pe a nu ne cantona în *spațiile înguste* ale unor ideologii.

Și și-a dorit mereu să fie *ORA*: adică *Ortodox, Român, Artist*. Și cred că *a reușit*...împotriva tuturor celor ce *i-au stat* împotrivă.

Fericitul Ilie mi-a mărturisit adesea că simte, mai ales acum, la bătrânețe, cât de mult a fost *privat* de masa de scris. Că e *neîmplinit* în ceea ce privește scrisul...și cititul...deși a scris și citit *enorm*...

Când tocmai se liniștise, se căsătorise...a fost întemnițat de comuniști. Avea planuri de creație, mari planuri...

Înfometat, îmbolnăvit, pus pe lista exterminării fizice și morale...și unde rugăciunea, doar rugăciunea, i-a adus iluminarea și îndumnezeirea ființei sale.

Ieșind în 1964 din închisoare...a găsit o Românie *devastată* de comunism, umilită, pusă pe butuci...în care el era considerat *un paria*...și pus *la munci umile*.

Nu avea voie *să comunice* cu „foști pușcăriași”, securiștii îl urmăreau întotdeauna când *pleca* din Turnu Măgurele...și câte doi, cu tura, *făcuseră de pază* în fața casei lui...cât timp el *fusese* întemnițat.

Îl loc de masă, hârtie și cerneală...în pușcărie el nu avusese decât *propria sa minte*. Memora, păstra, ca un computer atent...tot ce *înțelegea* și *primea prin descoperire* de la Dumnezeu.

De aceea când a ieșit din pușcărie nu a vrut să vorbească despre chinuri, umilințe, blestemății din închisoare...ci despre *cele revelate* lui, despre cum *s-a curățit acolo*...nu despre cum doreau aceia *să-l înnegrească* la inimă.

Iar când au apărut primele *mărturii* în foaie ale foștilor deținuți politici și când a văzut că mulți scriau *cu resentimente* despre ce au trăit – în bună parte *normale* – a fost *decepționat* de depozițiile lor...pentru că el se aștepta ca să fie *mai mulți* aceia, care vor mărturisi *partea pozitivă* a închisorilor, adică cum *s-au spiritualizat* ei acolo.

Și, cu obstinație *bună*, rare au fost dățile când mi-a mărturisit ce *i-au făcut,* cum *l-au umilit* torționarii lui...

Pentru că a vrut să îmi predea nu *gunoiul caracterial,* nu *umilința abjectă,* nu *actele inumane* la adresa lui și ale tuturor celorlalți...ci repercusiunile acestor torturi fizice și sufletești trăite în harul lui Dumnezeu. Cum *a schimbat răul* în *bine* în ființa lui...cum s-a făcut *frumos* întru harul lui Dumnezeu...

Și acum, din ce în ce mai mult, văd că *a procedat corect* în această privință...

Pentru că e nevoie nu de *lamentații sterile,* nu de *lupta fadă cu trecutul*...ci de *mărturia rezistenței* și *a lucrării duhovnicești interioare* din trecut și prezent.

Căci contează cel mai mult *cine suntem* acum, cum *ne-am creat interior*...și nu prin *ce am trecut...*

Fără doar și poate: *chinurile* închisorii și ale *urmăririi* pas cu pas de organele de anchetă au fost multe și grele. Dar contează *cum te-ai salvat* din aceste chingi, cum *ai respirat*, în slava lui Dumnezeu, *aerul* libertății duhovnicești.

Nu a avut masa de scris *la îndemână*...decât după vârsta de 50 de ani.

Imaginați-vă *ce ar mai fi fost* Shakespeare sau Beethoven sau Sfântul Simeon Noul Teolog, dacă ar fi trebuit să scrie și să creeze doar în *30%* din timpul pe care *l-au avut* pentru creație.

De aceea opera Fericitului Ilie e ca o catedrală imensă din care *a fost lăsat* să ridice *doar un perete*. Însă din acest *singur perete* intuim *ce ar fi putut să fie*...dacă era lăsat să-și construiască întreaga catedrală, adică să se împlinească și ca scriitor și ca om

duhovnicesc, în condiții de libertate, de la un capăt la altul al vieții, fără umilințele pe care le-a îndurat.

Însă acele umilințe l-au învățat lucruri profunde.

Mai ales cum *să suporți* și *să ai de-a face* cu oameni cu diverse caractere și care au experiențe de diferite grade.

Cum să suporți *impostura*...când impostorii nu-și dau seama de *gradul de penibil* în care se foiesc.

Dar, mai ales, a învățat *gustul trist* al singurătății și al minimalizării.

Singur...pentru că nu avea *cine* să-l înțeleagă.

Singurătate iscată nu de *lipsa* oamenilor...pentru că a trăit în oraș, a avut serviciu, a lucrat cu oameni...ci de *gradul scăzut* de intelectualitate și de duhovnicie al celor din jur.

Ce să mai spunem de *minimalizare*? O minimalizare *idioată* din partea politrucilor zilei...dar și a concetățenilor, a rudelor sale...care nu au înțeles *nimic* din lucrurile dumnezeiești *pățite* de el.

Însă ideologia ateistă, bineînțeles, nu avea nimic de-a face cu *teologia mistică* pe care Fericitul Ilie o întrupa *atât de mult* și *de coerent*.

După cum nici *neștiința* noastră parohială în materie de teologie și de experiență ascetică nu e mai puțin *oribilă*, așa că nu s-a simțit *îmbrățișat* nici de Biserica al cărei mădular *viu* și *sfânt* era.

Însă el *a compus* și *a memorat* poemele sale mistice în pușcărie...și primul caiet cu însemnări, de după eliberare, *a căzut* în mâinile Securității...și pierdut a fost...

A rescris lucrurile...

Le-a rescris și pe unele le-a uitat, din păcate...

Însă s-a luptat mereu pentru *memoria noastră*...adică pentru cei care *le avem acum* la îndemână.

Pentru că el a înțeles faptul că experiențele sale mistice nu sunt *numai* pentru el...ci fac parte din *patrimoniul* Tradiției Bisericii, fapt pentru care mi le-a și *dăruit spre publicare*.

A uitat să scrie multe...și *a renunțat* la faptul de a mai scrie unele lucruri. Nu ne-a lăsat *un jurnal*...ci doar *însemnări disparate*. Iar dacă *ar fi ținut* un jurnal...cred că am fi înțeles și *mai aplicat* dramele și bucuriile vieții sale. Însă nu l-a ținut...pentru că a vrut *să se uite* tot răul și urâtul pe care le-a trăit și le-a întâlnit în viață...

Faptul că *a lucrat* cu versuri cu rimă și cadență, pentru a reține poemele, a avut *o logică fină* și *adâncă*. A avut nevoie de strofe pentru a-și ține mintea *unitară*...și *cu ritm bucuros*.

Versul liber și *reflecția sclipitoare* sunt bune pentru caiet...pentru atunci când scrii pe foaie. La masa de scris căutăm nuanțe, rolul virgulei, importanța punctului, a segmentării frazei.

Poezia strofică *reține* sentimentele ca un recipient parfumul, tocmai de aceea a avut nevoie de *rigoarea interioară* a rimei.

Poemele sale sunt pline de *bunătatea* și de *prospețimea harului dumnezeiesc*. Ai nevoie de minte *lină* ca să simți atât *cruditatea apoftegmatică* a versurilor sale cât și *candoarea plină de sfială* a simțămintelor sale.

Și ca *să te apropii* de poemele sale...trebuie să știi *cu cine ai de-a face*, să *îl cunoști* pe omul care le-a scris...și să înțelegi că ele nu sunt *doar poeme*...ci poeme în care sunt *criptate* descoperiri dumnezeiești de mare anvergură.

Sunt versuri *adânc șlefuite*...în zeci de zile. Sunt argint lămurit în foc...în *focul* repetiției zilnice. Pe de o parte sute, apoi mii de rugăciuni ale lui Iisus...iar, pe de altă parte, *eforturi de memorare uluitoare*...a sute de versuri.

Iar pușcăria nu era *spațiu de reflecție* și nici *Mănăstire*...ci *groapa de gunoi* a ideologiei comuniste. Locul unde erau aruncate „rebuturile” umane, care *nu se calau* pe linia „viitorului luminos” al reformării României.

De unde *atâta energie* fizică și mentală, pentru o astfel de grandioasă creație interioară, când mesele la

pușcărie erau *lături pentru porci* și nu *mâncare pentru oameni*?

De unde atâta *curaj* și atâta *determinare interioară* la un tânăr...încât să urce, din treaptă în treaptă, drumul curățirii de patimi, până la *vederi dumnezeiești*...și la *starea în lumina dumnezeiască* zile în șir?

Fericitul Ilie nu a făcut Facultatea de Teologie...El a făcut româno-engleză, înainte...și după ce s-a întors de pe font.

Era *profesor de liceu*...nu *teolog*. Nu avea habar despre *pericolele duhovnicești* care apar *în drumul* curățirii de patimi.

De aceea dracii și Îngerii, despătimirea și vederile mistice au fost pentru el realități cu care *s-a întâlnit* prima dată *pe viu*...și apoi *în cărți*.

După ce *a ieșit* din pușcărie...și, în mod determinant, după revoluție, el *a citit* și *a înțeles* că *drumul său spre lumină*...a fost *traversat* și de alți Sfinți înaintea lui.

Și se bucura de fiecare dată când găsea *câte un pasaj* într-o carte...care îi confirma faptul că are *experiențe comune* cu vreun Sfânt sau scriitor sau artist...Și îmi vorbea despre ele cu bucurie, cu o bucurie *ingenuă*, de parcă ar fi descoperit ceva *absolut nou*.

Mă întorceam acasă *plutind*, cu aripi de zbor...Eram *cel mai fericit muritor* când plecam de la Fericitul Ilie, după o convorbire cu el de câteva ore.

Aerul iubirii și al căldurii lui duhovnicești *iradia* și din mine, pentru că el, de fiecare dată, îmi împrumuta din *inefabilul trăirii* lui, din harul lui Dumnezeu care izvora din el ca dintr-un izvor *lin*...

Iar *acasa* mea, pe atunci, era *o cameră mizeră* de cămin...cu mâncare *jalnică* pregătită la cantină...pentru ca în ultimul an de liceu seminarial, al cincilea, să stau în gazdă la o femeie, alături de băiatul acesteia și de încă alți doi colegi de seminar.

Spații *mici* și *improprii* dar plătite *scump*, condiții *puține* de trai...dar în atare atmosferă a trebuit să îmi fac studiile liceale și să aprofundez, pe deasupra, teologie, filosofie, literatură, artă împreună cu Fericitul Ilie...

Ceea ce eu făceam împreună cu el depășea cu mult *nivelul* orelor de la liceu. De fapt nici nu putea fi *comparate*...Pentru că împreună cu el făceam studii *avansate*, în mod *intensiv* și cu *exigențe maximale*.

Tot în aceleași condiții *incomode* și *insalubre* am scris o mare parte din cărțile mele de literatură.

Scris pe apucate, mâncat puțin, multă citire, multă rugăciune, mult nesomn, studii, drumuri, transpirație, fără prea multă intimitate...

Eram 6-8 inși în cameră. Dacă tu îți făceai patul sau îți făceai curat...sau îți spălai hainele regulat...aceste lucruri nu îi *împingeau* și pe colegii tăi de cameră la *a te urma*.

Veceuri și dușuri comune la cămin. Mizerie cât cuprinde. Hărmălaie, fiecare dormea când vrea...se ducea, se întorcea după cum îi năzărea...Dacă vroiai să înveți trebuia *să îți oțelești* nervii...și să înveți în condiții *de bombardament aerian*.

De aceea puteai găsi foarte ușor *prieteni de pahar* sau *de femei*...dar mai puțin sau deloc de *studiu, creație* sau de *rugăciune*.

Însă prezența lui și atmosfera din casa sa îmi dădeau puterea *de a nu mă pierde* în *anormalitatea* vieții mele de la cămin și, mai apoi, de la gazdă. Să nu mă pierd în *lene*, în *vacuum*, în *turpitudine*.

Pentru că vedeam la Fericitul Ilie ceea ce *îmi plăcea* și lucrurile de care *aveam nevoie*: îmi plăcea liniștea, studiul, calmitatea și echilibrul familiei sale.

Am rezistat...și am biruit acele *hrube irespirabile*.

Însă acolo am avut parte de multe ispite demonice...pentru că încrederea și mărețiile destăinuite

de Fericitul Ilie erau *exploatate* de demoni împotriva mea.

Pe măsura ascezei și a creșterii mele în creație și în șlefuire de sine au crescut și ispitele.

Datorită rugăciunii inimii...am început să am *aritmii*. Până când am învățat *să îmi liniștesc* inima...am trecut prin diverse atacuri de frică și de singurătate abisală sau prin revărsări imense de sentimente, care îmi oboseau inima foarte mult.

Mintea mea *se scalda* în sentimente, dând naștere unei gândiri *toride,* în flăcări. Însă atunci *mi se curățeau* mintea și inima...și acele *arderi* interioare erau *normale*...doar eu *nu mă obișnuisem* cu ele.

Studiu, rugăciune, creație...lucruri făcute în exces...și *mi s-a blocat* creierul! Nu mai puteam să dorm, nu mai aveam niciun gând...nu mă mai traversa nicio emoție...Eram o minte plină de o lumină difuză, spre negru.

O minte *goală* care nu mai știa *să gândească*.

Începusem să uit *cine sunt* și *ce fac*.

Nu puteam mânca...nu mă mai suportam...sub mine *se deschidea* groapa nebuniei. Mă despărțea de *ruperea de realitate* doar un fir de ață...Acesta era lucrul pe care *îl simțeam* în acea stare...

Am stat 4 zile în situația asta...când, spre seară, mi-a venit *primul gând*...

De bucurie l-am scris...ca să nu îl uit...

Nu împlinisem încă 18 ani...

Și faptul că mintea mea a început *să gândească din nou*...a fost semnul că pot să trec peste această *apoplexie psihică conștientă*...și să merg mai departe...

Dar când l-am întâlnit pe Fericitul Ilie, în loc să *mă compătimească* pentru ce trăisem în ultimele zile...mi-a spus că e *ceva normal*...și că aceste stări *de dezechilibru psihic aparent* sunt ca urmare *a ruperii* ritmului normal al gândirii.

Începi să gândești *în alte ritmuri*, lași *să te pătrundă* harul lui Dumnezeu...și de aceea tot acest *balast* de gânduri, sentimente și stări negative.

Adică...era *normal* și nu *anormal*...să trăiesc lucruri *neînțelese*...și *neașteptate* pe drumul înduhovnicirii!

Asta m-a făcut *să mă acomodez* cu *anormalitatea* creată de demoni...pentru că *nu i te poți opune*.

Și dacă vrei și dacă nu vrei tu...dracii fac *tot ce vor ei* în viața ta. Te sâcâie...te înfricoșează...te întristează când ți-e lumea mai frumoasă...

După ce am avut primele *vederi mistice*...am avut și primele *năluciri drăcești* de calibru.

Una dintre ele mi-a provocat cea mai mare *suferință* a vieții mele...pentru că demonul *a exploatat* dorința mea de creație.

Studiasem cele mai mari genii ale lumii cu Fericitul Ilie...discutasem îndelung pe marginea eroismului și a suferințelor pentru creația literară și artistică...despre excelența lor...și neînțelegerile și răstălmăcirile la care au fost supuși.

Scriam la al doilea sau al treilea volum de versuri.

Și în timp ce ascultam o creație a lui George Enescu...am trăit *o vedere* a demonului, ca un flash de lumină...o prăbușire în mine însumi...și mi-a spus *cu glas* în lăuntrul meu: „Dacă vei reuși *să scrii* întotdeauna la *această intensitate*...vei ajunge *la geniul* din tine!”.

A fost *derutant* glasul demonului...pentru că a fost *lingușitor*...Îmi lingușise orgoliul și titanismul demonic care *înflorea* în mine...

Fericitul Ilie m-a lăsat *să mă zbat* în această stare...pentru că știa că *va ieși un lucru bun* de aici...pentru că era o cădere *din îngăduința* lui Dumnezeu...

Mi-a *plăcut*...și m-am lăsat *înșelat* de demon...căpătând *o forță irepresivă* de creație.

Scriam, gândeam, cream cu o viteză uluitoare. Îmi permiteam *să experimentez* pe mine însumi pentru că mă simțeam *absolut*.

Nu mi-era teamă de nimic, mă luam la întrecere cu orice geniu al lumii, simțeam în mine *puterea*, iluzia că sunt *de neînvins* și *nemuritor* prin ceea ce fac.

Însă când am început *să mă îndoiesc* de mine însumi...și de creația mea artistică...și am reînceput să dau loc, în mod masiv, vieții duhovnicești, care *secătuise* în mine...atunci demonul *s-a îndepărtat* zi de zi de mine...și am înțeles *ce se petrecuse*.

Care fusese *motivul*...și de ce toate aceste *erori în lanț*...

Dar Fericitul Ilie nici atunci, în acele situații dramatice, nu a vrut să îmi spună...*dezlegarea* lucrurilor. Pentru că a vrut *să experimentez*...atât *bunele* cât și *relele* vieții duhovnicești pe propria-mi piele. Și iarăși a făcut *ceea ce trebuia*...

Căci dacă încerca *să mă scoată* din greșeala mea cu forța...nu ar fi avut parte decât de *împotrivirea* mea. Dar dacă m-a lăsat să văd *cum e* când *te secătuiești* de har și când fugi după iluzii...și rămâi *gol* și *părăsit* de Dumnezeu...atunci nu mai îți permiți să dai cu piciorul în țepușă.

Fericitul Ilie *m-a înțeles* însă și *m-a compătimit* întru toate. M-a făcut să privesc numai la *cele de sus*...și să nu mă *scufund* în frică, în nefericire, în durere, în compromisuri...

Să privesc spre relația cu Dumnezeu ca spre singurul lucru *stabil* al vieții mele...în jurul căruia *gravitează* toate celelalte.

N-am mai fost elev, am terminat liceul, am devenit profesor *suplinitor* de Religie...

M-am întors acasă, la țară, și aici am dat peste alte probleme...și alte greutăți...multe dintre ele *aceleași de oricând*...

Dar cea mai mare *greutate* a mea...era că nu aveam *cu cine* vorbi *lucruri mari*. Că toți erau interesați

de când *plouă*, de când vine *pensia* sau *salariul*...și de o mie de alte lucruri *mărunte*...dar nu se gândeau la niciun *lucru de conștiință*, la niciun lucru *elevat*.

Mă luptam cu *blazarea*, cu *prostia* și cu *indiferența gnoseologică* din jur.

Nu puteam *să le accept proximitatea* în inima mea...

Nu am mai ajuns la Fericitul Ilie atât de des, pe cât îmi doream, dar am venit în mod regulat la el...pentru că îmi era *dor nespus* de el.

Trebuia *să scot capul* la suprafață...ca *să iau aer*.

Evadam din lumea mea *îngustă*...pentru a intra în lumea lui *mare*, în lumea *plină de slavă* a Împărăției lui Dumnezeu.

Vederea lui îmi ținea *viu* entuziasmul. Știam că nu sunt *singurul* de pe pământ care dorește lucruri mari, sfinte, curate.

Îmi stăpâneam cu greu lacrimile...pe care bucuria întâlnirii cu el mi le provoca. Nu jucam *teatru*...dar nu doream *să îl tulbur*...

Însă el știa *de ce veneam*...pentru că și el avea nevoie de *același lucru*: de oameni *dintr-o bucată*, de oameni care *doresc totul*, de oameni care nu sunt *duplicitari* în nicio firidă a vieții lor, pentru că sunt *prieteni* ai Stăpânului.

Aici era vorba despre *sfințenie* și despre o relație de prietenie *curată* și *abisală*.

El era singurul meu *prieten*. Singurul meu *tată* pe pământ. Singurul *om* al pământului care *echivala* cu *propria mea viață*.

Și, deși unele deziluzii, dureri, frici, tristeți mormântale nu i le mai dezvăluiam...simțeam cum în discursul lui, ici și colo, *le puncta*, le punea în relief...îmi vorbea despre ele *la modul delicat*.

Iar eu, care nu doream *să îl întristez* cu ele...aflam că și el este *întristat* de tristețile mele...și, deși nu le

verbalizează ca fiind *ale mele*...ci *le generalizează*...el le problematizează *în favoarea* mea...

Și acest mod *delicat* și, în primul rând, *paternal* de a se comporta față de mine...erau un fel de *rugăciune* și *sărut pe frunte* noaptea, la patul meu, când eu m-aș fi prefăcut că *dorm*...dar aș fi văzut *toată inima lui* pentru mine...

Învățasem de la Nichita Stănescu că *prietenia* înseamnă *prezență*. Dar alături de el am învățat ce *conținut interior* are *prezența*.

Pentru că tot comportamentul său *didascalic/ învățătoresc* față de mine era unul plin de vedere duhovnicească...și prin el vedeai *cum te mângâie* Dumnezeu în mod continuu.

Toate însușirile, calitățile, ideile enunțate de Fericitul Ilie mă duc la *măreția* lui Dumnezeu. E ca un cristal prin care *strălucește* lumina Lui.

Hristos *strălucește* din persoana sa...și El mă învață întotdeauna, prin cuvintele și atitudinile robului Său, *ce se cuvine* să fac.

Când merge pe stradă se observă faptul că e un om *venerabil*. Are un mers *demn*...grațios...

Am mers *alături*...sau *la braț*...de câteva ori.

Îmi amintesc mersul împreună spre liceul Marin Preda...pe 20 decembrie 1995...unde *am cunoscut-o* pe doamna preoteasă...

Era o atmosferă *de toamnă*...nu *de iarnă*...frunzele castanilor pe jos...pe aleea principală...și noi într-o *tăcere bucuroasă*...

El și eu am citit câteva poeme din creația noastră...la o întâlnire de cenaclu. După care doamna preoteasă mi-a prezentat câteva din poemele sale...și așa *ne-am întâlnit*...

Apoi, într-o vară, am mers împreună de la casă...spre apartament...el purtând pălăria maro. S-a *sprijinit* de brațul meu...

Însă marii oameni trebuie *priviți în ochi*. Iar ochii lui *plini de viață*, de indefinibil, sunt *incredibil de frumoși* și *de curați*.

Fericitul Ilie e *blând*. Are o blândețe în care se intersectează *înțelegerea* și *bunătatea* față de oameni. Pe de o parte *înțelege* durerile, păcatele, neștiința oamenilor iar, pe de altă parte, ar dori ca toți să aibă parte de *cunoaștere* și de *experiență teologică*.

Într-o zi i-a spus Dorei[5] (când l-a rugat să se roage *și pentru ea*): „Eu mă rog *pentru toată lumea*. Chiar și pentru cei pe care *nu-i cunosc*”. Și i-au dat lacrimile...

Lacrimi sfinte, pe care le-am văzut *rar* în ochii lui în primii ani de ucenicie...dar care erau *mereu prezente* după ce *a adormit* doamna Floarea, soția lui.

O franchețe căreia nu poți *să-i reziști*. Ne dezarmează de foarte multe ori. Însă și eu și doamna preoteasă ne ducem la el *cu inima larg deschisă*...și de aceea *se simte în largul său* alături de noi.

A preferat să mănânce *ce a avut* decât *să se mânjească* cu oamenii care făceau *temenele* ideologiei comuniste. Mi-a *subliniat* acest lucru...Nu a vrut să îl aibă vreunul *la mâna lui*.

Într-o zi, tatăl unui elev i-a adus acasă „lucruri speciale” pentru acea vreme...pentru ca să fie *atent* cu nota fiului său.

Doamna Floarea *a primit* cadoul...A pus chiar *o vorbă bună* pentru „sărmanul” elev...

Însă Fericitul Ilie, enervat de *îndrăzneala* aceluia, *i-a interzis* să îl păstreze...și ea a fost nevoită *să îi restituie* „darul”.

Și a pus-o să-i spună tatălui cu pricina: „Dacă *va învăța*, îl voi trece!”. Și l-a trecut clasa...pentru că elevul *s-a apucat de învățătură.*

---

[5] Numele de *poetă* al soției mele.

Și apropo de cum *evaluezi* un elev sau un student...Mi-a spus: „Nu trebuie să te gândești la *cum gândește* elevul nota...ci să gândești la faptul că nota nu va exprima niciodată *valoarea* lui. Trebuie să îl faci să simtă că *mai are de învățat*, că mai are *de urcat* pe treptele cunoașterii. Nota trebuie să fie *o încurajare pentru mai mult*...și nu trebuie să îi dea sentimentul că este *autosuficient*”.

Ca inspector școlar era *curtat* de tot felul de oameni. Unii știau *să stea* la rând pe când alții *înțelegeau* că nu mai trebuie *să aștepte*...și dădeau buzna. Însă el *îi invita* pe „grăbiți” *să mai aștepte*...și le dădea *prioritate* celor din spate...care nu își manifestaseră nicio grabă.

Fericitul Ilie însă nu avea *orgoliu* în manifestările sale față de oameni...ci *mult bun simț*, *onestitate*, *respect*...și, mai ales, *multă demnitate*. Pentru demnitate *refuza* adesea prilejuri de a obține bani sau întâlniri...dacă conștiința lui îi spunea că *nu trebuie să le accepte*.

Pe de o parte, nu dorea să fie *cunoscut*...ci dorea să fie *lăsat în pace*, în liniștea și în bucuria rugăciunii. Dar, pe de altă parte, îl durea foarte mult că nu are *confidenți* și oameni pe care *să-i ucenicească*.

Faptul că *m-a întâlnit* a fost *o mare eliberare de singurătate*...lucru pe care mi l-a mărturisit de mai multe ori.

Alături de *marea sa demnitate*, Fericitul Ilie e un om *al discernământului* și *al dreptății*. Un om *de mare bună cuviință* și de *o caldă omenie*.

I-a iertat pe toți cei care *l-au chinuit* în închisorile pe unde a fost. I-a iertat și *a refuzat să mai vorbească* despre ei...și despre ce *a suferit*.

Pentru că îmi amintește mereu cuvintele Domnului: „Dacă nu veți ierta, nu vi se va ierta” [Mat. 6, 15].

Și el o spune *din toată inima*...fără să se silească...

Când vorbește despre *revelații sale mistice*, Fericitul Ilie e de o smerenie cutremurătoare.

Întotdeauna e vorba despre „acele zile”. Întotdeauna despre timpuri parcă *imemoriale*...când, în realitate, experiențele mistice sunt *cotidiene* la el.

Și niciodată nu le consideră altcumva decât *daruri ale lui Dumnezeu* în viața lui...și nu *rodul exclusiv* al nevoințelor și al chinurilor sale.

Îți vorbește despre ele ca despre cele *mai normale* realități. Și are dreptate! Ce poate fi *mai normal*...decât *întâlnirile* cu Dumnezeu?!

Marea și bogata *milă* a lui Dumnezeu. El a experimentat-o din plin. Ca să treci prin toate prin câte a trecut el trebuie *să fii purtat* de Dumnezeu pas cu pas.

Miile de rugăciuni au făcut *un altar* din mintea și din inima lui. El s-a jertfit continuu, *a ars continuu* pentru iubirea și curăția lui Dumnezeu. Atât în pușcărie...cât și în afara ei...în libertatea *sufocantă* de până în revoluție...și, cu atât mai mult, după aceea...când *s-a îmbogățit* cu multe *citiri teologice*.

El *slujește* continuu, în lăuntrul său, *o liturghie intimă*. Și această *slujire* se vede *când stai lângă el*...și vezi *ce emană* din ființa lui. Câtă bucurie, pace și echilibru dumnezeiesc.

În acești ani, privindu-l, am înțeles în mod practic ce înseamnă *schimbarea continuă a minții*...ce înseamnă *iradiere duhovnicească*...sau *amprentă harică*...cât de încântătoare e *înnoirea permanentă* a omului lăuntric.

Seara lui 16 noiembrie 1995 am dedicat-o *poeziei*.

Am vorbit despre *starea de nebunie poetică*...stare care nu are are nimic de-a face cu aspectele clinice, degradante...când omul nu mai știe *cine este* și *ce a făcut* în viața lui. Adică despre *frenezia* creației...despre *patosul* pe care îl simți când *scrii* poezie.

Apoi despre paralela dintre *nebun* și *Sfânt*. Nebunul este *ilogic*...pe când Sfântul care dezvoltă *nebunia pentru Hristos* are o logică *mai profundă* decât

abordarea cotidiană...tocmai de aceea pare că face gesturi *deplasate*. Nu se înțelege, de fapt, *esența* gesturilor Sfântului...și de aceea e *judecat greșit*.

Apoi am vorbit despre ce înseamnă *fenomenalitate paranormală*. După care am tratat despre problema *non-existenței* și *a neantului viu*. Pledoarie bogată din partea Fericitul Ilie...

Însă, în mod principal, în acea seară am vorbit despre *poet* și *poezie*, despre *rolul* poeziei și *limitele* ei, despre *hermeneutică textuală* și despre *concizie* și *prolixitate* poematică.

Orice întâlnire a noastră era *rezumată* într-o stenogramă de mână. Și aceasta era când *mai detaliată*...când *mai încifrată*...ea putând fi *dezvoltată* doar de mine: *singurul participant* la discuția cu el.

Și...o, oboseală *dulce*!...în acele zile prime mă întorceam *atât de obosit* de la el...dar atât *de bucuros*...Consumam *toată energia* din mine în timpul discuției...încât *mă întorceam epuizat*...

Ziceai că *sunt bătut*...pentru că *abia ajungeam* acolo unde locuiam...deși drumul era foarte scurt...niciun kilometru.

Însă cu toate că *mă epuizau* destăinuirile și problemele pe care *mi le punea*...niciodată *nu m-a menajat*. Adică nu mi-a spus *mai puțin* decât trebuia...ci întotdeauna *mai mult*.

Iar acest *mai mult continuu* mi-a aprins mintea...mi-a schimbat-o...și mi-a făcut-o *să se miște* cu viteză mare.

Tot ce vorbea cu mine se imprima în mine ca în ceară. Rețineam și *în mine*...și *pe hârtie*...Dar, cel mai adesea, hârtia era *mult prea puțin spațioasă* pentru toate *darurile* sale de suflet.

În acea zi „a poeziei" mi-a spus: „Ești poet în măsura în care *înțelegi* că totul se poate *lega*, prin spirit, la înălțimea *legăturilor de intensitate* pe care le aduc iluminările inspirației".

Nu mai auzisem de la nimeni definiția cum că poezia trebuie *să tindă* să devină *una* cu *intensitatea* inspirației.

Travaliul poetic este pentru Fericitul Ilie tot una cu *a privi în Soare* ca să scrii *din mijlocul Lui*.

De fapt el asta *a făcut* în poemele sale mistice din închisoare: le-a pus în versuri fixe...pe măsură ce *avea* revelațiile mistice.

De aceea el compunea și învăța poemele *fiind în lumina dumnezeiască*...adică *în mijlocul* slavei Sale.

Tot în acea seară: „Poetul trebuie să facă munca celui care *caută în univers* corelații și interdependențe între ființele umane, lucruri și obiecte. Între cuvinte, ca între orice obiect din univers, au loc conexiuni și interrelații. *Deschiderea prin cuvinte* produce poetului deschiderea spre *înțelegerea fermă* a lucrurilor și a sentimentelor. Dacă te apropii *cu dragoste mare* de poezie nu vei putea să nu înțelegi *taina* pe care *se susține* și care o face, de altfel, *invincibilă*”.

Mi-a subliniat faptul că marii creatori au știut *taina* poeziei. Au stăpânit-o. Pentru că trebuie *să știi, să vezi, să crezi* în *ceea ce scrii*.

„Cuvântul poetic, iubit până la însușire completă în ființa ta, revelează faptul că viața poetului e *o realitate trasreală*.

Realitatea poetului se arată lui însuși cât și cititorului prin *deschidere* spre această *înțelegere* a fondului *profund/ criptic* al spiritului.

Poetul înțelege, se înțelege pe sine când *caută în sine* aprofundarea relațiilor din infinitatea ființei umane.

Apropierea cu dragoste de fondul poetic dezvăluie *incandescenta individualizare* a inspirației poetice”.

Tot ce spunea el era *foc*. Un foc care *intra* în mine și *mă aprindea cu totul*.

Cel mai adesea aveam impresia că gândim amândoi *ca o singură minte*. Atunci când vorbeam...

minţile noastre *se uneau*...şi unul *continua* ideile celuilalt...sau amândoi, întru harul lui Dumnezeu, ne bucuram de *aceeaşi realitate* pe care o dezbăteam.

Însă *unificarea* minţilor noastre pornea *de la el*...şi el *o susţinea* pe tot parcursul discuţiei.

Cuvintele şi starea sa duhovnicească treceau *ca o lavă fierbinte* în fiinţa mea. Ele *ucideau* orice neînţelegere, orice întuneric în mine...orice stare *de dispută*.

Iar ceea ce *mă învăţa să gândesc*...sau *să aştept gândirea* de pe buzele sale era faptul că el *gândea atunci*...de faţă cu mine...ceea ce îmi spunea...şi *nu repeta*, ca o placă zgâriată, lucruri învăţate pe de rost.

De aceea iubeam şi respectam *eforturile sale de gândire continuă* şi de *transmitere de experienţă*...care *îl istoveau* şi pe el.

Fericitul Ilie era *izvorul duhovnicesc* al înţelegerilor mele...şi *apele lui* mă inundau...şi mă inundă în continuare...

Nu s-a terminat *discuţia despre poezie*. Ea abia începe! „O poezie, pentru cineva anume, pare *a nu avea* un sfârşit. Pentru cel care o creează însă ea are *un sfârşit bine definit*.

Pentru a scrie o poezie trebuie *să-ţi defineşti* bine *substanţa poetică*, să ţi-o *clarifici interior* şi să o prezinţi *în sensul ei*, adică *aşa cum este ea* în tine.

Fiecare poet trebuie să scrie poezie *aşa cum este el în el însuşi* şi nu ca *un efort complementar* lui.

Nu trebuie ca poetul *să tragă de cuvinte* ca să facă o poezie. Ci poezia trebuie *ţinută în frâu*, pentru ca să nu *debordeze* din noi. Ea trebuie *exprimată concis* şi nu trebuie *căutată cu forţa* pentru ca *să o fiinţăm*”.

Tot atunci: „Pentru un poet lucrul *cel mai de preţ* este *decepţia*, aceea prin care *a învăţat* în el însuşi *sentimentul durerii*. Iar ca să fii *un poet original* trebuie să exprimi *concretul lumii tale* prin felul tău de *a spune cine eşti*.

Ca să scrii o poezie *cu tot spiritul* trebuie să stai *la înălțimea* arderii interne. Acest vulcan, acest fluviu nemaipomenit și eruptiv, de o incandescență extraordinară, creează *valori* și valoarea dă individului *un anume grad de personalizare*.

Modul ființării unei poezii trebuie să fie *o sărbătoare* pentru un poet. Ea este *o euharistie sufletească*, în care sufletul *se împărtășește* de cuvântul dumnezeiesc din belșug, spre slava Sublimului din oameni.

Și ceea ce *primim* de la Dumnezeu trebuie *dat* oamenilor...”.

Alt fragment: „Poezia e *sacră* atâta timp cât sentimentul poetic este *curat* și *pur*. Poetul, prin poezie, *își liniștește* și *își spală sufletul* în botezul inspirației. El primește *harul lacrimilor* și *al suspinului frumos,* ca drept răsplată *a renașterii sale* prin iubirea în Dumnezeu”.

Stenogramele discuțiilor noastre împletesc *cuvintele lui* cu *intuițiile* și *remarcele mele*. Sunt *o bucurie* a confesiunii și a înțelegerii, a descoperirii celuilalt, a omului lui Dumnezeu, care *mi se destăinuia* atât de neașteptat și de candid.

Ele sunt pline de *prospețimea* dialogului. De *febrilitatea* bucuriei, de acea stare de *nerăbdare frumoasă* care dorește să știe *tot mai multe lucruri* despre *cel iubit*.

Cu Fericitul Ilie am problematizat adesea *realitatea nebuniei*...pentru că am *o atracție* și *o compătimire profundă* față de oamenii cu probleme psihice...și o iubire paradoxală pentru Sfinții nebuni întru Hristos, adică pentru cei care oferă o logică *și mai reală* în relațiile dintre oameni.

Am dezbătut fragmente biografice din viețile marilor genii ale lumii dar și diverse gesturi *nebunești* ale realității sociale. Nu mai vorbesc de pasaje din viețile Sfinților, care *dejucau* perspectiva puerilă a celor mulți...

Iar Dumnezeiescul Ilie era de părere că *în cutezanța* geniilor sau a oamenilor disperați, răvășiți de durere și de boală există *mult adevăr*, multă *desconsiderare* a înfumurării și a unor *false tabuuri* ale umanității.

Pentru că el spunea, și pe bună dreptate, că *atitudinea bășcălioasă* la adresa *falsei raționalități* a lumii noastre e *o nebunie bună*...pentru că *umilește* sufletul.

Mi se frânge inima când văd oameni afectați mental, al căror creier nu mai funcționează *normal*...dar care au un suflet îndurerat...*dincolo* de boala lor...care se exprimă mai mult sau mai puțin *simbolic*, aluziv...

Mi se frânge inima și ochii îmi lăcrimează când mă gândesc profund la *drama lor*, la faptul că sufletul nu mai e lăsat *să personalizeze* trupul...din cauza unei *deteriorări* a creierului...adică *a unei părți* din trupul nostru.

Care e diferența dintre *nebun* și *Sfânt*?

„Omul nebun ajunge la *un stadiu de cunoaștere* diferit de al unui om *normal*. El poate vedea lucrurile câteodată *mai bine* decât cel *normal*.

Noi credem că putem face un lucru pe care *știm să-l facem* și se întâmplă tocmai *reversul* lui. Însă omul nebun sparge *carapacea* care ne izolează de *acel dincolo*, pe care nu putem să-l vedem pe cale naturală.

Deși trece peste acest *neajuns* al omului normal, el nu este însă *un favorizat*, deoarece el exprimă această depășire *într-un mod inconștient*.

Astfel, omul nebun, deși prin nebunie poate *depăși* aptitudinile omului normal, el nu poate *acumula* într-un mod *pozitiv* această *depășire*, rămânând *inapt* pentru lucrul care *îl depășește*.

În comparație cu omul nebun, Sfântul rămâne în această stare de *depășire a acum-ului* într-o *stare conștientă*.

Sfântul *își stăpânește*, în comparație cu omul nebun, viziunile *văzute dincolo*.

El, omul nebun, *depășind* starea de conștiență pe care o posedă Sfântul în mod curent, intră în starea de

supraconștiență dar aceasta îi este *fatală* înțelegerii la nivelul *cerut* de înțelegere”.

Am discutat cu Fericitul Ilie despre romanele lui Dostoievski[6] în relație cu *realitatea nebuniei*. Apoi despre *nebunie* în opera lui Shakespeare[7].

Pentru mine citirile erau *proaspete*...și am adus textele ca atare.

Noi *dezbăteam texte*...și niciodată nu vorbeam *din amintiri*...pentru că există neșansa de *a încurca* lucrurile.

De aceea mi-am format exigența de a nu discuta decât *față în față* cu textele...și a nu mă *baza* pe memorie.

Fericitul Ilie găsea *logică* în ilogic, căuta *legătură internă* în fraze dezlânate și în atitudini divergente, pentru că era convins de faptul că omul *poate*, prin credință, să își păstreze *coerența mentală* chiar și în momente critice de sănătate sau de existență.

Cumpărasem jurnalul lui Jung[8]...și când a auzit de el imediat *a vrut* să îl citească. Știa despre experiențele interioare ale lui Jung...însă în jurnalul său ele sunt *detaliate*...și *au istoricitate*.

După ce l-a citit mi-a vorbit despre „neajunsurile” lui Jung...lucru pe care îl făcea cu fiecare carte pe care o dezbăteam: *minusurile*...apoi *plusurile*.

Și, cu mâini tremurânde, pe carte...îmi arăta *sublinierile* lui...tot tremurânde...și unde e *baiul*...ce *nu i-a plăcut*.

Iar aici iarăși ne-am *întâlnit* perfect: și el și eu *mâzgălim* cărțile, scriem pe ele diverse note, sublinieri, desene...pentru ca să ne ajute *să găsim mai repede* o idee, o frază, un nume...

Și când vorbea despre *neajunsurile* cuiva...nu se *bucura* de ele...ci *îl compătimea* pentru ele.

---

[6] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Feodor_Dostoievski.
[7] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/William_Shakespeare.
[8] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Carl_Gustav_Jung.

„Și el *ar fi putut*, dacă...” și îmi înșira *motivele* neșansei lui de *a experia* adevărul.

Iar *a te durea de neîmplinirile altora* înseamnă să ai *multă conștiință*...și *multă dorință de bine* pentru alții.

Ce mi-a spus despre Dr. Carl Gustav Jung...după ce *i-a citit* jurnalul: „Jung susține, printre altele, că el a avut treceri „dincolo” printr-un regim riguros și a explorat stări paranormale. Însă trecerea *înspre dincolo* este *un dar* al lui Dumnezeu, primit prin credință. Trebuie *să te apropii* de Dumnezeu, să-L experiezi ca persoană și apoi cunoști ceea ce El *îți revelează*. Jung însă a explorat stări interne *din orgoliu* și *în mod științific*, nu *religios*”.

Lipsa de religiozitate a lui Jung sau, mai bine zis, de *onestitate religioasă*, *l-a dezamăgit* ca și în cazul lui Valéry[9] sau Piccaso[10]...despre care a și scris.

Îi părea foarte rău că oameni *de asemenea calibru* au fost niște *afoni* la nivelul *trăirilor mistice*. Că nu s-au *împlinit* din punct de vedere duhovnicesc...și au scris despre realități interioare *mult prea periferice* în comparație cu *puterea lor de înțelegere* și *de creație*.

Cel mai mult îl deranja *faima nemeritată* a lui Picasso...și creația lui *negativistă* (se referea la etapa sa *cubistă*[11])...care, din punctul său de vedere, a fost *o barieră* pentru *adevărata creație*, pentru creația *pozitivă*, care presupunea și *împlinire interioară religioasă*.

Adică Fericitul Ilie *nu îi excludea* pe artiști de la împlinirea duhovnicească...ci, dimpotrivă, considera că poeții, scriitorii, pictorii, sculptorii, actorii sunt foarte proprii, datorită *sensibilității* lor artistice, *vieții mistice* a Bisericii.

El remarca *raționalitatea* lui Paul Valéry, *rigoarea* gândirii sale poetice dar *îi displăcea profund*

---

[9] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Val%C3%A9ry.
[10] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Pablo_Picasso.
[11] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cubism.

frica lui de *a păși* spre *treapta mistică* a vieții duhovnicești.

„Nocivul” Picasso a fost de multe ori un subiect de discuție între noi...Și când eu încercam *să-l apăr*...de mânia lui sfântă...Fericitul Ilie îmi sublinia, de fiecare dată, faptul că Picasso e *nociv* tocmai pentru „mișcările patimilor pe care *le-a pictat* și *a josniciei morale* pe care *a exhibat-o*. Așa ceva *nu trebuie să prețuim*!”.

Și când *își exprima indignarea* la adresa vreunei persoane sau a vreunui lucru era *aproape intratabil*. Continua *cu argumentele*...și *cu vehemența*...până simțeai *să te lași păgubaș*...pentru că *nu o scoteai la capăt* cu el...

Nu suporta *iconoclasmul* lui Picasso. Pentru că nu accepta *consecințele* lui morale.

Fericitul Ilie pleda *pentru artă*, pentru o artă *morală*, pentru o artă *a excepționalității*...și nu pentru una *ocultă*, care *îți împachetează* josnicia în mod artistic.

Mi-a spus-o de mai multe ori: „*Arta viitorului* va aparține lui Dumnezeu. Și ea va fi *inimaginabilă* pentru noi, cei care acum *ne zgâim* la tot felul de *încercări serbede* de *destructurare* a realității. Arta viitorului *va transparentiza* lumea, o va privi *în profundul ei*...și nu *o va degrada*”.

Și când vorbea de „arta viitorului” nu se referea la faptul că, pe viitor, se va aștepta ca nimeni să nu mai picteze tot felul de orori și blasfemii...ci, că pe viitor, vor apărea artiști care *vor înțelege* că arta e *un spațiu al creșterii* în înțelegere și în exprimare profundă, pentru că vor fi *oameni foarte religioși*.

Continuarea...la afirmația de mai înainte: „Însă eu cred și faptul că de nu ne vom da și noi *silința*, întru câtva, ca *să slujim* acestui ideal, nici artiștii viitorului nu vor avea *ce să întreacă*. Ei vor face *mai mult* decât noi...numai pentru că noi *ne-am făcut treaba* la timpul nostru”.

Adică arta, știința, cultura, tehnologia, teologia și experiența umană a viitorului vor fi *cu mult mai profunde*...numai dacă oamenii viitorului se vor folosi de toată *istoria trecută* într-un mod *creator*...și *o vor depăși*.

Așa că rolul nostru în istorie e de *a depăși continuu* experiența trecutului...pentru ca cei de după noi să aibă *ce să depășească* la cote inimaginabile pentru noi, cei de acum.

Tot în acea seară Fericitul Ilie mi-a spus: „imaginația este *un dincolo* de rațional dar ea *nu ajunge niciodată* la Dumnezeu". Ea e *bună în creație*...dar când vine vorba de *cunoaștere mistică*, extatică, imaginația *nu ne ajută la nimic*.

Asta, de fapt, e *atenționarea principală* în cadrul vieții duhovnicești: *să ne deparazităm* de orice *imagine* și *închipuire de sine* când *ne rugăm* sau când *vrem să înțelegem* reperele teologice ale Tradiției Bisericii.

Vederile extatice vin în urma *golirii totale* de gânduri și de mișcări pătimașe.

Adesea îmi vorbea, din experiență proprie, despre *spiritualizarea materiei*. „*Tendința constantă* a materiei este *spre spiritualizarea*, spre *înduhovnicirea* ei. Și am văzut pe viu, în vederile mele mistice, cum trupul meu *se schimbă*, devine *duhovnicesc*, transparent...până la a părea *o umbră* pe lângă *lumina dumnezeiască* care se pogora în ființa mea".

Despre *non-existență* și *neant viu* mi-a vorbit adesea pe baza *experienței mistice* a Sfinților Dionisie Areopagitul, Simeon Noul Teolog și Grigorie Palama, pe care *îi discutam constant*. Erau Sfinții noștri *de studiu*.

„Dumnezeu este și Stăpânul non-existenței, al neantului, pentru că Dumnezeu *este* și *nu este* în același timp, pentru că El *depășește* tot ceea ce noi înțelegem *a fi existență*.

Dumnezeu e *mai presus* de *existență* și *non-existență*, fără ca prin asta să punem vreo clipă la

îndoială *existența* Lui și *bogata Lui revărsare de viață*, de lumină.

Eu am spus, în comparație cu „Eu sunt Cel ce sunt" de la Ieș. 3, 14, că Dumnezeu trebuie înțeles și sub formula: „Eu *sunt* și *nu sunt*" în același timp.

Pentru că atunci când *experiem* slava lui Dumnezeu înțelegem că El *depășește* tot ceea ce noi numim existență, viață, bucurie, vedere, împlinire, continuitate".

Și a încercat de multe ori să îmi explice *vederea* și *simțirea* a ceea ce înseamnă *neant*.

Neant pe care începem *să îl simțim* în momentele noastre de mare singurătate și decepție...și pe care, mai apoi, l-a experimentat *în travaliul* curățirii de patimi, al despătimirii...dar și când avea *experiențe mistice*, dumnezeiești.

„Neantul este *ceva îngrozitor*, pe care putem să-l sesizăm, să-l simțim...dar *dincolo de el* este Dumnezeu. Și neantul *ne-ar stăpâni* dacă bunătatea dumnezeiască n-ar fi *în noi*".

„*Neantul viu* e *un ceva nociv* pentru spiritul nostru. E ceva *mai groaznic* decât moartea...

În revelațiile mele el mi-a apărut ca o realitate spirituală de culoare *vânăt-întunecat*.

Există *non-existență* și *vid absolut* și ele provin din materie. Neantul viu *se adâncește* în mod nemăsurat".

Adesea mă înspăimânt, mă cutremur în mod abisal, când mă gândesc la câtă *rezistibilitate* i-a dat Dumnezeu Fericitului Ilie ca să experimenteze de la cele mai *jegoase atacuri* ale demonilor și ale oamenilor la sănătatea sa duhovnicească până la *cele mai sublime* revelații dumnezeiești.

...Și pe toate le-a trăit *în termeni record*...

La Fericitul Ilie bulversează *viteza* creșterii sale duhovnicești și intelectuale dar și *intensitatea* atacurilor, a agresiunilor nenumărate la adresa lui.

Nu a fost lăsat niciodată *să respire* în voie.

Dracii pe de o parte, oamenii pe de alta...și încrederea lui *uimitoare* în Dumnezeu că poate *să îl ducă* acolo unde *El vrea*.

Dumnezeiescul Ilie *a sfidat* mereu *riscurile vieții*.

Când a fost vreme de primejdie sau de tortură, de război sau de scris, de rugăciune sau de dialog...el a spus mereu *prezent*, nu s-a dat *înapoi*, a fost în mod integral *acolo*.

De aceea e minunat lucrul că a putut ajunge la *o vârstă venerabilă*, la *bătrânețí frumoase*...după atâtea încercări de *descurajare*, de *umilire*, de *anihilare* din partea regimului comunist și a demonilor.

Cum *să scapi* din atâtea curse *fără Dumnezeu*?

Cum să ai *o atât de mare* luciditate, înțelegere, experiență și bunătate după ce ai primit, cel mai adesea, *bâte* pe spinare?

Toată această *măreție umană înduhovnicită* nu se putea *prezerva* fără *mila* și *ajutorul* lui Dumnezeu.

Iar Fericitul Ilie m-a învățat că *viața ortodoxă* e tocmai *bucurie cu pistolul la tâmplă*...e *revelație în mijlocul mizeriei*...e *ajutor pe marginea prăpastiei*...e *împlinire dumnezeiască când nimeni nu ne dă niciun credit*.

Și că nu trebuie *să dăm niciodată înapoi*, să nu facem niciodată *mai puțin decât facem*, să nu ne mulțumim niciodată cu *favoruri minore*...pentru că Dumnezeu are pentru fiecare *bunătăți inexprimabile*...dacă *riscăm în continuu* ascultându-L pe El.

Nu mi-am pus niciodată problema „pentru ce” sau „de ce” îmi spune una sau alta. Și asta pentru că *eram convins* de faptul că *aveam nevoie*...sau că *voi avea nevoie* de *tot ce îmi va spune*.

El avea dreptate când *anticipa* evenimente din viața mea...sau ale istoriei...dar și când cripta, *acoperea* anumite sensuri...pentru ca să îmi dea posibilitatea *să le caut*, să le înțeleg, să le contemplu.

Și pe zi ce trece am sentimentul foarte profund...că *îmi va lua toată viața* să înțeleg unele sensuri *întredeschise* de el...și că tot n-am să le termin *de înțeles*...

În data de 2 februarie 1996 am vorbit despre *cer, existențe spirituale* și *intuiții*. Adică despre *vederi mistice* și *date* ale experienței duhovnicești.

Discuția am purtat-o de așa manieră încât a trebuit să îmi explice *băbește* lucrurile (așa după cum *i-am cerut* eu), adică *foarte concret*, pentru ca *să le pot înțelege*.

„Se ajunge de la *materie* la *energie* și de la aceasta la *inexistență*”.

„Orice *impuls* al Divinității e *creație*, energie *pură*”.

„În lumea spirituală este ca și când *ai fi* și *n-ai fi*.

În același loc pot să fie, pot *să coexiste* mai multe persoane ale Împărăției lui Dumnezeu.

Îngerii nu sunt *incomodați* de faptul că în același spațiu sunt *și alții*. Stau de sine fiecare, fiecare cu caracterul lor”.

„Sfântul e în lumea spirituală *deasupra* Îngerului”.

Nu ai *ce comenta*...pentru că el *a văzut extatic* toate acestea! Trebuie *să-l crezi*, să *îți smerești* cugetul și să te rogi Domnului să îți dea și ție *să cunoști* aceste lucruri de taină și minunate.

Dacă *Dicționarul general al limbii române*, al lui Vasile Breban[12], despre *intuiție*, în vol. I, p. 483 spune că intuiția este „capacitatea de *a pătrunde dintr-o dată*, în mod direct, nemijlocit, în esența lucrurilor, fie prin simțuri, fie cu ajutorul intelectului”, adică ne vorbește despre „*ce este* intuiția”, Fericitul Ilie mi-a vorbit despre „*de unde vine informația* intuiției”: „Intuiția este ceva care vine *din mai presusul* posibilităților noastre raționale. Forța spirituală a sufletului nostru *vede* o realitate”.

---

[12] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vasile_Breban.

După orice *răspuns* al său urmează...*o pauză*. Eu numesc pauza asta „pauză *de contemplație*”. În acest timp *ne privim* sufletul, *ne bucurăm* de ceea ce vedem în noi...pentru *a ne agăța* de primul gând care se naște din acest *plin duhovnicesc*.

Și *acel gând*...devine *continuarea* discuției noastre.

Primul gând e *o nouă ascensiune*. O nouă *concentrare*. O nouă *strunire* a întregului suflet și trup.

...Pentru ca, la final, să avem parte de *oboseala dulce*, harică, de acea *dulce* și *odihnitoare epuizare duhovnicească*, în care mintea și inima și trupul nostru sunt bucuroase de discuție, de comuniune și de simțirea harului dumnezeiesc.

Nu-mi mai simt, de multe ori, *greutatea* trupului. Pentru că sufletul meu *zboară*...și trupul meu *se face ușor*. Mult entuziasm, multă putere de muncă, de creație...multă dorință de convorbire și de întrajutorare.

Într-o zi, fiind plin de bucuria, de entuziasmul de a citi, de a mă ruga, de a crea...pe care mi le dădeau întâlnirile mele *de ucenicie* cu Fericitul Ilie...m-am întâlnit prin școală, fără să vreau, cu părintele profesor Marian Ciulei...și *intuind* realitatea pe care o simțeam...mi-a spus, din senin: „Tu ești *un spirit în trup*!”. M-a făcut *să mă rușinez* afirmația lui...pentru că nu doream să fiu *bănuit*...să fiu *înțeles* de cei din jur...

...Și pentru ca *să îmi explice*, în mod practic, *coexistența* a două ființe spirituale în același spațiu, Fericitul Ilie mi-a dat *exemplul becului*, a luminii becului și a căldurii pe care o degajă.

Lumina și căldura *coexistă* în cameră fără *să își schimbe* proprietățile.

Dar dacă noi vorbeam despre un anume subiect...și el *își amintea* ceva din viața sa...pe care dorea *să mi-l destăinuie*...trecea *brusc* de la un subiect la altul...mi-l spunea...și *se reîntorcea* de unde plecase.

De această dată a trecut de la *bec*...la *caracter*. Însă lucrurile *se legau*...Și-a adus aminte de perioada de pe front. Al doilea război mondial...

Și mi-a spus: „În anumite momente...dacă *vedeam* fața unei persoane, îi spuneam *caracterul*”. Adică *ce fel de om* este.

În concluzie: încă de pe front...adică înainte de *a fi căsătorit* și apoi *închis în pușcărie*...mintea sa începuse să devină *văzătoare*...străvăzătoare...Să *cunoască* oamenii și *să vadă în lucruri*.

Trecem la discuția despre *contemplație*: „Contemplația spirituală e *o deschidere* în lumea de dincolo la care asiști *fără o intenție*. Extazul nu se manifestă numai ca *vedere* și *contemplație* ci și ca *o stare de bucurie supremă*. Atunci trăiești *căldura* și *bucuria inimii*”.

Și aici el egalizează *contemplația* cu *extazul*...deși există și contemplații care *nu sunt* vederi extatice. Lucru pe care el *îl știa* mai mult decât *bine*...

Când eram foarte mic aveam o fascinație neînțeleasă pentru morți, răniți, sânge, distrugeri, lacrimi de despărțire...pentru *armată* în general.

Eram *eroic*...Mereu cu gândul *la victorii*...

Când am ajuns la școală...nu mai știu ce s-a întâmplat cu *armata* din mintea mea...dar doream să mă fac *aviator*.

În a șasea sau a șaptea doream acest lucru...și convertirea, odată cu revoluția, mi-a transformat *avionul*...în *preoție*, pentru că am înțeles de atunci care îmi e *vocația*...

Însă alături de Fericitul Ilie am devenit *un camarad prin ideație*. El este cel care *a primit gloanțe* în trup la propriu...iar eu sunt *prietenul* lui „de luptă”, una *post factum*...numai pentru că *îi ascult* destăinuirile, amintirile...

Și prin toate detaliile *tactice* și *de relief* pe care mi le oferă...mă face să mă simt *acolo*...în mijlocul *actelor sale de eroism*.

Am vizualizat împreună cu el câteva din scenele sale de luptă...până au devenit „reale”.

Parcă *văd* culorile, simt hainele lor pe mine, transpirația și teama celor din tranșee, lacrimile de durere, așteptările, tristețile...răsuflarea și bătăile inimilor lor.

Și toate acestea *le retrăiesc* în mine...numai pentru că el *mi le-a pictat* în cuvinte.

Aceasta e de fapt *transmiterea de experiență duhovnicească* și *de viață*: a le lăsa *vii* în *ucenicii tăi*.

Trebuie să dorești *să le introduci* în viața lor ca *prelungiri de atenție* și *de iubire* ale persoanei tale în ei.

Lumea lui...alături de *lumea literaturii sale*...ambele lumi *trecute* și *necunoscute*...au trecut *prin fața* frunții mele, a ochilor mei...și au devenit și *lumile mele*. Și *mă bucur nespus* și *sunt onorat*...să le *port* în mine...și *să le dărui* altora.

Mi-a vorbit despre piesele de teatru pe care *le-a gândit* dar *nu le-a mai scris*.

Despre romanele pe care *le-a trăit*...dar pentru care *nu a avut timp*.

Despre poemele *pierdute*...pe care le-a uitat *ca versuri*...dar cărora nu le-a uitat *conținutul*.

A fost *jefuit de timp* de ideologia comunistă. A fost *sabotat* continuu...Însă *creșterea lui în duh* a fost ridicarea deasupra a tot ce e *pământesc* și *josnic*.

Paginile de până acum, cu mare temere duhovnicească dar și cu o bucurie dulce, curată și clară i le-am *arătat* în vara lui 1999...și i-am citit din ele *pe sărite*.

...Eram sub bolta de viță de vie, din curte...și stam amândoi pe aceeași bancă. După masa de prânz...

Venisem cu bunica Floarea la Turnu Măgurele...și ea se dusese în casă cu soția și fiica lui.

Niciodată până atunci nu îi vorbisem *atât de deschis* despre ce înțelesesem din persoana sa...și despre modul cum el *era* în inima mea.

Văzându-mă că *mă sfiesc* în *a-i vorbi deschis*, mi-a parafrazat Mt. 10, 27: „ceea ce auziți *la ureche*, propovăduiți *de pe case*”...și *m-a rugat* să îi citesc.

Să îi citesc...„pentru că adevărul nu e niciodată *rușinos*...când e vorba de *iubire* și *admirație*”.

Am început *să îi citesc* ceea ce scrisesem...și s-a *înmulțit teama* în mine. Nu mi-era teamă de el în sensul *rău* al cuvântului...ci teama de *a nu-l supăra*.

Teama iubirii...

Însă începând de la pagina a doua sau a treia am simțit în inima mea *cum se revarsă* în mine *dragostea lui plină de har*, care *mi-a alungat* cu totul teama și emoția și m-a făcut să citesc *rar* și *expresiv*, ca și cum aș fi *dialogat* cu mine însumi.

El era *atent* la ce trăiam, la toate detaliile...și când a început *să se roage* pentru mine, acolo, la nicio jumătate de metru distanță de trupul meu (pentru că eram cot la cot la masă)...am înțeles, deodată, și *bucuria* lui față de *încrederea* mea în el...dar și *bucuria lui Dumnezeu*...pentru că *îl ascult* pe robul Său.

Cât timp am citit nu m-am uitat nicio clipă spre fața lui. Îl simțeam însă *lângă* mine și *în* mine ca pe *un foc*...Ca pe *un incendiu curățitor*.

Mă cuprinseseră dragostea și rugăciunea lui, pe care le cunoșteam și îmi erau *prietene*...dar atunci ele au fost *copleșitoare*.

Pentru că aveam nevoie de *încredințarea* că el *știe* ce simt și ce cred despre el. De aceea am așternut totul pe foaie: ca să vadă *seriozitatea* uceniciei mele și *bucuria* pe care o trăiesc alături de el, ca de *un Sfânt al lui Dumnezeu*.

Tot citind...focul din mine *s-a mai domolit*...dar bucuria *nu s-a despărțit* de mine...ci s-a făcut *tot mai clară*...

M-a ascultat *cu mare atenție*...în stare de rugăciune...

După ce am citit...am ridicat capul din foi...și l-am privit în față. Nu îl mai văzusem niciodată până atunci *atât de transfigurat*. Avea în ochi lumină, o lumină necunoscută până atunci de mine, tainică, dumnezeiască...

Simțeam cum privește *prin mine*...
Era un sentiment *atât de concret*...încât numai aveam *cum să mă îndoiesc* de el.

Mi-a cuprins capul cu ambele mâini și m-a sărutat pe ambii obraji. Și, cu o emoție *dulce*, mi-a spus: „Credeam că *n-ai înțeles*...dar tu ai înțeles *mai mult decât m-am așteptat*!”.

M-am simțit mic, *foarte mic*...

El, în marea lui smerenie, știa cum *să te ridice* de la pământ și să te facă să pari „mare”...oricât de *păcătos* ai fi fost tu.

Sau rugăciunea lui *te lumina deodată* într-o anume problemă, după ce *îți sugerase* răspunsul...după care *te felicita* că ai fost *așa de deștept*...când el, de fapt, *îți oferise* răspunsul pe tavă.

Umilința lui, de en ori, m-a făcut să mă simt *foarte sărac* duhovnicește. Să simt că nu sunt nicidecum *vrednic* de prezența în viața mea a unui atât de mare Sfânt al lui Dumnezeu.

După ce i-am citit...am plecat să o văd pe Gianina. Blocul unde ea locuia era la trei străduțe de casa de la curte a Fericitului Ilie...așa că ajungeam imediat...și mă întorceam imediat.

Bunica mea a rămas la Fericitul Ilie...și a vorbit cu el...Pe drum...ea mi-a spus că Fericitul Ilie i-a zis, printre altele: „Am doi băieți *buni!*”. Se referea la Radu Rotaru și la mine, bucurându-se de *sporirea* noastră duhovnicească.

Pe mamaia *a marcat-o* discuția ei cu Fericitul Ilie. De aceea când *îi vede* portretul *lăcrimează*. Și pentru ea, el este *o prezență unică* în inimă.

Însă în acea zi s-a petrecut *o mare clarificare* între noi doi...și, totodată, a început *proiectul de comentare* și *de editare* al operelor sale.

Pentru că Fericitul Ilie *mi-a încuviințat* faptul să scriu despre el, despre ce am vorbit cu el, despre ce am înțeles...și să comentez cărțile sale.

Nu mă *așteptasem* la așa ceva.

Eu *nu plănuisem* „să îi câștig” încrederea...pentru *a-i moșteni* opera...și pentru *a scrie* despre el.

Ceea ce eu dorisem prin paginile *de început* ale acestei cărți era *să elimin* orice *echivoc* în relația noastră.

Însă el, atunci, a deschis *cu totul* ușa spre mine.

Ba, mai mult, *mi-a mulțumit* pentru „eforturile” pe care *le fac* pentru el.

I-am spus că fac *mult prea puțin* în comparație cu ceea ce *ar trebui să fac* pentru el...Dar el *m-a contrazis*, spunându-mi că *fac foarte mult*.

Pe drum...mi s-a luminat mintea deodată...și am înțeles *cum ne ascultă* Sfinții lui Dumnezeu rugăciunile.

Aveam inima plină de dragoste, de bucurie și de curăție dumnezeiască. Deși *plecasem* de la el...mă simțeam *aproape de el...*

Și de atunci, cu și mai multă *încredere,* am început *să vorbesc cu el prin rugăciune*, să *mă rog* lui...ca el *să mijlocească* pentru mine la Domnul.

Și când simțeam *nevoia de el...*și eram *departe,* la București, *mă rugam lui...*ca și cum el ar fi fost *deja în cer...*

Și, întru harul lui Dumnezeu, Fericitul Ilie *îmi răspundea în inimă...*

Tot mai mult am înțeles că *a cunoaște un Sfânt* înseamnă *a i te ruga lui prin tot ce îl reprezintă*. A-i cunoaște opera, locurile pe unde a fost, a-i repeta cuvintele, a i te ruga *ca unui viu...*înseamnă *să vii în fața lui* și *să vorbești cu el...*și el să îți vorbească *despre sine* în mintea și în inima ta, în tot trupul tău.

Intimizarea cu Sfinții: cunoașterea personală, *directă* a acestora. Primirea lor în viața ta. Intersectarea lor cotidiană cu ființa ta.

Când m-am reîntors la el și i-am spus ce am fost *luminat* să fac...mi-a spus că *am dreptate*.

Mai întâi i-am cerut încuviințarea *să explic* cartea sa galbenă...și am început *să o citim împreună*. Am citit poemele pas cu pas...și proza...și l-am întrebat lucruri *stricte*, la obiect.

Notițele luate atunci m-au ajutat la *comentarea* și *editarea* operei sale. Pe cât primeam *detalii punctuale* pe atât simțeam că *am spor* în ceea ce scriu...și că *înțeleg* tot mai bine textele.

Mă reîntorc la discuții mai vechi...

Pe data de 16 decembrie 1995 mi-a relatat o întâmplare din tinerețea lui. Înainte de bacalaureat, în timp ce dormea, a fost strigat pe geam de mamă-sa.

În vis, el se făcea că *vine spre casă*...

Se vedea *mergând* spre casă.

Când s-a trezit din somn, în mod brusc...și-a dat seama că e *țeapăn*...că nu poate *să-și miște* trupul...

Văzându-se într-o atare situație a închis ochii din nou, *a adormit*...și *a venit* spre casă de acolo de unde se trezise abrupt...reluându-și drumul...și apoi *s-a trezit bine*...

Fiind o fire cercetătoare și dornică de cunoaștere, tot în prima tinerețe, înainte de facultate, după ce citise niște cărți de ocultism, a vrut să experimenteze ce înseamnă *a te concentra într-un punct*.

Era într-o stare de veghe...

Și, deodată, în timpul concentrării la *un punct fix* de pe perete...a văzut *o piramidă* în fața sa și în vârful piramidei *un punct strălucitor*.

A mers, în spirit, spre piramidă...însă la un moment dat a început *să conștientizeze* că sufletul său s-*a desprins* de trup...

Și l-a cuprins *teama*...și dorința de *a reveni în trup*...

S-a uitat înapoi...și și-a văzut trupul *în pat*...dar nu putea *să miște* niciun mădular.

Era între *piramidă*...și *trupul* lui...el privind *cu sufletul* tot ceea ce vedea.

Și-a dat seama că panica trebuie *redusă*...și a căutat să își găsească *liniștea sufletească*.

Și, pe cât se liniștea...pe atât *se întorcea* în trup...și a început să își miște un picior...apoi o mână...și apoi tot trupul...

El a experimentat multe...însă *a ales*, pentru toată viața, doar *rugăciunea* și *curăția* sufletului și a trupului.

Eu prezint lucrurile *fragmentar*...fără cronologie *strictă* între ele...Dar toate trebuie lăsate *să se decanteze* în sufletul dumneavoastră...pentru ca să îl puteți *contempla* în frumusețea sa dumnezeiască.

Acum, când scriu aceste rânduri, îmi dau seama că nu l-am întrebat niciodată pe Fericitul Ilie dacă *și-a căutat* un *Îndrumător duhovnicesc* sau dacă *și-a dorit unul*.

Însă, de curând, mi-a mărturisit că citind opera Sfântului Simeon Noul Teolog...*își regăsește* în ea viața și ideile. Că citind teologia Sfântului Simeon nu mai are nicio „îndoială" în ceea ce privește *autenticitatea* revelațiilor dumnezeiești pe care le-a trăit.

...Deși el are *o experiență imensă* în ceea ce privește *distingerea* înșelărilor demonice de *adevăratele vedenii dumnezeiești*.

Pentru că s-a luptat cu diverse *înșelări demonice* de-a lungul timpului.

Mi-a mărturisit că în primii ani, când a început *să rostească continuu*, în sinea lui, *rugăciunea lui Iisus*, acolo, în temniță...avea tot felul de influențe, de ispite satanice.

Uneori auzea muzică de bar...cât și vederi satanice concentrate, care semănau cu *o negură*...ce dorea *să îl acapareze*.

Alteori îi apărea un demon, sub forma unui corp, care ședea pe fruntea lui sau ca o sferă cu țepi...care *îl deranja* când se ruga.

Un demon, ca o făptură cu coarne, a stat pe fruntea lui luni de zile...și îl vedea cu ochii inimii atunci când se ruga.

...Iar când lumina dumnezeiască a început *să iradieze* din el...în afara sa...aceea l-a făcut *să plece* pe demon...pe demonul care *îi insinua* tot felul de păcate când se ruga...

Și cu toate că în el era lumina dumnezeiască...și se ruga continuu...draci, văzuți duhovnicește de sufletul său, i se așezau când *pe partea stângă*, când *pe partea dreaptă* a capului...pentru ca *să îl influențeze* la nivelul gândurilor.

Nimeni din celulă *nu vedea* și *nu simțea* ceea ce trăia el. Și chiar dacă *ar fi simțit* ceva...nimeni nu ar fi putut *trăi* aceste dureri, șicane, înfricoșări satanice *în locul său*. Pentru că toate lucrurile acestea erau *suferința lui* pentru *curățirea sa de patimi*.

Iar, pe de altă parte, mărturia lui experențială subliniază faptul că *efortul ascetic* al rugăciunii lui Iisus nu e lipsit de *peripeții dramatice*...pentru că *drumul curățirii*...ca și cel *al aruncării* noastre în iadul patimilor...e un drum *dureros*, deloc *simplist*.

Însă fără *scrijelirea* noastră ascetică, fără mergerea pe drumul curățirii de patimi, nu putem ajunge la *vederea lui Dumnezeu*.

Numai când lumina dumnezeiască se revărsa *imens* în ființa mea, îmi mărturisea el, puteam *să scap* de demonii care îmi doreau *căderea* în orice clipă.

Insistau...

Erau *furioși*...

Erau *bădărani*...

Mă înfricoșau cu diverse lucruri...

Îmi arătau tot felul de plăceri și pofte...de mâncăruri și de lucruri rușinoase...

Însă eu știam că *nimic nu se poate petrece* în viața mea *fără voia* lui Dumnezeu.

Le simțeam *slăbiciunea* pe măsură ce îi vedeam că *se înfurie pe mine* tot mai mult.

De aceea *înmulțea* rugăciunea pentru ca *să se înmulțească și lumina* în ființa lui. Iar alungarea demonilor din preajma sa sau a celor care era *lipiți*, ca niște *ființe parazitare*, de trupul și de sufletul lui...era *darul* lui Dumnezeu, venit la el odată cu *o nouă revărsare* de lumină dumnezeiască.

Am vorbit adesea cu Fericitul Ilie despre teologia și experiența păgână brahmană și yoghinică. Și, bineînțeles, el privea totul *cu ochiul critic* al misticului ortodox, care înțelege că această spiritualitate nu are nimic de-a face cu creștinismul ci cu *înrâuririle demonice*.

Îl interesa să cunoască modul cum se rugau, cum posteau...și despre cum intrau în stări de moarte clinică sau cum levitau...

Era un subiect de reflecție *interesant* pentru el...

A citit diverse cărți, studii, experiențe despre practicile spirituale indiene.

Și mi-a mărturisit că *fascinația* lui pentru asceza indiană păgână a început la cursul lui George Călinescu[13], în facultate, când acela le-a vorbit despre cultura indiană, brahmani și yoga.

Și Călinescu le-a spus: „Să nu credeți că *nu e adevărat* ceea ce se întâmplă cu ei!”. Cu yoghinii...

Într-o seară mi-a vorbit despre *forța spirituală* (el a denumit-o „forță magnetică”) a unor astfel de inițiați yoghini care poate produce *iluzii* în alții.

Tocmai de aceea, la moartea lui Gandhi[14], santinelele din jurul mausoleului, de origine britanică, *s-au sinucis pe rând* din cauza unui yoghin, care prin forța sa spirituală *îi sugestiona* să își ia viața.

O mărturie asemănătoare ne-a oferit și Fericitul Serafim Rose[15], care a fost un cunoscător *îndeaproape* al unor astfel de manifestări spirituale din spațiul indian.

Un grup de 10 americani a dorit să se informeze despre viața yoghinilor. Până la urmă mai rămân în viață numai doi...Ceilalți 8 au murit din cauza diverselor *iluzii* puse la cale de yoghinii care nu doreau să fie *deconspirați*.

Unul dintre martori a afirmat că a văzut yoghini care *au trecut* prin *păduri aflate în flăcări*.

La care Fericitul Ilie îmi adaugă: „au putut să facă asta prin *mărirea* vibrațiilor sufletești până la *intensitatea* arderii focului”.

N-am mai îndrăznit să îl întreb *mai multe* în această chestiune...

---

[13] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/George_C%C4%83linescu.
[14] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mahatma_Gandhi.
[15] Un blog românesc dedicat lui: http://cuvseraphimrose.wordpress.com/.

Yoghinii oferă *iluzii pe pâine* celor care îi vizitează în scopul de a le cunoaște „puterile”.

Spre exemplu, un yoghin a creat iluzia unui număr de 10 ori mai mare de călăreți...în fața tâlharilor care veniseră să-l jefuiască.

Erudiția Fericitului Ilie este *uluitoare* și de *o cuprindere magnifică*. Și ea nu constă, cu precădere, în ceea ce *a citit*...ci, mai ales, în ceea ce *a înțeles* din ceea ce a citit...în ceea ce *a dezvoltat* din ceea ce a citit și experimentat.

Și nu cred că *a mărturisit* cuiva vreodată lucrurile pe care *mi le spune*...

Cunoaște limbile *engleză*, *franceză*, *rusă* și *latină* (din câte mi-am dat seama...Nu l-am întrebat niciodată *câte limbi cunoaște* de fapt...Dar despre cele patru *sunt sigur*)...și a putut citi cărți și studii din diverse domenii.

Mi-a mărturisit cum învăța limba latină *în mod intuitiv*...prin tot felul de *corelații ingenioase* între părțile constitutive ale cuvintelor. Și că era *cel mai bun din clasă* la latină...

Tot la fel era *cel mai bun* la engleză. El a dat meditații de engleză la mulți copii și tineri din oraș, a fost translator de limbă engleză...a citit multă literatură clasică în limba engleză.

Îmi vorbește despre *diverse nuanțe* ale limbii engleze vechi...în comparație cu limba de acum.

Însă niciodată nu îi place *să epateze* cu ceea ce știe. De aceea cred că niciunul până acum, din cei care l-au întâlnit și cunoscut, nu și-au dat seama de dimensiunile personalității sale, *de câte cunoaște*...pentru că el *nu vorbește cu nimeni* despre aceste lucruri.

La prima vedere ți se pare că *nu ar ști* mare lucru. Dar când *discutăm* pe texte, când facem *corelații*, când *îmi explică* lucruri de amănunt...e *năucitor*.

Și el *m-a inițiat* (pe lângă Sfinții Părinți, mistică, viață interioară, moduri de comportament și diverse ideologii) în filosofia indiană, în poezia și proza americană, franceză, italiană, germană, rusă și spaniolă, în studii de religie comparată, în filosofie antică și în cea raționalistă, de la secolul al XVI-lea încoace, în filosofie religioasă și ocultă...dar, mai ales, în literatură, istorie și tradiție românească, discutând despre diverse balade, cântece, basme, poeme și romane fundamentale pentru cunoașterea *profunzimii* experienței românești.

Alături de acestea m-a învățat despre istoria picturii și a desenului, despre muzică în diverse registre, despre astronomie, fizică, astrologie, economie, politică, sociologie, design ambiental, noi descoperiri științifice și tehnologice.

Și cu toate că par lucruri *disparate*...în ființa lui toate *se întrepătrundeau*...pentru că *fundamentul tuturor căutărilor sale* era format din *teologia* și *experiența ortodoxă*.

Și astfel căuta *să înțeleagă* tot ce *îi suscita* atenția, pentru că *nu se temea* să cunoască, să audă sau să vadă lucruri care *nu aveau nimic de-a face* cu modul lui ascetic de viețuire.

Însă el *extrăgea* din toate...sensurile *profunde,* duhovnicești, de care *avea nevoie*...

Nu se pierdea niciodată în ceea ce *studia*...ci trăgea tot studiul în *albia experienței sale mistice*.

De la el am învățat *să nu mă tem* de *nou,* de provocarea întâlnirii cu *alteritatea*...să nu mă tem *să văd lucrurile* așa cum *sunt ele* și nu așa cum *vreau eu să fie*...să nu încerc *să maschez* aparențele...să nu îmi fac *iluzii* vizavi de oameni...să nu *cer* de la oameni mai mult decât *pot* și *sunt dispuși* să facă...dar, în același timp, să nu gândesc viața în termeni *alarmiști,* panicarzi.

Tot de la el am învățat *atenția* la sensurile cuvintelor și la organicitatea lor multiplă, la *impactul integrat* al cuvântului, imaginii și gestului, grija pentru *a*

nu deranja interior pe alții...de a nu mă introduce *în forță* în anumite anturaje.

Fericitului Ilie nu îi place *să șocheze*...nici să se *lamenteze* pentru vreo boală, pentru vreun necaz sau insatisfacție, nu caută *să te convingă cu forța* și nici *să te țină cu forța* lângă el.

Te lasă să te apropii de el...dacă dorești...Te lasă să te apropii *cât vrei de mult*...Ți *se deschide* ție pe cât vrei *să i te deschizi*. Dar *nu forțează nota*...dacă tu nu vrei *și mai mult*...mereu *și mai mult*...în relația cu el...

E foarte atent, e calm, e *abisal de concentrat* dar *îl enervează* impostura.

Orice *ton fals*, orice *bravadă prostească*, orice *mitocănie*...sunt *neprietene cu sine*.

Dacă *nu ți le reproșează*...nu înseamnă că *ți le acceptă*. Iar dacă *tace* vizavi de ele...înseamnă că le consideră *atât de penibile*...încât nu mai are rost *să își bată capul* cu ele...

Noi doi vorbim despre *orice*, fără *tabuuri*. *Bune* sau *rele*, *tâmpite* sau *scabroase*...le discutăm *cu cuviință*.

Și de aici, pe fiecare zi, am trăit *o libertate interioară din ce în ce mai mare*...tocmai pentru că pot, cu o anume persoană, să vorbesc *despre tot ce îmi trece prin cap*...fără însă *a sări calul*. Fără a uita că el e *un om duhovnicesc* uluitor...iar eu: *ucenicul său*...

Ucenicul său...iar nu unul care *se trage de șireturi cu el*...

Și cred că ceea ce *îi place* Fericitului Ilie la mine e tocmai *spontaneitatea mea năvalnică* și *dorința mea neobosită de lucruri noi*, de *noi experiențe*.

El știe că eu *sunt gata oricând* să încep *un nou proiect*, să mă apuc de *o nouă știință*, să aprofundez un domeniu care *nu mi-e propriu*...dacă cineva *mă ajută* în acest sens.

Pentru că *la fel* este și el: vrea să fie *ajutat să înțeleagă*, vrea să fie *dus* spre noi înțelegeri, vrea să fie

pus *în contact* cu tot ce e *nou* în știință, cultură, tehnologie, realitate.

Și el îmi vorbește din toată ființa lui, din toată experiența lui...din toată această *imensă sinteză*, atât de *echilibrată* și de *variată în cuprindere*, care e *personalitatea sa unică*.

Discutam despre prezența sufletului *în întreg* trupul nostru, despre modul cum *susține* sufletul trupul nostru *în funcțiune* și despre cum *îl personalizează continuu*...

Și îmi spune la un moment dat: „S-a constatat de către o echipă de medici, că omul căruia *i se extirpează* un organ din corp rămâne cu impresia *existenței* lui în continuare.

Iar explicația acestei *senzații* cred că e următoarea: organismul *are deja conștiința* anumitor fluizi ai organismului, care *își continuă* activitatea o perioadă de timp sau pe tot parcursul vieții.

De aceea *simți* mâna sau piciorul amputate deși ele *ți-au fost eliminate* din corpul tău”.

*

„Un elev *a prezis* cutremurul din 1941. El a fost *consultat* de doctorul Simion din București...”, pe care Fericitul Ilie părea *să-l cunoască*.

„Și tânărul i-a mărturisit doctorului că se afla în internatul școlii (o școală din București)...și, brusc, a început să aibă *stări de neliniște*, agitații interne, tot felul de *vibrații* în organism...stări pe care *le mai trăise* în timpul unui alt cutremur...dar *la o mai mică intensitate*...pentru că și acel cutremur fusese *unul mai mic*.

Acum vibrațiile pe care le simțea erau *mai mari* ca data trecută...și *i-a alarmat* pe cei din jur...cu *iminenta* producere a unui cutremur.

Nimeni nu l-a crezut...

La ora 6 seara a coborât din internat și și-a anunțat din nou pedagogul și colegii ca *să nu mai stea* în clădire.

La ora 9 seara i-a rugat pentru a doua oară.

La ora 1 noaptea...pentru a treia oară.

A treia oară au devenit cu toții *suspicioși* și au ieșit afară ca să vadă ce se va întâmpla.

După ce au ieșit cu toții din clădire...la ora unu și-un sfert noaptea...sau la unu și jumătate...a început cutremurul...și au asistat cu toții la faptul cum tavanul

dormitorului, acolo unde trebuiau *să fie* cu toții, s-a prăbușit.

Era un dormitor imens...

Și toți elevii au scăpat de la moarte din cauza acestui elev...care i-a atenționat o zi întreagă...și l-au crezut doar cu câteva minute înainte ca să se petreacă drama.

Explicația medicului însă a fost una empirică: elevului i-ar fi *lipsit* anumite substanțe minerale din organism...pe care el i le-a administrat mai apoi prin tratament.

Însă această explicație *nu rezolvă* nicidecum necunoscuta...pentru că Dumnezeu, în mod evident, a lucrat prin acest tânăr *salvarea* tuturor".

Și mi-a spus acest eveniment într-o zi, când eu eram *foarte slăbit* trupește și mental...și percepeam *imediat* și *la modul zdrobitor*...tot binele și răul din jurul meu...

*

„*Vocația* este *sensul* în care *te dezvolți* după aptitudinile pe care *le ai*. Ea este așadar *mai mult* decât *o simplă alegere*".

*

Pentru Fericitul Ilie, educația are *prioritate* față de *calitățile omului*. Pentru că el consideră că fiecare are *nevoie* de educație pentru ca *să se recunoască* pe sine...să se înțeleagă.

Numai când omul *se instruiește* își dă seama *cum să își folosească* calitățile native.

*

Referitor la Immanuel Kant[16] mi-a spus: „pe Kant am început *să-l înțeleg* după [vârsta de] 40 de ani".

*

---

[16] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Immanuel_Kant.

Mi i-a evocat *pe larg*, în contexte care mai de care *mai neașteptate*, pe Rădulescu Motru[17], pe Nae Ionescu[18], pe Constantin Noica[19], pe Mircea Eliade[20], pe Emil Cioran[21], pe George Enescu[22], pe Constantin Brâncuși[23]...ca să enumăr numai *câțiva români*...

Evocări care porneau de la cum scriau, cum arătau, ce pictau, ce au spus într-un anume context...de la un amănunt mai mult sau mai puțin *important* din viața lor...care devenea *un subiect de discuție* care *mă viza*...din care eu trebuia *să trag concluzii* spre *binele meu*...

Și orice discuție o începea *spre educarea mea*...și nu pentru ca *să îmi arate* că...*știe* și acel lucru...

*

Abia venisem într-o zi...și l-am găsit pierdut, *gânditor* pe Fericitul Ilie...Nu era...*în vremea noastră*...

„Trebuie să îți spun dumitale *ceva*...ce n-am spus în toți anii mei de pușcărie: eu *n-am fost legionar*...dar *am simpatizat* cu legionarii.

În zona noastră, aici, în Teleorman, la început, legionari se făceau numai tineri *muncitori*, sobri...Mai apoi lucrurile *au degenerat* înspre altceva...cu mișcarea asta legionară...deloc *plăcut*. Spre *omoruri* și *fapte incalificabile*...

Iar pe mine *m-au chinuit în chip și fel* în închisoare tocmai pentru ca *să recunosc* acest lucru: că sunt „legionar”...

Dar nu le-am dat *satisfacție*, nespunându-le nici *nu*, nici *da*”.

Și după ce mi-a spus acest lucru...*s-a luminat* la față...s-a întors *în prezent*...și am discutat...ca și când nu ne-am fi *despărțit* niciodată.

*

---

[17] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_R%C4%83dulescu-Motru.
[18] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_C._Ionescu.
[19] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Noica.
[20] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_Eliade.
[21] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Emil_Cioran.
[22] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/George_Enescu.
[23] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Br%C3%A2ncu%C8%99i.

Mi-a *relatat* despre moartea legionarilor, despre persecutarea lui Călinescu, despre moartea lui Iorga[24], despre „partidul studențesc”.

Mi-a vorbit despre determinismul filosofic[25], despre Kant, Hegel[26], Bergson[27], Aristotel[28], Platon[29], Socrate[30], iconoclasm[31].

Discuții despre noțiuni de logică și de istorie a Logicii, despre direcții și forme ale Metafizicii, despre Kierkegaard[32], Schuré[33], Nichita Stănescu[34], Mihail Eminescu[35], Marin Sorescu[36], despre teatrul absurdului[37] și pictura „nouă”.

*

Din opera poetică a lui Mihail Eminescu mi-a recitat *poeme întregi*...iar iubirea pentru el era *foarte transparentă*.

...Asta, în comparație cu mine, care *nu știu* niciun poem pe de rost...din sutele pe care le-am scris. Uneori uit și volumele pe care *le-am scris*...sau fragmente întregi de carte...mi se par scrise *de un altul*...

Pentru că eu consider că nu are rost *să înveți pe de rost*...lucruri pe care le ai *mereu la îndemână*.

Astfel *mă despart interior* de ceea ce *am studiat* și *am scris*...pentru ca *să mă preocup*, în mod *total,* de *noile lucruri* pe care le cunosc și le scriu.

Însă Fericitul Ilie și-a exersat memoria toată viața, mai ales în închisoare...atingând performanța de *a memora* sute de pagini.

*

---

[24] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_Iorga.
[25] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Determinism.
[26] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Georg_Wilhelm_Friedrich_Hegel.
[27] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Henri_Bergson.
[28] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Aristotel.
[29] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Platon.
[30] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Socrate.
[31] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Iconoclasm.
[32] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/S%C3%B8ren_Kierkegaard.
[33] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/%C3%89douard_Schur%C3%A9.
[34] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nichita_St%C4%83nescu.
[35] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Eminescu.
[36] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Marin_Sorescu.
[37] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Absurd.

Când a ieşit din închisoare în 1964...şi *a început să ia pulsul* poeziei care se scria pe atunci în România...singurul poet român care *l-a atras* a fost Nichita Stănescu.

Pe care însă *l-a preţuit* până la un anumit moment...Dar pentru că ştia *admiraţia mea* pentru Nichita...n-a vrut să îmi spună *cu ce l-a decepţionat*.

*

Ori de câte ori am adus vorba despre Marin Sorescu, Fericitul Ilie a avut o expresie „zâmbitoare"...Nu ştiu *cu ce* l-a mai enervat şi Sorescu...

*

Nu *i-a sărit* cu mine nici pe Balzac[38], Cehov[39], Nietzsche[40], Byron[41], Shakespeare, Dostoievski, Stendhal[42], Esenin[43] şi mulţi alţii...la care s-a referit *punctual*.

Era când *moralist*, când *biograf*, când *entuziasmat*...când *dezamăgit* de vreun lucru sau altul din viaţa lor.

*

Dostoievski l-a preocupat mult timp. La fel şi Shakespeare.

Am vorbit îndelung despre diverse personaje, despre construcţii narative, despre cum *ar trebui* puse în scenă...

Paradoxal însă: despre ei doi *nu mi-a dat niciun text*.

*

Mi-a exemplificat de mai multe ori (şi *m-a convins*!) de ce Shakespeare *sună mai bine* în engleză decât *în traducerile* în română...El l-a citit în engleză...

---

[38] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Honor%C3%A9_de_Balzac.
[39] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Anton_Chekhov.
[40] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Friedrich_Nietzsche.
[41] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/George_Gordon_Byron.
[42] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Stendhal.
[43] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Serghei_Esenin.

Mi-a vorbit și a scris câte ceva despre „slăbiciunea" lui Paul Valéry...Însă nu s-a apucat niciodată să facă *critică*, în mod serios, la ceea ce citise.

Poate dacă *mă întâlnea* prin anii 60...și eu m-aș fi născut *mai devreme*...

Pentru că mi-am dat seama că a lăsat totul *să se aștearnă* în el...pentru că nu a avut *cadru*, n-a avut *un public*, nu a avut oameni care *să îl încurajeze* să spună *cine este*.

S-a rezumat doar la *descrierea* experiențelor sale mistice...Și pentru că închisoarea i-a *fracturat* cursul firesc al dezvoltării literare...a considerat că nu mai e cazul *să se implice scriitoricește* sau *ca critic literar*.

Însă el putea să facă literatură sau critică literară *foarte ușor*...pentru că el *intuia* caracterele personajelor, înțelegea dedesubturile teatrului, ale romanului, ale nuvelei...nu mai spun *ale poeziei*...și avea *o experiență enormă de viață*...

Toate acestea au rămas *numai în el*...și *în mine*...prin ceea ce *mi-a mărturisit*...

*

Pentru el istoria este *vie*. Domnitorii României îi spun întotdeauna lucruri *noi*. S-a rugat pentru mulți dintre ei...și unora le-a văzut și *starea duhovnicească*.

Mi-a vorbit despre cum *l-a văzut extatic* pe Sfântul Ștefan cel Mare[44], în închisoare, bineînțeles înainte de *a fi canonizat*...dar și cum l-a văzut pe Fericitul Mihai Viteazul[45]...când s-a rugat ca să cunoască *starea sa duhovnicească*.

*

Pentru el *România* nu era *un cuvânt*...ci *o realitate intimă* și *unică*. Ceva *de neînlocuit*. Și pentru România a luptat pe front, a suferit în închisoare, s-a rugat continuu, i-a lăsat cărți sfinte, o poartă în rugăciuni de-a pururea.

*

---

[44] Idem: http://www.stefancelmare.ro/.
[45] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Viteazul.

Însă *iubirea lui de țară*...nu avea niciun *extremism revanșard*.

*

Mi-a vorbit despre diverse Mănăstiri și pictura lor: Dragomirna[46], Humor[47], Durău[48], Suceava[49], Neamț[50], Putna[51] etc. Și era, ca și mine, impresionat, de diverse *detalii*...unele dintre ele *minore* în comparație cu compoziția picturală ca atare.

---

[46] Idem: http://www.dragomirna.ro/acasa.html.
[47] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Humor.
[48] Idem: http://www.manastiriortodoxe.ro/index.php?a=md&ap=Arhiepiscopia%20Iasilor&j=Neamt&id=92.
[49] Idem: http://www.crestinortodox.ro/manastiri/Suceava/.
[50] Idem: http://neamt.mmb.ro/.
[51] Idem: http://www.putna.ro/.

„Prin spiritism, omul vrea *să se cunoască pe sine* și nu *pe Dumnezeu*”. Pentru că e o încercare *antropocentrică* de cunoaștere.

*

„*Clarviziunea* e *prezentul continuu*”. În sensul că *vederea înainte* e o urmare a unei *intrări extatice* în veșnicie, acolo unde trecutul, prezentul și viitorul umanității sunt *un prezent nesfârșit,* continuu.

*

„Cunoașterea omului, fără *punct fix*, intră în gol”.
...Pentru că noi avem întotdeauna nevoie de *certitudini,* de lucruri *ferme*, de lucruri pe care *să ne bazăm* în munca noastră de cercetare.

*

Fericitul Ilie accentuează de multe ori realitatea „simțirii minții”. Adică a minții *îmbibate* de *sentimente curate.*

*

În pușcărie *a văzut*, în cadrul vederilor sale mistice, și diverse *utilaje* și *mașini de fabrică*...pe care mai apoi le-a găsit, în mod *identic,* la *Combinatul chimic* de la Turnu Măgurele, unde *a lucrat un timp* după eliberare.
Dumnezeu *i-a dat de știre*, cu alte cuvinte, despre traiectoria pe care *o va urma* viața sa.
Însă a înțeles *ce sunt*...numai când *a văzut* mașinile ca atare, la fața locului.

*

„Într-o poezie *bună*...găsești adesea *niște versuri*...în care constă *inima* poeziei de față. Acolo trebuie căutat *momentul inițial* al inspirației...sau *de unde a început* poezia”.

*

„Ideile incipiente” și intuiționismul. Pentru un gânditor artist „ceva *nou* în sine, de-abia *sugerat*, îngrămădiri *vagi* de idei și imagini, după cum spunea Eminescu, *bat la porțile gândirii*, pentru ca să devină *obiect artistic*”.

*

„Fiecare vers era *ceva nou* pentru mine”, îmi mărturisea Fericitul Ilie, referitor la modul în care *scria* poezie în tinerețea lui, și asta datorită „năvălirii ideilor” în ființa sa.

*

Starea de inspirație: „cu tot ce vii *în atingere* se transformă *în ceva sublim*”

*

Mi-a vorbit despre Paul Claudel[52]...și apoi despre *o mărturie* a acestuia. Cum că a participat la o ședință cu atei...și un ateu îndrăcit, în timp ce a luat cuvântul ca să vorbească, fața lui arăta *ca fața unui demon*...și a început *să sară*, de pe loc, la o înălțime anormală.

*

Și-a adus aminte de plămânul său *perforat de glonț*...în Rusia...în al doilea război mondial.

Și îmi spunea că nici acum nu poate *să uite*, după 50 de ani de zile, strigătele lor: *Boje!...Boje!...* [Dumnezeule!...Dumnezeule!...] când erau *împușcați* de români...

Rușii mergeau sute de metri târâș...pentru ca să scape de atacul românesc...

Și acolo a fost împușcat...și cărat de o căruță...până la *punctul sanitar* al armatei române.

[52] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Paul_Claudel.

*

Altădată mi-a relatat *filmul împușcării*...al alergării lui agonice, pe câmp, în timp ce sângele *îi scurgea* viața din trup...cum a căzut...cum a leșinat...și cum, înainte să leșine...a fost văzut de cineva și recuperat...

Și îmi spunea că *simțea* că moartea *urcă* în el...cum *se împăienjenește totul* în mintea lui...și cum înțelegea că trebuie *să accepte* ce se petrece cu el: că *moare*...

Când s-a trezit și s-a văzut *viu*...a înțeles că *a primit* în dar...*o nouă viață*...

*

„În Dumnezeu e totul" îmi spunea uneori...Adică în El e *viața*, în El sunt *așteptările noastre*, în El e *veșnicia noastră*...pentru că *de la* El și *prin* El trăim.

*

Sau folosea expresia: „trupul meu duhovnicesc"...pentru a vorbi despre *transfigurarea* pe care lumina dumnezeiască *o producea* în persoana lui.

*

„Femeile sunt *mai sensibile* decât bărbații". Tocmai de aceea el are *o delicatețe duhovnicească* aparte în ceea ce le privește pe *fete* și *femei*. Și acest lucru poate fi mărturisit *din plin* de acelea cu care a trăit în casă, de soția și fiica lui...sau de Gianina[53], care îmi mărturisește *modul special* în care se comportă cu ea, atunci când *discută împreună*.

*

Discutam despre *Metafizica* lui Nae Ionescu...și îmi spune că *i-a plăcut* spusa aceluia: „Cine vrea *să facă* metafizică trebuie *să mănânce o dată în zi*". Adică să fie

---

[53] Viitoarea mea *soție*...și a cărei *mărturie* va urma *în a doua parte* a cărții de față.

ascetic...Să facă filosofie ca pe *o preocupare autentică de viață* și nu ca pe *o profesie academică distantă*.

*

„Eu văd metafizica prin prisma celor *văzute prin revelație*...pentru că *lumea adevărată* se vede *prin revelație*”.

*

L-a cunoscut pe Ion Țugui[54] după revoluție...din media...și, paradoxal, deși știa că acela *se ocupă de ocultism,* Fericitul Ilie i-a trimis câteva pagini din experiențele sale mistice...Iar Țugui, foarte politicos, fără să interpreteze *tendențios* informațiile, *le-a publicat* într-o carte a sa.

Nu știu dacă a avut *o corespondență anume* cu Țugui...dar mi-a mărturisit într-o seară, că Ion Țugui, prin concentrare și meditație timp de 6 ore a reușit *să se detașeze* de sine însuși...și să rămână *conștient* de ceea ce se petrece cu el.

A văzut cum sufletul său *iese* în afara corpului...și s-a văzut astfel, *din afară*, pe sine însuși.

Însă mie mi-a mărturisit experiența lui Țugui în următorul scop: ca să-mi argumenteze faptul că e *un lucru firesc* și nu unul *duhovnicesc* ieșirea sufletului din trup.

Dar, mi-a subliniat el, „în *adevăratele extaze*, Dumnezeu e Acela care *atrage* inima curată la Sine...și El *îi arată* ceea ce dorește ca *să se întipărească* în ea”.

*

„În urma revelațiilor avute nu trăiesc *o stare de mândrie*, pentru că știu că sunt *daruri* ale lui Dumnezeu în viața mea, ci o satisfacție, *o împlinire interioară*...pentru că știu că Dumnezeu *a lucrat* toate acestea în mine însumi”.

*

[54] Idem: http://cartipentrutine.tripod.com/id169.html.

„Pentru *un rugător adevărat,* starea lui *naturală* e *starea de smerenie*. Pentru că stă *în fața* lui Dumnezeu, a Celui ce e Izvorul bucuriei și al întregii sfințenii. Cum ai putea *să te lauzi*...în fața Lui?!”.

*

„*Magia* este *intrare în contact* cu puterile spirituale demonice”.

*

„După *vedere* [după *vederea duhovnicească*] vin *înțelesurile* care nu se mai sfârșesc și sunt într-o continuă *înmulțire* toată viața, mai ales în urma citirilor duhovnicești”.

*

„Nu se primesc *rezolvări de-a gata* [*a ceea ce vedem* în extaze], ci *simboluri sub diferite forme,* care *se măresc* [în ceea ce privește *forma* și *conținutul* lor] sau *apar sub alte înfățișări*”.

*

Am văzut lumina dumnezeiască descompunându-se până la violet, violetul fiind *cea mai compactă* culoare a luminii dumnezeiești...și la care am ajuns *foarte greu*. Îți cere *o mare curăție* a minții și a inimii și a întregului trup. Am văzut violetul luminii dumnezeiești numai sub forma *a câtorva picături care cad*.

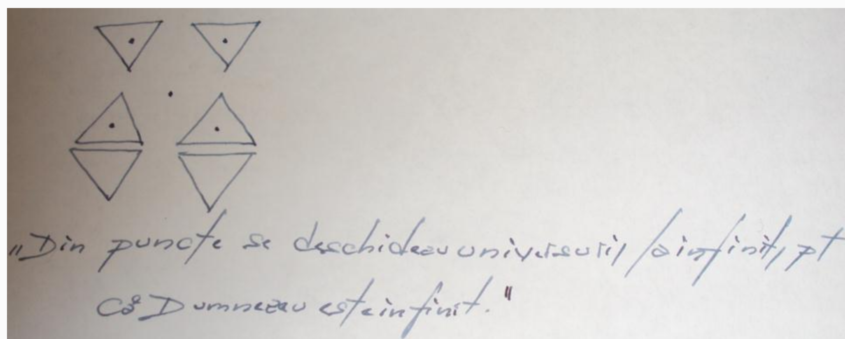
*

Am auzit, în mod extatic, și cântările Sfinților Îngeri...

*

„În urma vederilor extatice avute știu decât faptul că imaginile, în vederea extatică, *se pot recombina*”.

*

Din punctele din triunghiuri și dintre triunghiuri...care sunt *imagini văzute extatic*, Fericitul Ilie vedea cum apar *noi universuri dumnezeiești* la nesfârșit.

El *contempl*a toate acestea în *vedenie dumnezeiască*...fără să înțeleagă *adâncul* celor văzute...dar *umplându-se de sfințenia* și *de curăția* celor văzute.

*

Întrebându-l despre *concentrare* la rugăciunea minții, Fericitul Ilie mi-a spus că *absorbirea* în rugăciune „vine *de la sine*...sau când simți că *poți să te concentrezi*”.

*

Vorbindu-mi despre *puterea duhovnicească* de *a judeca* în mod profund lucrurile, Fericitul Ilie mi-a spus că ea se dobândește prin *precizie practică*, în urma experienței ascetice și datorită unei *erudiții teologice vaste*.

*

Câteodată îmi explica *luptele sale cu demonii* într-un mod *filosofic* sau *tehnic* sau *fiziologic*...distant...și ca și când nu s-ar fi lăsat *cu urmări*...în persoana lui.

Astfel că cineva *neinițiat* în viața duhovnicească ar fi putut crede că *literaturizează*.

Și aceasta, pentru că trebuise *să își asume* mult timp acest limbaj *dublu*...Fiindcă în plină eră comunistă...*trăirile mistice* erau un adevărat „sacrilegiu” și, datorită lor, făceai *ani grei de închisoare*.

...Și vorbind despre „*forța negativă* care m-a înconjurat” sau despre cum s-a simțit, în mod fiziologic într-o anume situație...cineva neavizat ar fi trecut totul pe seama *imaginației bogate*.

Adică nu le-ar fi considerat vreunul *realități de facto*...

Însă el vorbea *distant* despre dureroasele sale lupte cu demonii...pentru ca omul cu care vorbea *să nu intre în panică*...sau să nu îl creadă *sărit după fix*.

El *le minimaliza* voit...sau *le obscuriza*...smerindu-se în același timp...

Pentru că era *posesorul* unor trăiri intime care nu aveau *corespondent* în viața celor din jurul lui.

*

La întrebarea mea, cum *definește* contemplația duhovnicească, el mi-a răspuns că e *fixarea* pe o imagine sau *rămânerea în vedere*...și trăirea ei *fără gânduri*. Înțelegerea ei *non-reflexivă*...

Adică așteptând *luminarea lui Dumnezeu* care *inițiază* un gând, un înțeles, o înțelegere duhovnicească, teologică...

Același lucru se petrece și când *citim un text*...și așteptăm de la Dumnezeu *luminarea* asupra lui...

*

Datorită *științei înalte* a discernământului duhovnicesc și al dreptei socoteli și azi se pot citi cărți de toate nuanțele și ale oricărei religii, fără să te *contaminezi* de influența lor rea.

Practica rugăciunii minții, spusă foarte rapid de la un moment dat...și în timp îndelungat...te face să înțelegi modul în care poți *să surprinzi*...și *să dejoci* diverse idei, simțăminte și tendințe *eretice* sau *păgâne*, adică *demonice*.

*

Încă de la începutul uceniciei mele, Dumnezeiescul Ilie m-a sfătuit *să nu mă opresc* numai la cărțile duhovnicești și teologice ci să am *un orizont mereu deschis de așteptare*. Să fiu continuu deschis spre cultură, filosofie, știință, artă...mai ales pentru că eu sunt *deja un artist*.

Pentru că astfel nu îmi *neglijez* potențele ample...și nu simt *secătuirile duhovnicești* cu atâta durere...

*

Citește mereu cu pixul sau cu stiloul în mână. Obișnuință veche...și la el și la mine.

Subliniază *cu roșu* pe cele *cu adevărat importante*, care îi trebuie lui *în mod neapărat* sau care *îl confirmă*.

În tinerețe folosea și *albastrul* și *creionul*...acum mai puțin pentru că *nu mai poate să scrie*...

*

Tot când era tânăr urmărea uneori rândurile cărții cu *unghiile de la mâini*...și de atâta concentrare și bucurie că *a găsit ceva important*...lăsa dâre „de neșters" în locurile *demne* de subliniat. Asta când nu avea ceva de scris la el...

*

Când face uneori *mici comentarii* pe carte...*le parafează* cu două litere grecești: *alfa* și *omega* (α – ω).

*

În afară de Sfântul Simeon Noul Teolog, pe care îl recitește adesea, a învățat multe de la Sfântul Grigorie Palama, care e „un munte de gândire" pentru el.

*

Sfânta Scriptură (o ediție sinodală din '70 parcă) și *Filocalia* Fericitului Dumitru sunt *cugetarea lui zilnică*. Și de când i-am cumpărat *Viețile Sfinților*, în ultima ediție românească, e foarte *uluit* și *cutremurat* de multe aspecte din viețile lor.

*

A citit din opera Sfântului Grigorie de Nyssa și din cuvintele rămase de la Sfântul Serafim de Sarov.

Am găsit sublinieri pe carte și la Sfântul Iosif Isihastul de la Sfântul Munte Athos. Carte *primită* de la Radu Rotaru...

Tot el i-a dăruit și *Imnele iubirii dumnezeiești,* ale Sfântului Simeon Noul Teolog, în ediția Părintelui Dumitru.

*

L-am visat de două ori până în ziua de azi...Fericitul Ilie e *încă în viață* la această oră...

...Și în ambele vise duhovnicești cu el...mi-a apărut o bibliotecă cu cărți, din care nu am luat niciuna.

Prima dată l-am visat lângă o casă albă...enormă...din care puteam să văd doar primul etaj...pentru că ea *se pierdea* într-un cer alb, imaculat...

Însă *știam*...deși nu îmi spusese nimeni...că e *casa lui*...

Și în visul acela mi-a spus: „Aici trebuie *să urci* tu!”.

...Am intrat pe ușă...

...Și singurele lucruri pe care mi le mai amintesc sunt *tapetul de lemn vechi*...și *multe cărți* într-o bibliotecă imensă.

Și am început să urc spre primul etaj...pe o scară în spirală...și urcând...m-am trezit...

În al doilea vis, l-am visat pe Fericitul Ilie așezat pe un pat. El era în spatele meu și îmi vorbea....

Eu priveam spre o bibliotecă veche...din care unii vroiau *să fure* cărți. El dorea *să își apere* cărțile...și să scape de furi...

Și în acest context, cu hoții de cărți *pe cap*...el s-a ridicat din pat (ca și când *s-ar fi schimbat* contextul...și am fi fost *în altă situație*) și mi-a spus privindu-mă în ochi: „Încă n-am vorbit despre *adevărata istorie* a românilor!”.

M-am trezit cu aceste cuvinte pe buze...

Când i-am spus ultimul vis...a părut *îngândurat*...

De fiecare dată l-am visat fiind îmbrăcat în negru...dar fața și mâinile îi erau luminate, pline de lumină.

Și prezența lui...și contextele în care l-am visat m-au făcut să fiu *foarte bucuros* în vis...dar și la trezire...

*

Acum însă, la 7 ani de la adormirea sa...acele vise *au rezonanțe profetice*...pentru că vorbesc despre mine...despre el...și despre contextul receptării sale.

*

În momentul când i-am mai arătat alte 11 foi din această *umilă carte de amintiri* despre el s-a petrecut alt fapt *minunat*.

Eu m-am trezit de dimineață cu mamaia Floarea...pentru că la nouă și șapte minute pleca trenul de la Roșiori spre Turnu.

Iar Fericitul Ilie, tot pe la 6 și ceva dimineața, când ne-am trezit noi *să plecăm la gară*...s-a trezit și el și a anunțat-o pe doamna Floarea că trebuie *să facă piața*...că vin eu la Turnu.

Însă eu nu îi spusesem că *vin* în acea zi!...

Doamna Florea *nu l-a crezut*...dar *a plecat* la piață datorită insistențelor sale.

Și când noi am ajuns, pe la ora 12...ea făcea mâncare pentru cinci persoane...și am mâncat cu toții.

...Și m-a așteptat cu emoție...să vin...și să îi arăt *ce am scris* despre el...

Apoi am aflat, de la doamna Floarea și nu de la el, toată *înaintea sa vedere*...vizavi de venirea noastră...

*

„Faptul *neprihănirii* m-a creat ca *un om duhovnicesc*. Ea vine *din afară*, de la Dumnezeu”.

Se referea la *darul curăției* sufletești și trupești pe care lumina dumnezeiască, printre altele, *ni-l aduce* în viața noastră.

*

„Sufletul, în extaz, a trecut *dincolo* de moartea trupească”.

Pentru că în extaz suntem *în lumina dumnezeiască* a veșniciei lui Dumnezeu...adică *dincolo de moarte*. El e *o depășire* a morții *încă din timpul vieții*.

*

„*Gheața* e *semnul rațional* al spiritului”. Se referă la *gândire,* la *răceala* gândirii atunci când *judecăm* asupra lucrurilor și a ideilor.

*

„Simt *plăcerea* și *bucuria de a spune* despre vederile mistice pe care *mi le-a dat* Dumnezeu”.

*

„Atunci când am vorbit despre *imobilitatea mobilă* într-un vers al meu, m-am referit la faptul că, deși sunt în *stadiu absolut de credință*, în *extaz,* eu *mă mișc mereu* în slava lui Dumnezeu deși sunt *nemișcat* și în *vedere continuă*”.

*

„*Neclintit* înseamnă *veșnicie* și *nemurire*. Dar veșnicia lui Dumnezeu e *plină de viață*, de mișcare și nu e *statică în sine*”.

*

„Omul e *un centru viu*, un focar, care poate să cuprindă *măreția* dintre *neant* și *sfere*. Neantul e *infinit* și materia e *finită*. Materia însă *se confundă* la un moment dat cu infinitul".

*

„Dacă ne coborâm de la *centru* spre *micime*, materia *se confundă* cu nemărginirea sau cu infinitul. Pentru că în creația universală totul ajunge *să se confunde* cu infinitul".

*

„Îndumnezeirea trupului se face și *din afara* și *din înăuntrul nostru*. Iar trupul Sfântului e *impregnat* cu *energia necreată*, care *se înmulțește de la sine* în viața noastră, prin *puterea* sau *lucrarea* lui Dumnezeu".

*

„Iubirea în Duh e și *înmiresmată*. Are calitățile miresmelor".

Vrea să spună că vederile extatice pot cuprinde și *mirosuri duhovnicești*, nu numai *vederi*, *cântări cerești* sau *pipăiri* cu duhul nostru a ceea ce vedem în mod extatic.

Și aceasta pentru că sufletul are simțurile sale, pe lângă cele ale trupului, cu care *experiază* și acum și în veșnicie comuniunea cu Dumnezeu.

*

„Lumina care *provine* de la Dumnezeu are *principiile* și *esențele* ei, care pot fi *contemplate* fără *să le înțelegi*. Ele sunt *mai mult necunoscute* decât *cunoscute*".

*

„Esențele = principiul activ. Esențele nu ne aparțin".

*

„Am văzut Îngeri și Sfinți, în mod extatic, în culoarea albastru. Mult albastru...Pentru că *albastrul* e *culoarea credinței*”.

*

L-am întrebat despre o vedere duhovnicească a sa...în care a văzut *un puls* al lumii spirituale...Și Fericitul Ilie mi-a răspuns că *pulsul* acela e format de *inima umană* a lui Iisus.

*

„Dumnezeu e *Stăpân* peste *întreaga creație* pentru că El *a creat lumea*”. Și Dumnezeiescul Ilie avea o pronunțată conștiință *a prezenței* lui Dumnezeu în creația Sa, fapt pentru care *nu dorea să deranjeze* pe nimeni.

*

Sfiala și *bunătatea sa* îmi încălzeau inima și mă umpleau de multă evlavie. Pentru că niciodată nu punea *bariere* între noi doi...ci arunca în aer toate barierele...tocmai pentru ca *să îmi transmită* tot mai profund experiența sa.

*

Confidențele sale *m-au surprins* întotdeauna. Au fost *neașteptate*. La fel și darurile sale: făcute *din prea multă* mărinimie. Tot ce *îmi dăruia* le considera *rămâneri* ale sale în istorie.

*

Fericitul Ilie *se tăinuia* pe sine...își ascundea experiența sa imensă, pe de o parte...însă în relația de ucenicie...ura să aibă *secrete* față de mine. Înțelegeam foarte clar când *îmi ascundea* ceva...

Dar făcea acest lucru tocmai pentru *a-l înțelege* de unul singur. Și *mă călăuzea* constant spre acest pas: spre *înțelegerea personală* a lucrului.

*

Nu a văzut niciodată cultura ca pe *o corvoadă* ci ca pe *o nevoință bună*, personalizatoare.

Pentru Fericitul Ilie munca intelectuală și munca fizică erau *un tot unitar*...și niciodată nu își punea problema *să deprecieze* partea fizică pentru exercițiul intelectual.

*

Vorbindu-mi despre „lumea nouă" văzută extatic de către el...îmi spunea că ea apare din Mântuitorul Hristos. Pentru că „El e *Împărăția de mâine*".

*

Pe 23 decembrie 1999 a fost *de acord* cu exegezele mele la cartea sa *galbenă*, adică la *poemele sale mistice* din închisoare.

Însă nu i-a plăcut că l-am numit „Învățătorul", pentru că acest apelativ *îl duce cu gândul* la Mântuitorul Iisus Hristos, singurul Căruia I se poate conferi acest nume.

Și mi-a spus că ar fi bine să îi spun: *Povățuitorul*...

Și, pentru ca să-l „îmbunez", i-am spus că *am ales* să-i spun așa după exemplul Sfântului Maxim Mărturisitorul. Acesta, în *Ambigua*, îl numește pe Sfântul Grigorie Teologul *Învățătorul*, pe motiv că el *tâlcuiește* învățătura aceluia pentru că *și-o însușește*.

...Și până la urmă a fost *de acord* cu mine...și în acest amănunt...deși, în smerenia lui prea mare, *nu dorea* nicidecum *laude* și *supranume*.

*

Adesea aveam *dispute* din cauza...evlaviei. Nu era de acord cu vreo *afirmație* a mea...sau cu vreun cuvânt *folosit*...în scris sau în cadrul unei discuții...și *se oprea* la ele...

Și *aștepta* să îi dau *lămuriri*.

Vrea să știe...*în ce sens*...folosesc cuvântul...și *ce vreau să spun*.

Nu era atent *la formulările în sine*...ci *la conținutul expunerii*. La ce *doream* să spun.

Atunci, pe loc, *mă enerva* acest lucru, pentru că *îmi pierdeam* ideile...Eu vream *să alerg*...și el *mă oprea*...la cine știe ce *amănunt*...căruia eu nu îi dădeam *greutate*, nu îl priveam *cu atenție*...

Însă mai apoi...și din ce în ce mai mult acum...îmi dau seama că *opririle* sale...nu vizau *contextul* de atunci...ci *viitorul*.

Pentru că el se oprea...*stopa* discuția...tocmai la probleme care, cu timpul, au devenit *și mai valoroase* decât atunci.

*

La începutul uceniciei mele față de el, Fericitul Ilie a vrut să vadă *cât pot să duc*. Era interesat de *bagajul de informații* pe care pot să îl acumulez...și de *viteza* acumulării.

Apoi, din punctul meu de vedere, a trecut la faza *esențializării* lucrurilor. Adică nu l-a mai interesat *viteza* și *seriozitatea* cu care *înțeleg* (pentru că și-a dat seama că ele sunt *la cote mari*)...ci *viteza cu care creez*...și *modul personal de a sintetiza* lucrurile.

Într-o a treia fază m-a lăsat *să îmi aleg* drumul în viață și *să lupt pentru el*. Deși, de acum, părea *distant* față de evoluția mea interioară...am înțeles în cele din urmă...că el *dorea* (și *a reușit*) să mă *facă să merg pe propriile-mi picioare* în viața duhovnicească și în munca de creație...și să *îmi asum* greșelile.

M-a pus în situația de *a rezolva singur* dileme, lucruri grele...pentru ca *să îmi consolidez* discernământul.

...În ultimele sale luni de viață m-a făcut un prieten cu drepturi *și mai depline*: mi s-a *confesat* lucruri imense, mi-a *dăruit* opera sa ca *moștenire părintească*, a

lăsat beatitudinea duhovnicească *să troneze* între noi doi...pentru ca să fiu *pregătit* pentru *plecarea* sa de lângă mine.

Și la adormirea sa...am simțit, din plin, că sunt *pregătit* ca el *să mă ucenicească* din slava lui Dumnezeu...pentru că toate *cuvintele esențiale* îmi păreau *spuse*.

Prin cuvânt și prin fapte, prin toată persoana sa, îmi spusese *tot ce era de spus*...aici, pe pământ.

*

După ce a citit exegezele mele...mi-a spus că am găsit *nuanțe* teologice și mistice în poemele sale la care el *nu se gândise*. Și eu i-am replicat...că el *le-a trăit*...chiar dacă *nu și le-a explicat*.

Și asta pentru că fiecare dintre noi *trăim* mai multe lucruri decât *le putem înțelege*.

*

Atunci, în primele zile *de exegeză* la opera sa, avem simțământul că *îi înjosesc* și *îi trivializez* înaltele sale *adevăruri experențiale* pe măsură ce *le explic* unui public cititor.

Pentru că noi le dezbăteam *la nivel înalt*, în stare *directă*, pe baza mărturiilor *persoanei-sursă*, adică *ale sale*...și nu pentru *un public divers*, cunoscător sau nu al experiențelor mistice.

Mai apoi mi-am dat seama că toți *au dreptul să înțeleagă* Tradiția Bisericii...și că exegezele la Scriptură sau la Părinți sunt făcute *la nivele diferite* și că ele sunt *complementare*.

Dar ceea ce importă e aceea ca oamenii *să înțeleagă*, datorită exegezei, lucruri care *să îi folosească*.

*

Într-o zi l-am rugat *să îmi dea detalii* despre cele două vederi extatice în care *L-a văzut* pe Mântuitorul Hristos.

„Ce *au schimbat* ele în ființa mata?”.

„Au schimbat totul!”, a fost răspunsul lui prompt. „Când Mântuitorul *a întins* mâna Sa spre mine...și a început *să îmi umble* în inimă...atunci am trăit o mare bucurie...și am înțeles că dacă El *umblă* în inima mea...eu *mă voi face sănătos*. Și așa a fost: *m-am făcut sănătos*!”.

*

„Culorile au *o succesiune* în cer” mi-a spus într-o discuție...cu referire la *culorile* luminii dumnezeiești pe care el *le-a văzut* în mod extatic.

Și pentru *a vedea* și a *înțelege* diversele culori ale luminii necreate...îți trebuie *o sfințenie pe măsură*.

Asta înseamnă *succesiune*: grade *ascendente,* tot mai mari, ale sfințeniei.

Pe măsură ce *crești* în curăție și sfințenie...pe atât vezi *tot mai multe culori* ale luminii dumnezeiești...și *înțelegi tot mai mult* realitățile dumnezeiești pe care Dumnezeu *ți le descoperă* în mod dumnezeiește.

*

Și îmi vorbește despre *o vedere duhovnicească* a sa: „Tot *universul* acesta fără sfârșit parcă era la un moment dat ca *o piatră prețioasă strălucitoare*”. Se referă la *universul luminii dumnezeiești*...la ceea ce *vedea* în mod extatic.

Și s-a bucurat mult când a citit într-o carte a Sfântului Grigorie Palama că a mai avut și un alt Sfânt o astfel de *vedere*, în care *tot ce vedea* era ca *o piatră prețioasă strălucitoare*.

*

„Noi suntem în Dumnezeu și Dumnezeu este în noi. Noi suntem în Dumnezeu ca *într-o baie de lumină* și Dumnezeu în noi”.

*

„Duhul lui Dumnezeu e *pretutindeni lucrător*”.

*

„Cercetarea științifică a momentului, în timp ce caută *elementul ultim* al materiei, tinde spre Unul *fără să vrea* și *fără să știe*".

*

*Fericitul Ilie a citit volumul al 8-lea din *Filocalie* (ed. Părintelui Dumitru Stăniloae) în 1982...și și-a notat la un moment dat: „Înțelegerea *se revelează* ca *un rod ce parcă dă în copt*".

*

Sfântul Patriarh Calist vorbea despre „cuvântul scurt", pe când Fericitul Ilie a spus că „*Iisus* e *cuvântul scurt* al celui ce se roagă".

Bineînțeles cu referire la *rugăciunea isihastă*...el, în momente de mare oboseală, ispitire și boală, strigând către Domnul numai cu *Iisuse*.

*

Accentua adesea *importanța* „simțirii minții".

*

Referindu-se la In. 4, 14, Fericitul Ilie și-a notat undeva: „Pe acest cuvânt *l-am simțit în mine* încă din tinerețe". Adică a simțit în sine, încă din tinerețe, cum izvorau în el *râurile de apă vie* ale harului dumnezeiesc.

*

„Am văzut *Soarele spiritual*" în mod extatic.

*

„Am simțit ceea ce o inimă *nu poate simți* dacă nu este Dumnezeu *în ea*. Am văzut ceea ce omenește nu se poate *concepe* și văzul nu poate *vedea* așa ceva dacă nu *s-ar uni* cu Duhul lui Dumnezeu".

*

„Același *har* primit la Botez dar trupurile sunt *diferite*. Și harul lucrează *ca sământa* aruncată în diferite soiuri de pământ. De aci rezultă și *talanții diferiți*".

*

„Ne simțim *puternici* nu numai prin Iisus ci și prin lucrarea Duhului, trimis de El de la Tatăl, *lucrare* pe care *o trăim* în Biserică de 2.000 de ani încoace".

*

„*Pulsul* inimii cerești l-am simțit ca puls al *Universului nevăzut*", ca puls *al Împărăției* lui Dumnezeu.

*

„Există *o pulsație extatică rugătoare* și *slăvitoare a inimii*, a sufletului nostru pe care ajungem să *o trăim* în ritmul inimii umane îndumnezeite a Fiului lui Dumnezeu".

Și aici vorbește despre experiența sa directă.

Pentru că a ajuns să trăiască, în slava lui Dumnezeu, *ritmarea* inimii lui *la ritmul* inimii Domnului sau al acestei *pulsații/ mișcări dumnezeiești* pe care o avea *tot ceea ce vedea* în mod extatic.

*

„Arta modernă, din cauza *lipsei de călăuzire* de către Duhul Sfânt, a fost *copleșită* de năluciri".

24 de întrebări și răspunsuri

Un interviu pe care i l-am luat în vara lui 1999, în casa sa din strada Griviței, nr. 93.

1a. Ce s-a întâmplat la Vladimirești? Pentru că în *Din suferință și întuneric țâșnește lumina*, în pagina a 5-a, mata ai vorbit despre faptul că acolo, cineva, a avut *o vedere dumnezeiască*...

1b. Mănăstirea Vladimirești e în județul Galați[55]...iar Maica Veronica a avut *o vedenie* prin care i s-a arătat *cum să zidească* o Biserică. Și a făcut Mănăstirea *cu pantahuza*, adică din banii *adunați* de către ea...Eu am citat în carte *ce i-a spus* Domnul în vedenie...

2a. Ai văzut și alți *rugători*, fiind încă în trup, cu sufletul în cer...în timpul vederilor mistice pe care le-ai avut?

2b. N-am văzut...

3a. Cum se manifesta *arhitectonia* în vederile tale mistice?

3b. Am văzut temple, biserici sub diverse forme în extaz...Însă cele pe care le-am văzut erau *mai strălucitoare*, mult mai *impunătoare* și *fin lucrate* în comparație cu Bisericile pe care le putem vedea pe pământ.

La un moment dat am găsit o Biserică în București, care, dintr-un anume punct de vedere *semăna* cu ceea ce eu *am văzut în duh*. Nu mai știu *ce hram* avea. Cred că Sfântul Dumitru...

Însă ceea ce era interesant era că fiecare Sfânt mi se arăta *sub o anume culoare*. Fiecare Sfânt avea *culoarea lui* duhovnicească...

Și, spre exemplu, Sfântul Gheorghe († 23 aprilie) avea culoarea *roșu, verde* Sfântul Dumitru († 26

---

[55] Idem: http://www.manastirea-vladimiresti.go.ro/istoric.htm.

octombrie) iar *negru* și *alb* Sfânta Parascheva († 14 octombrie).

4a. „Corăbiile” care veneau spre mata? „Altarele fantastice”?

4b. Corăbiile erau *mai mult bărci*...Niște bărci *mai mari*. Așa le vedeam *în vedere dumnezeiască*...

Însă, când se apropiau de mine...vedeam că ele sunt de fapt *siluete de Sfinți*, cărora eu nu puteam *să le disting* foarte bine înfățișarea.

Și...când *îl vedeam* pe Sfântul Apostol Pavel în vedenie...îmi apăreau niște *arcade care se extindeau* și *cuprindeau* universuri. Erau *de culoare bleu*.

Dar sub acele *forme diverse* pe care le vedeam...știam, de fapt, că *mă întâlnesc* cu un Sfânt anume. Prezența lor *îmi revela* și numele acestora...

5a. „Ochiul spiritual”?

5b. *Ochiul spiritual* mi-a apărut extatic ca un *Soare luminos* ce se transforma de la un cer la altul într-un Soare și mai luminos. Pe măsură ce mă apropiam de El, Soarele *se îndepărta* de mine...și cerul devenea *tot mai diafan*. Bineînțeles că era Dumnezeu, Cel care *ne atrage* mereu...dar pe Care *nu Îl putem cuprinde* niciodată. Însă de a Cărui bucurie și frumusețe *nu ne putem sătura*...

6a. Vrei să îmi dai *o copie* după scrisoarea Părintelui Stăniloae către mata?

6b. Da! [Și am primit-o și am tras-o la xerox...și, după cum știți, *am editat-o deja* în ediția de față].

7a. Unele dintre poemele mata au *o dublă semnificație*?

7b. ...Uneori au și *o triplă semnificație*...pentru că eu am urmărit ca versurile mele să aibă *multiple* semnificații.

8a. Câte sensuri are „Mireasă” în poematica matale?

8b. Primul sens: *Mireasa Duhului Sfânt* e *Sfânta Fecioară Maria*. Însă *Mireasa* e și universul acesta de acum, care se va mântui, care va fi transfigurat...însă aflat în starea sa de *așteptare continuă*. Dar *Mireasa* e și *Noua Făptură* adică omul și universul transfigurați.

9a. De ce „lumea materială e *reflectare* a lumii spirituale” și cum anume e?

9b. Lumea materială *poartă* unele aspecte ale lumii spirituale. Forma lucrurilor este *o copie* după esențele spirituale. Pentru că există *un miros natural* și există, de asemenea, *un miros spiritual*...care *nu se exclud*...ci *stau împreună*.

10a. Vedem *simbolic* în extaz din cauza *neputinței* firii noastre sau simbolul e *o înțelegere mai adâncă* a celor văzute extatic?

10b. Simbolul e *din cauza neputinței* celui care vede extatic. Și când vrei *să exprimi* ceea ce ai văzut...iarăși nu poți vorbi decât *simbolic*. Însă e clar faptul că unele simboluri sunt *generale*...pe când altele sunt *personale*.

11a. De ce ai folosit imaginea *havuzului*?

11b. Pentru a exprima imaginea *adâncului* meu spiritual care *țâșnește*...Din care *țâșnește* lumina dumnezeiască.

Cunoșteam ideea filosofică...Însă timpul e o creație ce vine și *ca spațiu*...

12a. I-ai cunoscut pe Țuțea, Cioran, Vulcănescu?...Pe cei de la *Rugul aprins*?...

12b. ...Doar cu Părintele Stăniloae am vorbit la telefon și prin intermediul scrisorii. Mi-a dat adresa lui părintele Milică Bâldescu...

Pe Cioran îl știu de când eram student...

13a. Când îți dai seama de *o apariție* sau *o vedere drăcească*?

13b. ...Îți dai seama în momentul în care te simți *neliniștit* pentru mult timp. Când ai *îndoială* și *nesiguranță*. Pentru că *vedenia bună* îți aduce *liniște* și *bucurie îndelungată*.

14a. Cine poate înțelege dacă un om e *duhovnicesc*...și cum?

14b. Cine a avut *trăiri duhovnicești* sau cine are *multă experiență doctrinară*. Cine este *luminat* de Dumnezeu...

15a. *Femeia* de la p. 51, din *Cartea galbenă*?

15b. „Visul palidei femei" înseamnă *visul* feminității. E un sens *afectiv* despre care vorbește și Goethe la finalul operei sale *Faust*: „*Farmecul* veșnicei Eve".

Căci femeia are *farmecul* Divinității. Frumusețea e *un har dumnezeiesc*...și pe acesta *îl vedem* în flori, în arbori, într-o căprioară...dar, mai ales, *în femeie*...

16a. În ce *an* al vieții matale *a apărut* lumina dumnezeiască?

16b. ...La 45 de ani...

17a. „Esențele sublime" de la p. 85 sunt *vederile* luminii necreate?

17b. Sublimul are și el *esența* lui. Esența e *chintesența*, este *partea superioară* a sublimului.

18a. Care a fost *motivul* arestării, cel...*adevărat*?

18b. Am avut o discuție cu un avocat și cu un judecător...și Securitatea *a interpretat* întâlnirea mea cu ei...drept *o ședință legionară*. De ce? Pentru că avocatul era *legionar*...

Și mi s-a cerut tot timpul *să mă desolidarizez* de *mișcarea legionară*...

Însă eu *nu am fost* și *nu sunt legionar*...

Pe scurt: am fost arestat *degeaba*...Dintr-o *pură speculație* a unor oameni pe care *nu-i cunosc*. Pentru că nimeni nu mi-a dat nicio explicație.

19a. De ce nu te-ai făcut *călugăr* sau *preot*?

19b. Din slăbiciune...Deși simțeam că am *o chemare* pentru așa ceva după detenție...Mă refer *la monahism*...

20a. Ce *cuprindea* caietul pe care *ți l-a luat* Securitatea *la scurt timp* după eliberare?

20b. Era un caiet cu revelații *foarte proaspete*, trăite în acea vreme, în legătură cu unii Sfinți, și pe care le-am uitat...

21a. De ce *ai renunțat* la activitățile literare?

21b. Din cauza împrejurărilor...În special, pentru că era *perioada comunistă*...și, în al doilea rând, nu am vrut să particip *sub nicio formă* la activitatea culturală îmbâcsită de ateism și de cultul personalității. Însă am fost *solicitat* adesea să scriu...

22a. Norii spirituali?

22b. Sunt nori spirituali care *apar în spirit* în vederile extatice...Și la tensiuni *înalte* sufletești acești nori *vii* sunt *muzicali* și produc *farmec dumnezeiesc*.

23a. Care e *scopul* vieții creștine?

23b. *Apropierea* de Dumnezeu...în așa măsură încât *să ne îndumnezeim*.

24a. Ce *sfaturi* ai da mata pentru *un începător* în cele ale vieții duhovnicești?

24b. Un începător...trebuie *să se dezlipească* pe cât poate de patimile trupești, *să practice posturile* pe cât poate – dar nu excesiv – și *să caute permanent* pe Dumnezeu în toate formele culturale și de activitate...și să practice *rugăciunea inimii* în special.

File de jurnal

19 iulie 2003.

Anumite case și locuri sunt *guri* ale Iadului, imense focare de *infecție spirituală*. Simți *prezența* demonilor în ele. Vezi *cum colcăie* în inimile acelor oameni, ca niște *viermi*, mulțime de draci.

Am fos undeva...unde *mă doare* inima de fiecare dată. Prezența satanică de aici e ca *o plasă groasă* care *se pune* pe inima ta.

Cum să mai gândească, săracii oameni, lucruri *bune*?! E *o minune colosală* că *nu își pun capăt* zilelor sau că *mai pot să facă* – ei „răi fiind" – și *lucruri bune*.

Învățătorul[56] are *o gaură* în piciorul drept. I-a apărut de curând. E *o consecință* a diabetului...Mi-a arătat-o astăzi...când am fost la el...

Din cauza tensiunii mărite a fost *afazic* de vreo două ori...

„Revoluția română a fost *ceva dumnezeiesc*"...Am vorbit despre starea *de dinainte*, sufocantă...și despre *eliberarea* de după...

Am vorbit despre *învățarea unei noi limbi*...ca despre o continuă *îmbogățire* a limbii tale. Și e de părere că la începutul învățării unei noi limbi e bine *să înveți*...pe fiecare zi...vreo 5-10 cuvinte. Și totul se leagă până la urmă...dacă *ai asimilat* pas cu pas cunoștințele.

Cu cât *avansezi*...cu atât *înțelegi* tot mai multe. Asta observ și eu la limba engleză.

În pușcărie *a făcut față* muncilor grele. Îmi spune mereu că are *o inimă puternică* și de aceea crede că *va mai putea trăi* încă vreo 2-3 ani.

Nu vor să îi mai dea, de la farmacie, toate medicamentele compensate. Ultima dată, de când cu

---

[56] Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu.

gaura în picior, a dat vreo 4 milioane pe medicamente și doctori.

El mi-a dăruit astăzi 200.000 de lei și doamna Floarea alte 200.000 de lei. Mi-a spus că vrea să îmi dea...ceasul lui[57].

Despre cele două județe date Bulgariei. Durostorum și un altul. Macedonenii au fost aduși ca *să apere* granița de la Dunăre de bulgarii atacatori.

Învățătorul îi consideră *foarte sângeroși* pe bulgari. Și despre macedoneni mi-a spus că erau niște *luptători*.

E *dezamăgit* de *Ministerul Sănătății* și de politica care *îi dezavantajează* pe români. Nu vede cu ochi buni *militarizarea* și nici relațiile noastre *cu străinătatea*.

A plâns...pentru că *nu a mai putut* într-o zi să se roage după carte.

La întoarcere, în tren...toți stăteau și se uitau la mine...și numai un tânăr retardat și un cerșetor, de asemenea *bolnav*, mi-au vorbit.

Primul...mi-a dat un șervețel ca *să mă șterg* de transpirație...apoi gumă de mestecat...apă de la el din sticlă...să completez integrame...pentru că el „nu știe carte”.

Un om *foarte disciplinat* și *atent*...deși abia putea *să vorbească*.

Nu sunt oamenii aceștia niște *inimi sfinte*? Eu cred că da!

Al doilea avea *o față extrem de radioasă*...deși vorbea lucruri *fără sens*. Sau care nu aveau *sens* pentru noi...ce „întregi la minte”, care îl priveam.

---

[57] Și *l-am primit cadou* în cele din urmă.

Ei pot *să-ți vorbească*. Pot *să te ajute*...Iar noi, „disciplinații”, nu știm *să îngânăm* mai niciodată un „vă rog” sau un „mulțumesc”.

Pentru că „cei de aproape ai mei *departe* au stat”. Au stat departe...cei care trebuiau să îmi spună lucruri frumoase, încurajatoare...

Ei au stat *departe*...și m-au ajutat *oamenii lui Dumnezeu*, uneltele proniei Sale.

13 iulie 2002.

Învățătorul și doamna Floarea, cât și Green, s-au bucurat nespus să mă vadă. Mi-au dăruit 800.000 de lei și cafea.

I-am adus să citească *Liturghierul*. Era *mai bine*. Am luat volumul 1 din *Morală* ca să-l trag la xerox.

Învățătorul *se roagă pentru toți cei adormiți* ca pentru niște *oameni vii*. Pentru el toți sunt *vii*.

Astăzi mi-a spus că sunt *singurul om* care *s-a ocupat* de opera lui până acum...și că i-a plăcut *formatul mare de text* al comentariului.

Mi-a promis niște fotografii și manuscrisul ca să-l xeroxez. Recitește *Imnele* Sfântului Simeon Noul Teolog...și mi-a spus că sunt *pe inima lui*, pentru că *se regăsește* în ele.

Mi-a spus că *te poți îngrășa* și din cauza *stresului prea mare*.

A fost *de acord* cu *o eventuală vizită* a lui Marcel [Hancheș] și a Rusalinei la Turnu [Măgurele]. Nu are *fotografii* recente și nici după pușcărie. I-am promis că voi continua *să scriu* despre el – și cum n-aș face-o! – și că am *să o vizitez* pe Green și când *nu o să mai fie* el printre noi...

I-am spus că el *va fi întotdeauna cu mine* și că *mă voi ruga lui* – ca și în timpul vieții – ca *să mă ajute* în problemele mele.

E *datoria mea de conștiință* ca să *îi păstrez* și să *îi fac cunoscută* opera...și *sfințenia* vieții sale. Iubirea mea pentru el e *adâncul* vieții mele.

I-am spus că mulți au probleme *cu stilul* în care el a scris...și a recunoscut că el a scris „ca un laic" și nu ca „un teolog". Dar că eu *îl interpretez* teologic...și că pot *să explic* ceea ce pare *dezavantajant pentru înțelegere* în modul său de exprimare.

Iar doamna Floarea, la masă, *pe neașteptate*...mi-a spus că Învățătorul *nu o să moară*...până nu ne vede *realizați* pe mine și pe Gianina [Picioruș].

I-am explicat problemele și șicanele momentului...Cele pe care *le traversez*.

Dar, mai ales, că vreau *să mă înscriu* la Master.

Dacă *nu intru*...sunt *luat în armată*.

Prea Curată Stăpână, facă-se voia ta cu mine și mă miluiește!

Mi-a spus că de vreo 3 zile nu a mai transpirat deloc...deși, în tinerețe, transpira mult. Nu mai poate nici să postească mult, datorită bolilor pe care le are...iar postul lui e *numai de carne*...

16 februarie 2002.

Învățătorul avea în tinerețe *mari dureri de cap*. De ele *a scăpat* când inima *i-a slăbit* datorită luminii dumnezeiești. Când lumina *l-a inundat* din destul...

Crede că atunci *i s-a mai liniștit sângele,* puterea lui *de curgere* prin vene...

M-a sfătuit să *mă rog mai mult*...și să fiu *atent* la ceea ce fac. ...Și să nu uit niciodată faptul că eu sunt *în inferioritate* în comparație cu cei care *îmi vor răul*...pe nepusă masă.

Se gândește tot timpul *la moarte*...E o contemplare care îl face *foarte lucid*...

Mi-a dăruit *Teologia Mistică* a lui Lossky, în traducerea părintelui profesor Vasile Răducă. E plină de sublinierile sale roșii.

...Iar eu i-am dat să citească *Hieraticonul*, pe care l-am cumpărat de curând, ca să vadă ce înseamnă *hirotonie* și *sfințire de Biserică*.

Mi-a dăruit 200.000 de lei...și doamna Floarea 100.000 de lei. Și *se bucură* să îmi facă cadouri...

Învățătorul era *mai slăbit*.

I-a plăcut muzica simfonică în tinerețe. Preferințele sale: Beethoven și Bach.

N-a învățat însă *să danseze*...deoarece mamă-sa i-a spus că el *calcă precum în noroi*...atunci când *vrea să danseze*.

Onestitatea sa e *năucitor de frumoasă*.

Îmi povestește *cum îl luptă* demonii...și acum...la nivelul imaginației...și mi-a spus *să nu o pătez* pe Gianina [Picioruș].

Începe să uite din ce în ce mai mult...și își dezvoltă ideile cu greutate.

Consideră că Sfântul Maxim Mărturisitorul are păreri *prea personale* în domeniul teologiei (lucru cu care eu *nu sunt de acord*...și i-am spus, în mod extins, *părerea mea*)...iar Sfântul Grigorie Palama e cel care l-*a ajutat să-și înțeleagă* multe din trăirile sale duhovnicești.

Când vorbesc *cu Învățătorul* vorbesc *cu maturitatea*. Vorbele lui *ți se impun de la sine* în minte și în inimă. Pentru că el vorbește *cu tăria* cu care și *trăiește* viața cu Dumnezeu.

Îi e greu...din ce în ce mai mult...ca să se concentreze.

Îmi spunea azi că pe la 75 de ani simțea că *întinerește interior*...și că *ramolirea* și-o așteaptă pe la 90 de ani.

Slavă Ție, Doamne, pentru toate!

22 decembrie 2001.

Învățătorul mi-a vorbit iarăși despre perioada războiului. Al doilea...

Și cu toate că, la prima vedere, *războiul lui*...nu are nimic *de-a face* cu *viața mea cotidiană*...de fiecare dată *războiul lui*...îmi găsește *soluții* pentru viața mea.

Au trecut gloanțele pe lângă el și nu l-au atins. Glonțul însă care *l-a străpuns*...i-a intrat *prin spate*...și i-a ieșit *pe deasupra* sânului drept. Îmi arată locul...

Au fost luați prin surprindere și încercuiți...

...Uneori trebuia să doarmă *afară* din tranșee...pentru că tranșeele erau *pline de apă de ploaie*.

Foaia de cort, din raniță, le era *absolut necesară*. La fel și masca de gaze...și lopata de săpat.

Soldații care îl urmau *îl iubeau mult*...pentru că el era *drept* cu ei.

Nu mânca niciodată din porția lor.

Era *drept* cu subalternii săi...și *îndrăzneț* față de mai marii lui...când era vorba *să își apere* soldații.

Învățătorul nu poate *să urască* sau *să țină supărare* pe cineva. Urmând astfel sfatul Sfântului Pavel, ca soarele *să nu apună* peste supărarea noastră [Efes. 4, 26].

Se simte *slăbit* și *neputincios*. Mișcările politice ale lui [Corneliu] Vadim [Tudor] și ale fostei coaliții de guvernare *îi displac*.

Pentru că, mi-a subliniat el, „în toate trebuie să avem *echilibru*”.

Îi pare rău că *nu mai trăiește extatic* ca în deceniul al cincilea al vieții lui. Însă se bucură de „concentrarea iubirii în harul lui Dumnezeu”.

De fiecare dată *mă umplu* și *mă simt dumnezeiește* lângă el. Cuvintele lui *mă înalță*...chiar și când vorbim despre *lucruri elementare*. Pentru că el *vorbește în harul lui Dumnezeu* întotdeauna...și nu ca *un om lumesc*. Totul la el e *profund experiat*...și *atent gândit*...și *exprimat*...

Blândețea și *curăția lui* mă vindecă de *nebunia* patimilor mele.

Am primit de la doamna Floarea 300.000 de lei și de la Învățătorul 200.000 de lei. Fiecare îmi dă *darul lui*...pentru ca să simt că el, *darul*, e *personal*. Asta...în timp ce părinții mei nu au timp *nici să mă observe*...

Darurile Învățătorului sunt *iubire*. Multă *iubire* și *considerație*...în primul rând.

El îmi vorbește *deschis*. Uneori *uită* cuvintele...și îi place *să îl ajut* ca *să se ridice* de pe scaun. Trecem *la braț*...de la bucătărie...în sufragerie.

L-am găsit recitind Berdiaev...și se pregătește să recitească [Vladimir] Lossky. Cu *Viețile Sfinților* e la *luna ianuarie*.

Ceea ce îl interesează îndeosebi *subliniază cu roșu*. Mâna lui tremurândă de roșu se observă pe mai toate cărțile *primite* de la el...Pentru că el citește asiduu, atent, scrupulos.

Are probleme cu medicamentele. Astăzi, înainte ca să ajung eu, s-a mărturisit și împărtășit.

O iubește mult pe *sora* Gianina [Piciorus] și s-a exprimat *foarte frumos* despre ea. Îi este *recunoscător* pentru faptul că i-a cumpărat *Viețile Sfinților*.

25 septembrie 2001.

Am fost la *Părintele meu duhovnicesc*, la Părintele Ilie văzătorul de Dumnezeu și l-am găsit *binișor* cu sănătatea.

Mi-a spus că a început *să îi slăbească* vederea și că e *în pericolul* să nu mai poată lua, în mod gratuit, medicamentele pentru diabet. Dacă nu le mai ia pe astea...trebuie să facă insulină de două ori pe zi.

Facă-se voia ta, Stăpână Preabună!...

Cineva a citit un articol *dedicat* lui la *o întâlnire* a foștilor deținuți politici. Mi l-a arătat.

S-a bucurat de *reușita* sorei Gianina [Picioruș] și *i-a lăudat* voința.

Mi-a spus că Sfântul Grigorie Palama i-a *confirmat* trăirile și revelațiile sale, în sensul că i-a dovedit că *ele sunt de la Dumnezeu* și *adevărate*.

Consideră *atacul armat* asupra Americii [cel de la 11 septembrie 2001[58]] drept *o pedeapsă* a lui Dumnezeu *pentru bombardamentele* din Serbia[59].

Mi-a spus *că se gândește* mai mult *la moarte* decât *la viață* și că *îi e milă* de „fetele lui" (de soție și de fiică)...pentru că ele *vor suferi* din cauza lui.

Data trecută *i-a plăcut* pălăria mea de soare...și i-am dăruit-o. Cu boruri mari...din lemn împletit.

Dar pentru că doamna Floarea și domnișoara Green *au râs de el* că seamănă *cu un preot* cu pălăria mea...*n-a purtat-o* nici măcar prin curte...

M-a încurajat *să primesc* Sfânta Preoție, pentru ca să fiu „mai ferit" (nu știu *în ce sens*)...Dar eu i-am spus că sunt *slab*. Iar el *mi-a reamintit* cuvintele Sfântului Pavel: „puterea Mea *se desăvârșește* în slăbiciune" [II Cor. 12, 9].

---

[58] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Atentatele_din_11_septembrie_2001.

[59] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/R%C4%83zboiul_din_Kosovo.

M-a întrebat ce înseamnă prescurtarea *PG*...pe care *o tot găsește* în cărțile de teologie. Și i-am spus că înseamnă *Părinții Greci*...adică o traducere patristică din limba greacă veche.

I-am vorbit și despre cele 3 volume ale *Dogmaticii* PS Silvestru de Canev...pe care le-am cumpărat recent...și mi-a mărturisit că vol. al 3-lea din *Dogmatica* Părintelui Dumitru Stăniloae *i-a plăcut foarte mult*...și că *l-a citit de mai multe ori* până acum.

Mi-a destăinuit un vis recent pe care l-a avut. S-a visat *lângă* malul Oltului...și se făcea că *meșterește* ceva.

Mi-a amintit „gluma despre barbă". Unui om cu barbă i s-a pus întrebarea *cum poate să doarmă* cu barba pe care o are. Iar acesta a început să aibă *insomnii*...pentru că nici el nu știa *în ce poziție ține barba* când *doarme*.

Mi-a spus că *durata* cât *a stat în închisoare*, din perspectiva de acum, i se pare că *a fost providențială*. Dacă ar fi trăit doar 6-7 ani în pușcărie *nu ar fi ajuns să trăiască* darurile cele mari ale vederii luminii dumnezeiești.

Mi-a reamintit faptul că un student, închis cu el, l-a învățat *rugăciunea lui Iisus*...Și că acel student *o învățase* de la Arhim. Arsenie Papacioc[60].

Adesea mi-a mărturisit, cu multă smerenie, că tot ce a trăit a fost *darul* lui Dumnezeu și nu atât *efortul* lui.

Se bucură că sora Gianina [Picioruș] i-a cumpărat *Viețile Sfinților*...pentru că astfel *se poate umple* din citirea viețiilor Sfinților lui Dumnezeu.

Mi-a spus, pe scurt, viața Sfintei Prea Cuvioase Maici Eufrosina, fiica Sfântului Pafnutie Egipteanul.

---

[60] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Arsenie_Papacioc.

Din nou despre *gafele*, care îi displac, ale lui [Corneliu] Vadim Tudor. Și despre frigidere și televizorul cumpărat de curând. A cumpărat și un ceas și l-a făcut cadou.

La plecare, Părintele meu mi-a dăruit 150.000 de lei iar doamna Floarea 200.000 de lei.

În treacăt, mi-a vorbit și despre noul preot de la Sfânta Parascheva.

Zahărul în vin duce la diabet. Excrescențele de pe cap sunt pline de grăsime...Se referea la cea a bunicii Floarea [Picioruș]...care crește pe fiecare an. Și el are una...M-a încurajat să o conving pe mamaia *să o extirpeze*...dar ea *nu vrea*.

Mintea omului – mi-a spus el – nu poate înțelege atotputernicia lui Dumnezeu. Mi-a spus că *i-a dăruit*, pe 23 septembrie [2001], și PS Galaction Stângă cele două cărți ale sale.

21 iulie 2001.

L-am găsit pe Gheronul meu, pe Bătrânul meu *sănătos*...Deși ieri, din cauza amețelii...*n-a putut merge* la Sfânta Biserică.

Și i-a părut rău că nu a putut *să o cinstească* pe o rudă a sa de *ziua lui*...A uitat pur și simplu...S-a îndurerat vreo 3 ore pentru acest fapt...

Citește din *Viețile Sfinților*. Are volumele pe ianuarie și iunie pe masă. Le citește concomitent...

Și mi-a vorbit despre *viața* Sfântului Antonie cel Mare...și despre *culorile* care apar în vedeniile Sfântului Proroc Iezechiel.

...Și pornind de aici mi-a vorbit din nou despre *culorile* luminii dumnezeiești pe care le-a văzut *în mod extatic*.

Am înțeles, din plin, că ceea ce el îmi accentuează...sunt lucruri *foarte importante*. Sunt lucruri

de care *am nevoie*...și pe care eu însumi trebuie *să le aprofundez metodic*.

Stând la masă cu el...și ascultându-l vorbind...mi-am spus că stau la masă cu *un Sfânt al lui Dumnezeu*...și *m-am cutremurat*...Și *m-a umplut* și pe mine harul lui Dumnezeu...

O, ce m-aș fi făcut *fără tine*, Omule al lui Dumnezeu!...

De aceea mă simt tare *nerecunoscător* față de el. Adesea sunt *inconștient* pur și simplu de *valoarea clipelor* petrecute lângă el...Sau mi se pare că această bucurie *de-a-l vedea* lângă mine e...*netrecătoare*. De aceea *uit*...*să învăț* lucruri *importante* de la el...

Ne-am uitat împreună pe un compendiu anatomic...și pe acesta *mi l-a împrumutat* astăzi. Alături de compendiu am împrumutat de la el *Filocaliile* 8 și 9.

Domnișoara Green s-a dus *de două ori* până la bloc pentru mine...pentru că îmi adusese *vol. 7* în loc de *vol. 9*. Primește, Doamne, efortul ei...și mă iartă!

Asta după ce a avut *o criză* azi-noapte...și fusese *la un pas de moarte*...

I-am dăruit pălăria mea...Iar el mi-a dăruit 200.000 de lei...și 15.000 de lei pentru pălărie. Nu a vrut *în ruptul capului* să mă lase...până nu *mi-a plătit-o*.

După masă...mi-a spus că *îi pare rău* că moare numai dintr-un singur motiv: că *o lasă singură* pe Green. Acum domnișoara Green cred că are 54 de ani...și el nu vrea ca ea *să se chinuie* cu el...

Vrea *să o pregătească* pe Green pentru moartea lui...adică *să o facă mai duhovnicească*.

De aceea se roagă *împreună* cu ea...pentru ca să se roage astfel și când el *nu va mai fi* pe pământ.

Nu *îl sperie* moartea...ci *îl doare* singurătatea și durerea fiicei lui...

O, inimă sfântă! El *uită de sine* mereu...și *se gândește la toți*.

A băut un pahar de bere cu mine...iar eu un suc. Asta la masă...

Crede că *Viețile Sfinților* întăresc credința și viața creştinilor...chiar dacă unii *se pot îndoi* de marile minuni relatate de către ele.

A avut întotdeauna mușchi abdominali puternici...fapt pentru care *i-au depistat greu* peritonita.

Mi-a arătat cum *s-au prins* cei doi leandri. Aveau rădăcini mari și erau puși în două sticle.

Discuția cu el e mereu *părintească*. De aceea cu el poți *să comunici* pentru că harul lui Dumnezeu *odihnește mereu* în sufletul și trupul său.

Acesta e motivul pentru care discuția cu el *mă absoarbe* mereu...Mă face *să uit totul*...și *să mă pierd* în cuvintele lui.

O, Părintele meu!...Slavă Ţie, Doamne, pentru dumnezeiescul meu Învăţător, pe care mi l-ai dat ca *să mă călăuzească* în viața aceasta! Îți mulțumesc Ție pentru prea marea Ta *iubire de oameni*...pe care *mi-o arăți mereu* mie, nevrednicului.

Sunt într-o stare de *pace* și de *bucurie duhovnicească*. Am sunat-o și pe sora Gianina [Picioruş] la Bucureşti şi am găsit-o *scriindu-mi*...I-am spus că *vin s-o văd* la Bucureşti...

Suferă Bătrânul meu cel Sfânt...dar mai mult *pentru alții*.

Mi-a spus *un lucru neplăcut* despre Nichifor Crainic...deși eu *l-am provocat* să-mi facă această destăinuire.

A fost de acord că Satana și-a băgat nasul *și-a stricat* tiparul cărților sale.

I-am spus că azi, ca întotdeauna, numai cei care trăiesc dumnezeiește *se bucură* de alți trăitori duhovnicești.

M-a ascultat *tăcut* când am vorbit despre nevrednicia mea...și ispitele de acum.

Am vorbit apoi *foarte aproape*, de la suflet la suflet.

Mi-a destăinuit *ce s-a petrecut* cu Green azi-noapte...și faptul că ei nu i-ar plăcea *să afle* ceea ce el îmi spune.

Lacrima Dulcelui Iisus, pe care a sorbit-o în vedenie, a fost *ca apa*...Dar când *a intrat* în el...chiar din acea clipă...sângele a început *să se retragă*...și *a scăpat* de congestie cerebrală. Până atunci simțea că venele de la tâmple *stăteau să îi plesnească*.

Vara, în pușcărie, îi lăsa să facă baie *odată la 3 luni* iar iarna – pentru ca *să răcească* – de mai multe ori.

Închisoarea *i L-a descoperit* pe Dumnezeu. De aceea *nu îi pare rău* că *a fost închis în mod nedrept*.

Crede că *nu a pierdut nimic*...în timpul cât *a fost la închisoare*.

Mi-a subliniat din nou că e bine *să cunosc* diverse medicamente, după substanțele din care sunt compuse...și că trebuie *să încerc să îmi stabile*sc pastilele după *aderența* la sănătatea mea.

Câteva exerciții de pronunție englezească.

Mi-a spus că în fiecare limbă trebuie să învăț și *cuvântul* și *pronunția* lui...adică să fac *un efort de memorare grafică* și *auditivă*.

Și lui i se pare engleza *rece* și *pretențioasă*.

Despre *viul* lui Dumnezeu. Adică despre *slava* Lui. Apoi despre „Îl vom cunoaște *așa cum este*” [I In. 3, 2]. Accentuează mult acest loc scriptural.

Despre liliac. Animalul zburător...care are *un autocontrol* al zborului uluitor.

Despre Fericitul Serafim Rose, evoluționism...și mi-a spus că evoluționismul e *de neacceptat*. Din floare nu iese altceva decât floare.

Și mi-a mărturisit, cu multă tărie duhovnicească, că dacă ar fi *pus* să spună că *nu există* lumină dumnezeiască sau că el *nu a văzut-o*...ar accepta ca mai bine *să îi fie tăiat capul* decât *să o nege*.

Mi-a oprit cartea Sfântului Grigorie Palama ca *să o mai citească încă odată*. Pentru că el *se regăsește* în cărțile Sfântului Grigorie.

Bătrânul meu e *smerit*. E *foarte smerit*...Și adesea îmi spune că el *a fost* și *este* un om *păcătos*...și că *a văzut* lumina lui Dumnezeu numai din cauza *milostivirii Sale*.

I-am spus cuvintele Sfântului Grigorie Palama, cum că Dumnezeu *îi ridică* pe oameni *la vedere*...și *mi-a confirmat* faptul că *acesta e adevărul*.

Doamne, pentru sfintele sale rugăciuni, miluiește-mă și mă iartă și pe mine, păcătosul!

5 iulie 2001.

Învățătorul știe să înoate în toate stilurile. A căzut prizonier la germani când a ajuns la Tisa[61]. Malurile Tisei erau drepte...

Mi-a dat detalii despre medicamentele pe care le ia...Leandrul are flori roșii.

[61] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/R%C3%A2ul_Tisa.

În tinerețe o descântătoare...„i-a prezis” că va avea *probleme* cu o barcă. Lucru care *i s-a întâmplat* înainte de prizonierat.

Răgălie...folosit pentru un ciot de lemn aflat în apă.

Cel mai bun înotător pe care *l-a cunoscut* s-a înecat în Olt la o revărsare de apă. Lucru pe care mi l-a spus...ca să mă atenționeze că apa...e întotdeauna *o capcană*.

...S-a înecat...datorită unei sălcii care *l-a prins* de picior.

Înota cu tatăl său în copilărie...și odată era *să îl scape* în apă...pentru că *îl prinsese* o răgălie de picior.

După ce l-au înfometat câteva zile în pușcărie...i-au dat, în batjocură, o pâine de 3 kilograme ca să o mănânce timp de o săptămână.

În aceste zile *recitește* Viețile Sfinților și Sfânta Scriptură.

Când era copil îi plăcea *să se urce* și *să citească* în merii pe care îi plantase bunicul său.

...Însă *nu și-a cunoscut* bunicul niciodată.

Și tatăl lui știa *să înoate* foarte bine...

Iar toată discuția de azi *s-a învârtit* în jurul *apei* și *a înotului*...pentru că un copil pe care *îl medita* Green...împreună cu un altul...*s-au înecat de curând* în Dunăre.

Despre *un Poet al veșniciei*

Cred că profunzimea *care ne rămâne* de la un om e adâncimea *conștientizată* de el însuși. O profunzime care *nu exprimă totul*...dar care *ne dă detalii* despre ceea ce a fost omul.

Iar Poetul acesta *unic*, Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, este *un colos* care *te reduce la tăcere*. Pentru că *a vorbi* despre el...și despre experiența sa poetică...înseamnă *să ai în comun* cu el *intrarea* în slava lui Dumnezeu. Asta în primul rând...

Dar în el am găsit, pe lângă *Poet*, pe *Profesor*. Pe *Omul duhovnicesc*. Pe *Erudit*. Pe *Suferind*. Un *Prieten rar*...și, mai ales, *un Părinte duios*. Poezia sa luminându-mă și întărindu-mă în *credința mea*...cât și *în încrederea mea în oameni*.

De aceea, pentru *a-i înțelege* poezia...e nevoie să ai suflet *curat*, pătrunzător, o minte subtilă și plină de har. O inimă iubitoare și *atentă*...care să înțeleagă cele *revelate* lui de Dumnezeu.

Cultura poetică și filosofică sunt doar *un auxiliar* pentru poematica lui. Pentru că ceea ce importă e *cultura înduhovnicirii*, adică *o bogată inițiere* teologică și experențială în asceza și mistica ortodoxă.

Trebuie să ai afectivitatea și coerența unui spirit *liber de preconcepții* și de *motivații exterioare*.

Pentru că poezia lui e *înăuntru*, e *tainică*...chiar dacă veșmântul ei pare *cunoscut*.

Așa cum *mi s-a destăinuit*

15 noiembrie 1999[62].

Fericitul Ilie[63] spune, împreună cu soția și fiica sa, *Acatistul Maicii Domnului* pe fiecare zi. În afară de vineri și duminică. Vineri spune *Paraclisul Maicii Domnului* iar duminică *Acatistul Mântuitorului*.

Mi-a spus că citea, în tinerețe, aproape câte 12 ore pe zi. Citea la bibliotecă. Și i-a plăcut întotdeauna *să muncească* în curte. Îi plăcea să spargă lemne. Însă acum nu mai poate munci și *îi pare rău* pentru asta.

A fost ales „fruntaș" undeva, în una dintre închisorile pe unde a trecut. Pentru că era *muncitor*...

M-a învățat și pe mine *tehnica* rugăciunii inimii...așa cum *o practică* el...și cum *a descris-o* în cartea lui...

Mi-a arătat *în mod practic*...și mi-a spus că trebuie să ajung la *a o rosti numai mental*. Mi-a explicat *repeziciunea* cu care mintea, inima și trupul lui o au *când se roagă*. A ajuns să se roage *foarte rapid*, fulgerător...

Fiica lui, care a suferit doi ani *atacuri* din partea demonilor (a făcut și tratament psihiatric), atunci când face rugăciunea inimii simte că cineva *se roagă*, în același timp, lângă ea...dar *mult mai repede*. Și Fericitul Ilie mi-a spus că el este cel care *se roagă foarte repede* lângă ea.

Întărindu-se prin *mărturia* Sfântului Simeon Noul Teolog, Fericitul Ilie *nu se teme* de ceea ce spun alții și de acuzațiile lor. Sfântul Simeon spune că *nu te poți mântui* dacă nu ajungi la *vederea* luminii dumnezeiești.

---

[62] *De aici* încep *însemnările* doamnei preotese despre Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu.

[63] În manuscris: „Maestrul"...ca și în cazul meu...
Raportarea noastră *actuală*...fiind una *post-portem*...pentru că niciodată, în timpul vieții, nu l-am numit „Fericit".

I-a învățat și pe alți colegi de celulă *rugăciunea inimii*...și unii dintre ei au ajuns *să vadă* crucea luminoasă în inimă, așa după cum *a experiat-o* și el.

„Inima este *altarul* lui Hristos”, mi-a spus el. Și că prin rugăciunea inimii *te rogi* atât Fiului lui Dumnezeu, lui Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, cât și Tatălui și Duhului Sfânt...pentru că Treimea e *nedespărțită*.

În închisoare, pe lângă *rugăciunea inimii* (pe care o spunea *toată ziua*...și care *se continua și în somn*), Fericitul Ilie mai spunea și *Acatistul Maicii Domnului* cât și pe cel *al Mântuitorului* nostru.

Le învățase *pe din afară*...dar pe care acum *nu le mai știe*...

Însă rostea uneori și *Rozariul*, pe care îl învățase de la niște romano-catolici împreună cu care era închis.

În închisoare se învățau rugăciuni, poeme, limbi străine, științe. Iar el *a memorat* foarte multe lucruri de la colegii de celulă...*în afara* poemelor sale.

Mi-a mărturisit că *așteaptă să moară*...pentru că este *foarte obosit*.

L-am întâlnit odată în catedrala Sfântul Haralambie din Turnu Măgurele, după Sfânta Liturghie, și am îndrăznit, deși *cu rușine*, să îi vorbesc.

Și atunci l-am rugat *să se roage* pentru „noi”. Și prin „noi” înțelegeam pe cei pe care *îi aveam eu în inimă*.

Și Fericitul Ilie mi-a răspuns că el *se roagă pentru toată lumea*. Textual: „Eu mă rog și pentru cei pe care *nu-i cunosc*”.

M-am rușinat foarte tare...și am plecat capul...Însă lui *i-au dat lacrimile* atunci, după cum *i-a mărturisit* lui Dorin [Picioruș].

Cuvintele lui mi-au sunat *a mustrare* atunci...deși el *nu mustră* pe nimeni. Însă, cu toată rușinea mea, eram *fericită* că îi adresasem, totuși, *această rugăminte*.

Mi-a spus atunci că *nu prea m-a văzut* pe la Biserică...Însă eu veneam la catedrală...iar el *mergea* la Sfânta Parascheva. Nu am răspuns nimic. Am mai adăugat ceva și ne-am despărțit.

Fericitul Ilie *mă cunoaște de mult timp*...deși eu nu știam *nimic* despre el și viața lui minunată, până când n-a fost *invitat* la *cenaclul literar* de la liceul *Marin Preda*, împreună cu Dorin [Picioruș].

...Și atunci, pe Dorin, doamna Nicoleta Băețica, profesoara mea de *Limba și Literatura Română*, l-a prezentat drept: „*un ucenic* care *îl însoțește* pretutindeni”...

Însă Fericitul Ilie era...*profesorul meu* de limbă engleză din copilărie. El *îl medita* pe Robert, pe fratele meu...dar nu am aflat nimic din *taina* vieții lui.

Îngerul meu păzitor, sunt sigură de asta, *m-a trezit din somn* în acea zi...și am ajuns *ultima* la cenaclu. Însă am prins *prezentările* ambilor vorbitori, Fericitul Ilie vorbind primul, apoi Dorin.

Când am intrat eu...asistența era într-o liniște deplină...și *îi sorbea* cuvintele Fericitului Ilie.

...Și îmi aduc aminte *cum asistam* la orele de engleză ale fratelui meu...și cum Fericitul Ilie le-a spus într-o zi părinților mei că nu a avut niciodată un „elev” *atât de tânăr*...Eu fiind pe atunci în clasele primare...și doar *ascultam* ce îi preda.

Însă astăzi, Fericitul Ilie, după atâția ani, e *Părintele duhovnicesc* al lui Dorin cât și al meu.

...Și îmi aduc aminte *răbdarea incredibilă* a Fericitului Ilie cu Robert...dar și cu mine, pentru că mi se adresa și mie...atâta timp cât eu eram acolo...și mă băgam în seamă...

Însă se pare că *ne-a simpatizat* de atunci pe amândoi, de când eram mici...pentru că Robert, nu știu de unde aflase de el, s-a dus peste Fericitul Ilie și l-a rugat *să îl mediteze*.

Apoi le-a spus părinților mei...punându-i în fața unui fapt împlinit.

Și Fericitul Ilie a fost *de acord* imediat...văzând *pasiunea* fratelui meu pentru *a învăța* limba engleză...el fiind acum, datorită Fericitului Ilie, profesor de Franceză și Engleză.

Îmi amintesc însă *puține detalii* din trecut. Despre *anii de pușcărie*, Fericitul Ilie a vorbit cu bunica mea din partea mamei...Dar ea a murit înainte ca eu *să mai pot să o întreb* despre acest lucru.

Însă îmi amintesc de *întrebările capcană* pe care ni le-a pus...înainte ca să înceapă *să ne predea* limba engleză.

Ne-a întrebat: „Ce sunt eu?”.

Și lui Robert i-a pus în față două variante: *man* (bărbat) și *women* (femeie). Iar Robert...a ales varianta *women*.

Pe mine m-a întrebat: „Cum sunt eu?”. Și m-a pus să aleg între *young* (tânăr) și *old* (bătrân). Iar eu, fără să am habar, am ales „old”.

Atunci ne-a spus...și le-a spus, în glumă, și părinților mei că *nu mai vine* pe la noi...pentru că Robert a spus că el este *femeie*...iar eu i-am spus că el e *bătrân*.

Însă, pe când toți *râdeau* de noi...mie îmi era *tare rușine*...pentru că credeam că *am făcut o gafă*.

Altădată fratele meu *mi-a tras o palmă*...pentru că *îl supărasem* cu ceva anume. Eram *la ora particulară* de engleză...Și Fericitul Ilie *s-a înduioșat foarte tare*...și *m-a privit cu mare milă*...ca și când el *primise* palma...Și i-a cerut lui Robert, cu multă tărie, ca *să nu mă mai bată*.

...Și la cenaclu, auzind *cine sunt*...a exclamat: „A...O cunosc de când era *atâtica*!...”.

21 noiembrie 1999.

Fericitul Ilie mi-a mărturisit azi că *nu a cunoscut* rugăciunea inimii până *nu a ajuns* la închisoare. Acolo a învățat-o de la „un oltean”, care venea dintr-o Mănăstire unde era *stareț* Arsenie Papacioc.

A deprins rugăciunea inimii așa cum *l-a învățat* acela...și prin rugăciunea inimii și-a găsit „calea” în viață.

Și mi-a spus lucrul acesta pentru că a deschis cartea Sfântului Serafim de Sarov, pe care i-o adusesem, la o pagină...unde eu subliniasem aceste cuvinte ale Sfântului: „Există tot atâtea *căi de mântuire* câți *oameni* sunt pe pământ”.

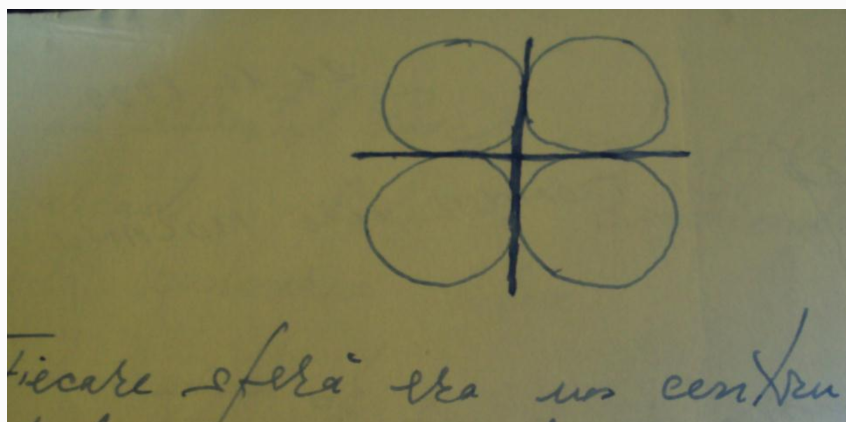
Și el *mi-a confirmat* acest lucru...

Mi-a spus că e *foarte adevărat* faptul că Dumnezeu *ne arată calea* de *a-L căuta* pe El...și că, în cazul lui, el *și-a găsit-o* prin rugăciunea inimii.

Mi-a arătat modul cum el *își face cruce* deasupra inimii atunci când spune *rugăciunea lui Iisus*.

Și în pușcărie, înăuntrul ființei sale, *pe locul* liniilor unde își făcea cruce...au apărut *cercurile*, apoi *sferele de lumină dumnezeiască*.

Și, cu degetul pe masă, *mi-a închipuit* acest desen, pentru ca să înțeleg *ceea ce vedea în mod dumnezeiește*:

Fiecare sferă era *un centru luminos*, iar crucea, la rândul ei, a devenit *un centru luminos*.

În aceste sfere și în această cruce *se deschidea* Împărăția lui Dumnezeu.

Pentru că, mi-a spus el, „Împărăția Cerurilor *se atinge* prin îndumnezeire, prin puterea lui Hristos, în omul care și-a făcut din inima sa *un altar* al lui Hristos”.

În închisoare își făcea crucea *în dreptul* inimii când se ruga cu *rugăciunea lui Iisus*...și mai apoi pe

plex...atunci când multitudinea de vederi dumnezeiești *l-a epuizat*...și i-a făcut inima *foarte sensibilă* la dureri.

Și când *a început să se însemneze* pe plex...s-a mutat *centrul* luminii de la inimă... pe plex...și inima *și-a revenit*...

Când lumina dumnezeiască *îi umplea* toată ființa...atunci, mi-a spus el, „deveneam *un candelabru de lumină*". În dreptul capului, de la frunte în jos...la picioare, pe umeri...și în spate...se vedea *învăluit* în lumină.

Și lumina *s-a extins* încet, de la inimă...unde a apărut prima dată, acolo unde el era *concentrat* în rugăciune, până *la extremitățile* ființei sale.

La propriu „omul *se transformă* în altarul lui Hristos pentru că el poate deveni o galaxie, *un univers îndumnezeit*".

Și mi-a spus că atunci când se gândea la Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruință...și era în lumina lui Dumnezeu, vedea apropiindu-se de el *un templu minunat*...și *minuțios lucrat*, cum nu a văzut vreodată pe pământ. „Era de *un roșu aprins*, foarte frumos".

La Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de mir, îi apărea *culoarea vernil*. La Sfânta Prea Cuvioasă Maică Parascheva vedea călugărițe îmbrăcate *în negru*...Dar „un negru frumos"...și aveau fața și mâinile *albe*.

La Sfântul Apostol Pavel vedea *sfere*...care se transformau în *arcade* și *bolți*, care cuprindeau tot universul...și i se revela *culoarea bleu*.

I-am vorbit despre o ispită care m-a cuprins și mi-a spus: „Acum depinde *de trăire*...".

Mi-a spus că *nu îi mai este teamă* de demoni de foarte mult timp...și că *nu s-ar înfricoșa deloc* dacă i s-ar arăta vreunul și ar încerca *să îl înspăimânte*.

Și îmi mărturisește: „Și în Iad dacă *m-aș duce* nu mi-ar fi *frică*".

Mi-a vorbit despre fratele și sora lui...și mi-a spus că au murit nespovediți și neîmpărtășiți. Sora lui a murit *subit*...iar fratele *a refuzat* preotul cu care el venise...Și asta „din jenă”, deși „nu era un om necredincios”.

Și pentru fratele lui a plătit 40 de Sfinte Liturghii, după sfatul unui Cuvios de la Athos. A citit acest lucru într-o carte...în care se afirma faptul că pomenirea la 40 de Sfinte Liturghii *poate scoate* sufletul din Iad.

Și el a făcut asta „nu să-l mântuiască *de tot*...dar *să-l scoată* din Iad”.

Iar după ce s-a împlinit timpul...*l-a văzut* pe fratele său (nu știu dacă *în vis* sau *în vedenie*) într-o *lumină roșie,* despre care mi-a spus că *nu știe* ce înseamnă.

Însă văzându-l acolo s-a simțit *foarte ușurat*...pentru că înainte *se gândea* la fratele și la sora lui ca la niște *osândiți.*

Și mai mi-a spus despre *frică:* pe front unii nu puteau *să doarmă* din cauza fricii. Însă „eu, cum puneam capul jos, adormeam...”.

Despre dragoste: „S-a scris mult despre sentimentele dragostei. Eu însă am vorbit despre *dragostea pentru Divinitate*, pentru că aceasta este *superioară* tuturor. Mi-am îndreptat *eroticul* către Dumnezeu...și astfel El *m-a umplut* de lumina Sa”.

Despre poezie mi-a spus că „lirismul este *un dar* de la Dumnezeu”. Trebuie să ai *har poetic,* mi-a subliniat el, ca *să scrii* poezie. Și mi-am amintit dictonul latin care spunea: „Poeții sunt *profeți*”...

A vrut *să îmi citească* din poemele pe care el le-a scris *mai târziu*, după detenție. A luat un caiet pe care scria *Diary*, l-a răsfoit...după care *a decis* că nu are *nimic semnificativ* aici...din care *să-mi citească*. „Am pierdut *fiorul*”...a spus mai mult pentru el...

Când a făcut *Seminarul Pedagogic* pentru a ieși *profesor* trebuia *să susțină* 10 lecții. A susținut doar una

singură, cu tema: *Eminescu și [Ion] Barbu*. La care asistentul care îl recenza a cerut elevilor *să mai stea un sfert de oră* peste elecție, pentru ca el *să își termine* expunerea...care *îl captivase*.

Văzând că *se pricepe atât de bine* la faptul *de a preda*...și *în acord* cu elevii pe care îi avea în sală, responsabilul cu notarea a decis că *nu mai trebuie* să le facă pe celelalte nouă...și *i-a semnat actul*.

Fericitul Ilie mi-a spus că *îl supără uneori* gânduri și imagini în timpul rugăciunii.

Pentru că a primit mai multe *bilete de tren gratuite*, ca *veteran de război* și ca *fost deținut politic*, le-a *dăruit* cuiva, pentru că el *nu mai poate călători*. Tot din cauza bolii nu mai poate nici *să scrie*.

5 decembrie 1999.

Fericitul Ilie mi-a vorbit azi despre cum a fost vindecat de Domnul de *peritonită* și de *congestie cerebrală*. Vedenie în care a văzut *silueta/ înfățișarea* Mântuitorului nostru...

...Și când *a sorbit* lacrima Lui...venele de sânge au început *să i se dezumfle*.

Iar când Domnul *i-a băgat mâna în inimă*...într-o altă vedenie...a simțit *o bucurie nespusă* care a durat mai multe zile. La această vedere a Domnului...și ceilalți din celulă au văzut *transfigurarea* feței lui, *strălucirea dumnezeiască* din ochii lui...

Mi-a spus el: atunci când începi *să te nevoiești*, 90% e *efortul tău* iar 10% e *ajutorul* lui Dumnezeu. Însă, înaintând în viața cu Dumnezeu, raportul *se inversează*...până ajunge 100% *harul lui Dumnezeu* în *cei desăvârșiți*.

Green, fiica lui, l-a întrebat odată dacă trebuie *să se roage* pentru demoni. Iar Fericitul Ilie a sfătuit-o *să nu facă* acest lucru, pentru că demonii s-ar putea *întoarce cu ură* împotriva ei.

În închisoare, el se ruga pentru familie, pentru cunoscuți, pentru întreaga lume...și chiar pentru întreg universul.

Atunci s-a rugat și pentru Sfântul Ștefan cel Mare (canonizat pe 20 iunie 1992)[64]...și simțea că se poate ruga *mai ușor*...mai *limpede*...

Când s-a rugat pentru Fericitul Mihai Viteazul[65]...simțea că se roagă *mai greu*...și a văzut în vedenie „ceva sângeros".

A spus acest lucru și când l-am reîntâlnit la cenaclu: că a văzut niște „peisaje sângeroase" atunci când *s-a rugat pentru el*.

Tot în închisoare a încercat *să se roage* pentru Hitler[66] și pentru Stalin[67]. Însă nu a putut să se roage *prea mult*...pentru că *tulburările interioare* pe care le trăia au devenit *prea mari*.

Eu i-am spus că îi văd pe ceilalți oameni *mult mai frumoși interior* decât pe mine...

Și mi-a răspuns că oamenii au *darul bucuriei*. Și că noi trebuie să facem *efortul continuu* de a fi *bucuroși*.

Pentru că asta e porunca Domnului: „*Bucurați-vă*! Eu am biruit lumea" [Mat. 28, 9; In. 16, 33]. După care a revenit și a spus: „Îndrăzniți! Eu *am biruit* lumea! [In. 16, 33]".

Căci Fericitul Ilie înțelege bucuria ca pe *o îndrăznire continuă* în fața Domnului, ca pe *un efort continuu de curăție interioară*.

Mi-a mărturisit că *îi pare rău* că a uitat *Lauda Fecioriei* și *Lauda Frumuseții*. E vorba de două poeme lungi pe care le compusese mental în închisoare...și care erau pline de vedenii *condensate*. A reținut doar *Lauda Bucuriei*...care „le încununa" pe cele trei poeme.

---

[64] A se vedea: http://www.stefancelmare.ro/SFINTENIA-s2-ss59.htm.
[65] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Viteazul.
[66] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Adolf_Hitler.
[67] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Iosif_Vissarionovici_Stalin.

M-a întărit sufletește...spunându-mi că în clipele de deznădejde...ar trebui *să mă gândesc* la sacrificiul Mântuitorului pentru noi.

Orice rău care vine în viața noastră e *o încercare,* mi-a subliniat el, iar noi trebuie *să ne bucurăm* și la bine și la greu de ceea ce *ne dă* Dumnezeu să trăim.

Și dacă *ne bucurăm*...am *biruit* lumea și ne-am *înălțat* spiritual.

Uneori i se întâmplau „prăbușiri” interioare, adică *căderi* din vederea luminii...Mai ales când *vorbea* cu alți deținuți. Și aceste *prăbușiri* țineau câtva timp. Și continuând rugăciunea...peste câteva zile lumina *revenea* în persoana lui *și mai puternic*.

Pentru fiecare *încercare,* el *mulțumea* lui Dumnezeu, spunând: „Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!”... și își făcea cruce.

Și în închisoare se ruga *numai în picioare,* mergând, pentru că nu aveau voie *să stea pe pat*...sau *lipiți de zid*.

I-am spus că îmi vin tot felul de *gânduri rele* când mă duc să mă împărtășesc și mi-a spus că sunt *încercări*. Și că în asemenea clipe tot ceea ce *poți să faci* e să spui: „Slavă Ție, Doamne, slavă Ție și pentru această *încercare*!”.

Mi-a spus, tot azi, că trebuie *să îmi aduc aminte* de *bucuria* Nașterii și a Învierii Domnului când am *momente de deznădăjduire*. Când *mi-e greu*...și sunt *asuprită* de tot felul de *gânduri satanice*.

Și când mi-a spus „*vine* Nașterea Domnului” aproape că *i-au dat lacrimile*...

La praznicul Învierii Domnului, odată, în închisoare, un preot le-a vorbit despre *durerile* și *suferințele* pe care *le aveau de îndurat*...Însă Fericitul Ilie l-a certat...spunându-i că „*Învierea* e *numai bucurie*”.

Preotul a tăcut...

Iar a doua zi a spus: „Domnul Mocanu *a avut dreptate* ieri!...”.

În primul an de profesorat, când a venit *Profesor de Română* în Turnu Măgurele, i s-a cerut să țină *un mic discurs* de Crăciun. La *serbare*...

Iar Fericitul Ilie le-a vorbit despre *bucurie*...

Însă le-a vorbit în așa fel...încât spectatorii, părinți și copii, *au izbucnit în aplauze*.

Ba, mai mult, unii au vrut *să citească* cuvântarea în manuscris...Însă când au văzut-o *scrisă*...au spus că nu li se pare *același lucru* cu cea vorbită...pentru că vorbită a fost *mai bună*...

„Dumnezeu e *cu noi*”, îmi spune Fericitul Ilie...Și asta înseamnă că El *nu ne uită niciodată*...și ne ajută *în mod paradoxal* tot timpul.

I-am spus apoi că am sentimentul *golului interior*...Și el mi-a spus că în tinerețe *l-a trăit* și el... Chiar a scris o poezie, în facultate, pe această temă.

Simțea *dispreț pentru sine însuși* și *pentru lume*.

Însă mai apoi, îmi spune el, am înțeles că „golul interior trebuie *umplut* cu harul lui Dumnezeu. Că *de har* aveam nevoie pentru *a-l umple*”.

La facultate citea cel puțin 8 ore pe zi. Până a ajuns la performanța *să citească o pagină dintr-o privire*. Astfel că a citit o carte groasă, un volum din Hașdeu, *în două ore*.

Nu cunoaște, la propriu, *cum va fi* Iadul. Însă unul dintre chinuri va fi *imobilitatea*. Imposibilitatea de *a te mișca*. Știi că *mai sunt* și alții care suferă lângă tine...dar *nu te poți mișca* și *nici nu-i poți vedea*...din cauza *întunericului*.

Un timp, după ce a ieșit din închisoare, simțea mereu *tămâie* când se ruga. Am avut intenția să îl întreb...cum de știa că nu e *înșelare*...Însă nu am *îndrăznit* să formulez o astfel de *întrebare*.

I-am povestit însă *ispita* părintelui Cleopa Ilie[68] din pădure, care simțea *miros de trandafiri* când se ruga...și și-a dat seama că asta e *o înșelare demonică*.

Dar el, cunoscându-mi gândul...ce vroiam de fapt *să îl întreb*...mi-a spus: „Părintele Cleopa a avut *un semn*...Pentru că poți doar *să vezi* și *să auzi*...sau numai *să auzi* în vedenie”.

În *apărarea* vederii dumnezeiești: „Cum poți să afirmi că *Îl iubești* pe Hristos...dacă nu vrei *să-L vezi* în slava Sa?”.

M-am plâns de *oboseală* și *ispite*. Și i-am spus că unele ispite sunt „*peste* puterea mea”. Însă el mi-a spus că ispitele *nu sunt peste puterea noastră*...ci doar *par a fi*. Pentru că pe ele le putem *birui* cu *puterea* lui Hristos.

A venit vorba...și i-am zis că Dorin [Piciorus][69] este cel care *m-a ajutat* să înțeleg și să merg către Dumnezeu...Iar Fericitul Ilie mi-a răspuns: „Da, el a fost *un duh* [în sensul de *om duhovnicesc* n.n.] care *te-a povățuit*. Pentru că toți avem nevoie de *îndrumare* la început...dar și pe parcurs”.

A fost de acord cu mine că *Eroii* Revoluției din decembrie 1989[70] sunt *Martiri* ai lui Hristos.

Și continuă: „Ei au fost *copii nevinovați*...însă alții au profitat *de pe urma* revoluției lor. Ei au ieșit în stradă *să apere* credință...pe când ceilalți: *să se înavuțească*”.

Îmi spune că *nu e implicat* în „patimi politice” (adică *nu ține* cu vreun *partid* anume) dar că nu va vota *niciodată* cu Ion Iliescu[71] și cu partidul lui...din cauza „mârlăniei” *de-a huidui* la Alba Iulia de *ziua națională*, în timpul *slujbei religioase* și *a depunerii jurământului militar*.

---

[68] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cleopa_Ilie.
[69] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/cv-pr-dr-dorin-octavian-piciorus/.
[70] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Revolu%C8%9Bia_Rom%C3%A2n%C4%83_din_1989.
[71] Blogul său: http://ioniliescu.wordpress.com/.

Și s-a supărat că Adrian Marino[72], la televizor, a numit acest gest „naționalism”. „Ce fel de *naționalism* e acesta?” m-a întrebat Fericitul Ilie.

12 decembrie 1999.

Convorbirea de astăzi cu Fericitul Ilie...cu probleme care *mă interesează* în mod direct.

1a: Care este diferența dintre *subconștient* și *inconștient*?

1b: Sunt trei straturi: *conștientul*, *subconștientul* și *inconștientul* în teoretizările curente.

Subconștientul reprezintă stratul în care *se depozitează* informații din conștient.

Inconștientul e și el tot „un depozit”...dar spre deosebire de subconștient el înglobează atât *trecutul personal* cât și *cel ereditar*.

La un moment dat, din *subconștient* unele lucruri pot trece în *inconștient*.

Inconștientul e foarte profund și *nu și-l cunoaște nimeni*. E lucru rar când cineva *își poate cunoaște* inconștientul.

Însă *informația* din inconștient este *ereditară* și ea *se poate moșteni*.

2a: Am impresia uneori că *ies dem*oni asupra mea...și *mă înspăimântă* cu idei sau cu prejudecăți. Cu lucruri și gânduri despre care *nu știu nimic*. De unde *ies* toate astea? Din *inconștient*?

2b: Da, din inconștient. Păi și Sfinții sunt *sâcâiți* de aceste lucruri până când primesc harul și văd lumina lui Dumnezeu în ei.

3a: De ce *ați început* să vă rugați în închisoare?

3b: Mă rugam și înainte de *a intra* în închisoare...Și am început *să mă rog continuu* pentru că am crezut că e *cel mai bun lucru* pe care *îl puteam face* acolo.

---

[72] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Adrian_Marino.

Când am intrat în închisoare...am început *să îmi exersez memoria* cu cuvinte în limba germană și engleză. Învățam cuvinte...Mai ales în germană...

Însă apoi am început *să mă rog*...

Și când *au apărut* revelațiile dumnezeiești în viața mea...și am început *să compun* poeme...la început *le-am scris pe zid*...

4a: Cu ce? Cu *un cui*?...

4b: De unde *cui*? Cu *un ac*! Și peretele celulei era *tabla noastră de scris*.

Repetam poemele câteva zile până le învățam. Iar pe cele *învățate bine* le repetam la o săptămână sau două.

La fel scriam și rugăciuni pe perete. Așa am învățat *Acatistul Mântuitorului*, *Acatistul Maicii Domnului*, *Paraclisul Maicii Domnului*...și de la romano-catolici *Calea Crucii* și *Rozariul*.

„Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este Rodul pântecelui tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre”...o spuneam în română, în stil ortodox...dar și în latină, așa cum o spun romano-catolicii: „Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu inter mulieres et benedictus Fructus ventris tui, Iesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis, peccatoribus, nunc et in hora mortis nostrae. Amen”[73].

Și rosteam de 50 de ori „Născătoare de Dumnezeu...” – pentru că asta e *recomandarea* la romano-catolici – atât în română cât și în latină.

Iar rugăciunea *Tatăl nostru* o spuneam în închisoare în română, franceză, engleză și germană.

Alături de alte 30 sau 40 de rugăciuni mai scurte.

Însă învățasem și o rugăciune într-un limbaj arhaic românesc...căreia nu îi înțelegeam toate cuvintele...și un preot m-a sfătuit să o repet până *îi voi înțelege* sensul cuvintelor.

---

[73] În traducere: „Bucură-te, Maria, *cea plină de har*, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu *între femei* și binecuvântat este *Rodul* pântecelui tău, *Iisus*. Sfântă Maria, Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi, păcătoșii, acum și *în ceasul morții noastre*. Amin”.

Și, cu adevărat, pentru că am repetat-o mult, ea mi-a devenit *mai clară* decât oricare altă rugăciune.

Mai apoi am avut discuții cu preoți ortodocși și i-am întrebat dacă *e bine* să fac și rugăciuni romano-catolice...și le-am spus *ce învățasem* acolo.

Și unii mi-au spus că pot să fac din cele *comune* și nouă...pentru că unele sunt anterioare schismei din 1054...sau *au conținut comun* cu ale noastre.

5a: Ce înseamnă *ermetism* pentru dumneavoastră? Adică *scriere în simboluri*?

5b: Sunt anumite simboluri, cât și sentimente, *imposibil de definit* în cuvânt. Sau chiar *printr-un simbol*. De aici *ermetismul*...

Pentru că *ideea* și *simbolul* nu sunt *complet asimilate* de către cei care citesc un text.

...Însă *intenția mea poetică* nu a fost una *de tip ermetic*. Eu am ales întotdeauna între *a fi apropiat* de ceea ce *am văzut*...sau între *a fi mai explicit*.

Și am ales, mai mereu, varianta de *a fi apropiat* de ceea ce *am văzut în mod extatic*.

Însă *dificultatea de a exprima ceva*, vorbind în general, *naște* ermetismul. Poemul poate să pară *ermetic* cititorului însă el să nu fie *deloc așa*...adică să fie *foarte explicit*.

Spre exemplu eu am spus undeva: „Feciorie în trei sori”. Nu am dorit să fiu *ermetic*...ci *am descris* o vedenie. Căci după rugăciuni insistente am văzut un oval cu fundal albastru...care avea trei luceferi, trei sori...și pe care *l-am înțeles* că e *Sfânta Fecioară Maria*, Maica Domnului.

Eu am fost *explicit*...însă cititorului îi lipsesc *detaliile* demersului meu poetic. De aceea pot fi considerat *ermetic*...când eu nu am avut deloc intenția *să fug* de *înțelegerea* cititorilor.

Sau, alt exemplu, *am simțit* în interiorul sufletului meu...și al trupului meu pe *Pruncul Iisus*. Și prin El mi s-a descoperit Împărăția lui Dumnezeu...în diverse viziuni pline de curăție și frumusețe dumnezeiască. Dar e greu să explic *cum am simțit*...și cum El *are în Sine* pe Tatăl și pe Duhul Sfânt. Cum simțim noi *întreaga* Sfântă Treime în ființa, în interiorul nostru.

Pentru că ceea ce simțim și vedem și trăim în harul Duhului Sfânt este *incontestabil* Împărăția lui Dumnezeu...care nu e aici sau *acolo*...ci *în lăuntrul nostru*. Însă *cum explici* toate aceste lucruri *tainice*...naște ceea ce pare *ermetic*, de neînțeles...

...Iar Tatăl naște pe Fiul și purcede pe Duhul Sfânt. Și Iisus spune de mai multe ori în Evanghelii faptul că El a venit ca *să împlinească* voia Tatălui...

Dar e greu *să explici*...pe înțelesul tuturor...cum *se împlinește* voia Lui în noi...

6a: De ce în poemele dumneavoastră despre *patrie* faceți referire numai la *moștenirea traco-dacă* a poporului român?

6b: Pentru că fondul nostru e *tracic*. Latinii sunt *o aluviune*. Suntem, ca fond, *mai mult traci*. Și la Eminescu accentul *cade* pe fondul traco-dac. Dacii formează de fapt *spiritualitatea românească*.

Mulți analiști și gânditori români *gândesc astfel*. Adică Eliade, Blaga, Cioran...

Herodot spunea că dacă dacii ar fi fost *uniți* ar fi *cucerit* lumea. Pentru că erau *un neam foarte numeros*. Ei, tracii, au venit în Europa înainte de greci. Grecii au fost din al doilea val.

Iar tracii sunt un neam indo-european care a venit în regiunea noastră...și își avea întinderea până dincolo de Nistru, în Ucraina de astăzi.

Numele localităților românești sunt *în majoritate* de origine *tracă* și *indiană*.

Am găsit într-un studiu a doi tineri cercetători că există câteva *mii de cuvinte* în limba română care sunt *de origine indiană*...dintre care unele nu mai sunt cunoscute *nici de indieni* de vechi ce sunt.

Și când spun *limba indiană* mă refer la *indiana veche vulgară* și nu la *sanscrită*.

Chiar și *numeralele românești* seamănă *mai mult* cu cele din limba indiană decât cu cele din limba latină.

„Doină" este un cuvânt de origine indiană. Există și în lituaniană „doina".

Eu mi-am notat în DEX, cu roșu, cuvintele a căror etimologie este *greșit indicată* ca fiind *de origine slavă*...când ele sunt *de origine indiană*.

DEXul nostru însă conține *foarte multe greșeli*...așa că nu le-am putut *îndrepta* pe toate.

În secolul trecut, un călător român...nu îmi aduc acum aminte numele lui...*i-a uimit* pe italieni prin *portul* său. Și aceștia au exclamat: „Duceți-vă să vedeți *un dac înviat*!”.

La fel stă treaba și la francezi cu fondul lor *galic*.

7a: Cum *să combat* acei demoni de care vă vorbeam *la început*...și care mi se par *greu* de combătut?

7b: (zâmbește compătimitor) Ține mintea *în Iad* și *nu deznădăjdui*! (L-a parafrazat pe Sfântul Siluan Athonitul...a cărui carte era *pe masa lui de scris*...și la care *s-a uitat*...când *mi-a spus* acest lucru).

8a: Ce înseamnă: *să-mi țin* mintea în Iad?

8b: ...Să avem *conștiința* stării noastre interioare. Să nu uităm niciodată *cine suntem* de fapt...în interiorul nostru.

9a: Cum ați trăit *Revoluția Română*?

9b: ...Cu *o mare bucurie*...Iar ce s-a întâmplat cu cuplul Ceaușescu a fost *o pedeapsă divină*...dincolo de jocurile de culise. A fost *pedeapsa* lui Dumnezeu pentru *atitudinea lor antireligioasă*.

8 ianuarie 2000.

L-am găsit pe Fericitul Ilie *dormind*. L-a trezit Green...Și astfel mi s-a plâns că *doarme mult* în ultimul timp...pentru că *se simte foarte obosit*.

Cum am ajuns, primul lucru pe care mi l-a spus a fost acela că *n-am mai venit de mult* la el. Și că se întreba *ce fac*. Asta pentru ca *să mă încurajeze* să vin mai des...

Apoi, imediat după asta, deși abia trezit din somn...mi-a *dictat* o rugăciune către Sfântul Arhanghel Mihail...pe care mi-a mărturisit că a spus-o *de două ori* și pentru mine...știind că *sufăr* din cauza ispitelor.

Și ca să scap de *visele urâte*...mi-a spus să spun, înainte de *a mă culca* (în timp ce fac semnul Sfintei Cruci pe pernă): „Sfântul Arhanghel Mihail *cu mine* și nimeni *împotriva mea*!”. Așa l-a învățat tatăl său...pe când era *copil*.

L-am găsit citind *Lumina neînserată* a lui Serghei Bulgakov[74]. Îl consideră un om *foarte cult* pe autor, atâta timp cât poate face *o recapitulare* și *o analiză* a întregii filosofii.

Și mi-a vorbit din nou despre crearea lumii ca despre o creare din *fecioria*/ din *curăția* lui Dumnezeu, în sensul că Dumnezeu a creat toate *bune, curate, frumoase*.

Din copilărie și până la 34-35 de ani Fericitul Ilie a avut *dureri de cap*. Și pe când făcea rugăciunea inimii i s-a întâmplat la un moment dat ca rugăciunea să facă „ocolul” inimii iar inima „să pocnească”. Când a trăit acest lucru *i-au încetat* durerile de cap.

Și explicația sa e aceea că inima a început *să nu mai pompeze*, în mod excesiv, sânge spre cap ca până atunci...și de aceea *i-au trecut* durerile.

Însă el era *prea concentrat* la toate...*se epuiza enorm*...și de aici *durerile de cap* pe care le avea.

Când a ajuns să vadă lumina lui Dumnezeu *zile în șir*...inima lui era *atât de sensibilă* la ce trăia și *de slăbită* din punct de vedere fizic încât *o asemăna* cu o vietate *prinsă* într-o pânză de păianjen...care *abia se mai zbate*...

Tot atunci a început *să lăcrimeze* și *să plângă duhovnicește*...cu lacrimi *dulci*.

Cu timpul însă inima *i s-a întărit*.

La Baia Sprie, în închisoare, ajunsese să aibă dureri atât de mari încât lua și câte două-trei antinevralgice deodată. Odată a luat patru...și pentru că inima *n-a mai suportat* a încetat să mai ia.

---

[74] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Sergei_Bulgakov.

Și-a vorbit despre *durerile de cap*...pentru că le trăiesc și eu de mai bine de 10 ani. Și el îmi spune că sângele pompat de inimă e *prea mult*...și circulă *cu rapiditate*...și de aceea le am.

M-a întrebat *în ce cameră* dorm (când i-am spus că *visez urât*)...și, deși nu a mai fost la noi în casă de când *a terminat* lecțiile de engleză, și-a adus aminte *cum arată* apartamentul nostru.

Fericitul Ilie a meditat întotdeauna *acasă la elev*. De aceea făcea zilnic 7-8 kilometri ca să ajungă pe la toți pe care îi medita.

M-a întrebat dacă am citit toate *Imnele* Sfântului Simeon Noul Teolog. Și *m-a surprins* întrebarea sa...pentru că nu le citisem decât *jumătate*. Restul mai mult le-am răsfoit. Și i-am răspuns rușinată: „Aproape...”.

Și mi-a spus din nou că Dorin [Picioruș] face *un lucru extraordinar* prin exegeza la opera sa „teologico-poetică”, că *nu a greșit nimic* din ceea ce a spus despre el...și că numai în două locuri crede că a interpretat *teologic* ceea ce el a spus *mai mult metaforic*.

Și *a admis* în cele din urmă faptul, văzând exegeza lui Dorin, problemele pe care el *le ridică*, că poemele sale sunt *greu de înțeles* pentru cititori.

Și mi-a dat exemplu o strofă...în care apar sintagmele: „străluciri de nestemate” și „pustiul viu”.

Și mi-a subliniat faptul că pentru el cele două expresii sunt „lucruri reale”...pentru că *simțea* străluciri de nestemate *curgându-i în inimă*...dar și *pustiul viu* îl simțea *tot în inimă*. Însă pentru cititori ele sunt *metafore*...

Și *i-am confirmat* acest lucru...spunându-i că una e *ceea ce înțelege el*...și altceva e *ceea ce înțelegem noi* din cărțile sale...și de aceea e nevoie *să precizăm* sensurile cuvintelor și ale expresiilor.

A vorbit apoi despre *neliniștile* mele. Și mi-a spus că ele sunt din cauza că eu *am rupt* relațiile cu societatea.

Și mi-am adus aminte că i-am mărturisit odată că *mă atrage* pustiul...și că privind la Mănăstirile din pustia Egiptului sau din Palestina...

La care el spune, prompt: „ai *râvnit* și tu”...*Da!*, am dat eu din cap...

Însă atunci el mi-a spus: „Pustiul poți *să-l creezi* în tine și *în societate* sau *în chilie*. Pentru că el *ține* de ceea ce *tu vrei să faci* cu viața ta”.

Și tot atunci, în discuția cu *pustiul*, pe care mi-am amintit-o acum fără să vreau...m-a sfătuit *să nu mă călugăresc*, dacă asta vreau, decât după *ce termin* facultatea. Pentru că altfel *voi regreta* că nu mi-am *împlinit* studiile.

Apoi am trecut la viața sa de pe front. Atunci spunea *rar* rugăciuni. Și când se ruga, se ruga cu *Tatăl nostru* și cu o altă rugăciune.

Însă se ruga „cu credință tare”...

Și Dumnezeu *l-a ferit* de gloanțe...deși ele *șuierau* pe lângă el la tot pasul...

La un moment dat, pe front, *a căutat* moartea. Vroia *să moară*...De aceea s-a oferit *voluntar* ca să facă parte dintr-o *echipă de asalt* asupra Odesei[75].

Echipa anterioară fusese *anihilată*.

Și el a fost unul dintre cei 16 voluntari...aleși dintr-un regiment de 3.000 de oameni.

Fericitul Ilie era *sublocotenent*...

Și când să ia *cu asalt* Odesa...află că ea *capitulase*. Și, totodată, că regimentul lor plecase...și pe ei, voluntarii, îi lăsase *singuri* și *fără provizii*.

Au plecat după regiment...și l-au ajuns din urmă după 3 zile. Și timp de 3 zile, până a ajuns la *al lor*, au

---

[75] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Odesa.

mâncat din rezervele *altui regiment*...pe care l-au întâlnit pe drum.

Când s-au întâlnit cu regimentul lor...au fost declarați „eroi”...neștiind că ei *nu atacaseră* Odesa. Și Fericitul Ilie îmi spune: „Ne-au făcut eroi *fără voia noastră*”.

Astfel *l-a scăpat* Dumnezeu de la moarte. Pentru că în cazul unui asalt...*piereau cu toții*.

Când a devenit profesor...în timpul comunismului...a fost *reperat* imediat că *merge*...la Biserică. Și i s-a spus *să nu mai meargă*...pentru că *îi desfac* contractul de muncă.

Și el *a protestat*...cerându-le să îi arate *articolul* din *Constituția* României în care e *interzisă* libertatea religioasă.

Ea exista *stipulată*, el știa asta, dar era *prezentă* în Constituție numai *de ochii lumii*...pentru că dictatura comunistă nu dădea *doi bani* pe credința religioasă.

Și factorii „de răspundere” au dat *înapoi* când au văzut *vehemența* lui...cu toate că presiunile *au continuat*.

Și Fericitul Ilie *i-a sfidat* în continuu, mergând la Biserică...cu toate că *îl tachinau* în chip și fel.

Mi-a mărturisit apoi despre perioada lui *nihilistă* din liceu. În clasa a 6-a de liceu...a devenit „ateu” în urma unor lecturi.

Preotul cu care făcea *Religie* nu l-a spovedit și nu l-a împărtășit dar l-a sfătuit să citească și cărți religioase. În special *Noul Testament*.

Și *l-a ascultat* pe preot...și a început *să citească cu râvnă*. Astfel „m-am *convins* singur...și am ajuns *un creștin devotat*”.

De atunci a început să spună că mai degrabă crede că *nu există soare* pe cer decât să creadă că Dumnezeu nu e *în cer* și *nu ține toate* pe care le-a făcut.

Însă, îmi spune el cu durere, lui Green i-au trebuit 20 de ani ca *să se întoarcă* la credință...

Ar vrea *să scape* de suferință. E din ce în ce mai bolnav. Nu mai poate să meargă aproape deloc. Nici la

Biserică nu mai poate merge...și nu vrea *să le silească* să îl ducă. A încercat să meargă...dar după 100 de metri s-a întors.

Îi e *milă* de soție și de fată. Și îmi spune că acum a ajuns la vârsta când alții trebuie *să îl îngrijească*.

S-a plâns de pensia sa „de mizerie”. Are pensie de profesor de 550.000 de lei. Cu ea nu ar fi putut *trăi*. Însă are *ajutorul* de la *Asociația foștilor deținuți politici* de circa *două milioane de lei*. „Așa că Dumnezeu *nu m-a lăsat* nici acum!”.

A avut vise *urâte* când a dormit într-o cameră unde dormiseră *recent* alți oameni. Necredincioși și răi...Și a refuzat *să mai doarmă* acolo până nu a venit preotul și *s-a rugat*. După aceea...n-a mai avut vise *urâte* în acea cameră...

Când era copil...și tatăl său era detașat undeva (am uitat localitatea) a locuit într-o casă unde locuise înainte *un criminal*. Și tatăl său visa în fiecare noapte *un câine negru*, turbat, care *se repezea la el* să îl sfâșie. Și când *au sfințit* casa...au *dispărut* și visele.

Am vorbit...până când mi-a spus: „Am obosit”. Și atunci m-am ridicat și am plecat. Era seară, târziu...

A rămas ca a doua zi să îi aduc *un alt exemplar* din opera Sfântului Simeon Noul Teolog, adică „Discursuri teologice și etice”, pe care el *îl citise* mai de mult de la mine și *îl subliniase*.

Însă mi-am dat seama acasă, că și Dorin făcuse, între timp, *sublinieri* pe el...și mai multe *adnotări*...și că *are nevoie* de el.

Și *m-am rugat* ca să înțeleg *ce trebuie să fac* în situația asta...pentru că Dorin avea *nevoie* de el...iar eu *i-l promisesem* Fericitului Ilie.

Însă când am ajuns la Fericitul Ilie...primul lucru pe care mi l-a spus a fost acesta: „M-am răzgândit! Azi dimineață m-am gândit că și Dorin *o fi subliniat* pe carte și lui îi trebuie *mai mult* decât mie. Mie la ce-mi trebuie?

Pot să o recitesc pe *cea nouă*, pe care mi-ai făcut-o *cadou de Crăciun*”.

Și eu îi făcusem *cadou de Crăciun* un alt exemplar *din aceeași* carte...neștiind că el *o citise deja*.

Însă el „nu știa” dacă Dorin făcuse...sau nu *sublinieri* pe ea...sau dacă *o citise*. Dar *aflase*, în mod duhovnicește, acest lucru...

Și *m-am minunat* cum Dumnezeu *aranjează* lucrurile...atunci când *le lași* pe seama Lui.

Cu o zi înainte, îmi trecuse fulgerător prin minte faptul că nici Fericitul Ilie nu mi-a spus *La mulți ani!* de Sfântul Ioan Botezătorul.

Nimeni nu m-a *felicitat...*

Părinților mei a trebuit să le *reamintesc* eu că *Gianina* înseamnă *Ioana*.

Dar când am plecat de la Fericitul Ilie...mi-a spus în mod surprinzător: „La mulți ani!...pentru Sfântul Ioan”...

Și am înțeles din nou...*adânca sa vedere* a gândurilor noastre.

La întrebarea lui Green *de ce mă împărtășesc în mod des*, Fericitul Ilie a răspuns în locul meu, văzând că ezit: „Așa și-a luat *angajamentul*!”.

Iar când Green m-a întrebat *dacă postesc mult*, i-am spus că *nu*, ci *țin posturile normale*, cele 4, de peste an...la care Fericitul Ilie a adăugat: „și miercurea și vinerea, ca orice *creștin*”.

Însă eu nu cred că i-am spus vreodată că *postesc* miercurea și vinerea...

Și când am plecat de la el, mi-a spus: „Gianina, Gianina...”...Nu știu ce a vrut *să spună*...pentru că tonalitatea cu care *le-a spus* nu mi-a dezvăluit nimic: nici *reproș*, nici *milă*, nici vreo *cerință anume*. Nimic...

Pentru că s-a întâmplat ca până acum Fericitul Ilie să vorbească cu mine, în unele perioade cât am stat de vorbă, având televizorul *deschis*...lucru care pe mine *mă enervează*...astăzi, când Green a vrut *să deschidă* televizorul...el *a refuzat*.

Și iarăși *mi-a citit* gândurile! Pentru că în mintea mea eu *i-am reproșat* acest lucru: vorbitul cu mine...în timp ce televizorul e *deschis*...și nu mă pot *concentra* la discuție...

Și astăzi, Fericitul Ilie *și-a cerut scuze* pentru televizorul *deschis*...deși eu nu *afirmasem* acest lucru *cu glas*...

14 ianuarie 2000.
După ce a citit teoria lui Bulgakov despre *Sofia*...o consideră *eretică*.

Mi-a spus că, mai demult, a început *să scrie* un *Acatist al Sfintei Treimi* (nu știa că *există* unul) și a scris trei sferturi din el...Însă *nu l-a terminat*...
Nu am îndrăznit *să îl rog*...să îmi arate *manuscrisul*...

I-am spus despre *minunile* și *viața* Sfântului Ioan Maximovici, Arhiepiscop de Shanghai și San Francisco[76]...și mi-a răspuns că astăzi oamenii *nu mai cred*...nici văzând *asemenea minuni*...

Și mi-a continuat: De aceea nu trebuie *să ne mirăm* că *nu au crezut* în minunile lui Hristos și că *L-au răstignit*. Dacă Hristos ar veni astăzi pe pământ *în mod smerit*...oamenii ar face *același lucru*...ca prima oară...

Dacă până acum „nu a scăpat” nicio vineri și nicio duminică...pentru că a mers la Biserică *în fiecare săptămână* după ce a ieșit din închisoare...acum nu mai poate *să meargă* la Biserică. Se simte *slăbit*...
„Să mă *ierte* Dumnezeu...dar nu mai pot *să ajung* la Biserică”.

Nu vrea să fie *o povară* pentru soție și fiică. Ele ar trebui *să îl ajute* pas cu pas la Sfânta Liturghie.

---

[76] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Maximovici.

Când eu i-am spus că *fac rânduiala/ canonul* și rugăciunile *de după împărtășire* după *Ceaslov*...Fericitul Ilie mi-a spus că el *le știe pe din afară*...

M-a sfătuit pentru *examenul de diplomă* să nu-mi aleg *un subiect ușor*...

Fericitul Ilie a făcut o teză de bacalaureat *originală*...pentru care a fost *lăudat* de profesorul coordonator. Teza sa și a unui coleg au fost considerate ca fiind *cele mai bune din an*.

Pe când era profesor...la o teză, elevii au prezentat caietele scrise *de-acasă*. Și cu toate că știa că tezele lor sunt *compuse acasă*...el le-a notat *ca atare*. Și asta pentru că făcuse *greșeala* să le spună *ce le dă*. Însă el i-a notat ca și când *nu ar fi copiat* pe considerentul că fiecare scrisese *ce a știut*...și *nu au copiat* unii de la alții.

În trimestrul următor a schimbat *tactica* cu ei: le-a spus *ce le dă*, ei și le-au făcut *de-acasă*...dar la teză i-a pus *să scrie în clasă*...Însă a fost *indulgent* cu ei...pentru că acum, de frică, nu mai știau *ce să scrie*. Uitaseră subiectele...

22 ianuarie 2000.

S-a bucurat când a auzit că am găsit să îi cumpăr *Acatistierul*. Citise tot *Ceaslovul*...și s-a bucurat că în *Acatistierul* pe care i l-am adus sunt *mai multe* acatiste decât cele pe care el *le cunoștea*.

O pune pe Green să citească câte *un acatist* în fiecare seară...de bucuria de *a le cunoaște pe toate*.

Mi-a spus că i-a plăcut, în mod deosebit, *Acatistul Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava*.

Vrea să îi cumpăr *Viețile Sfinților*. Câte un volum pe lună...pentru că nu își permite *să cheltuiască* mai mult de o sută de mii de lei pe lună.

A venit o vecină...și l-a ținut de vorbă cu tot felul de „fleacuri”. Două ore...

Și el dorea *să citească*...Altădată îi va spune că *nu mai are timp de pierdut*.

Vorbindu-i despre examenul meu la *Literatură Franceză*...mi-a spus că „idealul său”, înainte de *a ajunge* la facultate, a fost acela de a citi *Atala*[77] și *René*[78] ale lui Chateaubriand[79].

Însă când a ajuns la facultate...nu s-a mai bucurat *să îl citească* pe Chateaubriand...pentru că a ajuns să citească autori care l-au captivat *și mai mult*.

Era „un șoarece de bibliotecă”, care citea *masiv...sărind* adesea peste masa de prânz...de teamă *să nu înapoieze* cărțile și *să le piardă*.

În studenție îi plăcea mult Baudelaire[80] și Musset[81].

...Și ca *să scrii* poezie...„îți trebuie o anumită *stare muzicală*” a spiritului...Mai întâi vine *muzica*, apoi *armonia* și apoi *cuvintele* unei poezie, mi-a subliniat el...

Mi-a citat versul lui Ovidius[82]: „Și orice *încercam* să scriu era *vers*”. Nu mai știe dacă e din *Metamorfozele* sau din *Epistole.*

Tot azi: „Uneori poți *să scrii* versuri iar *înțelesul* lor să vină mult mai târziu”.

Și-a amintit de poemul său *Fiul risipitor*...pe care *l-a uitat* în cele din urmă...și despre care mi-a spus că l-a scris...și la început *nu avea sens*. Mai apoi *a înțeles* ceea ce scrisese.

Pentru că citea *în franceză* în tinerețe...dorea *să scrie* și în franceză. Nu știu însă dacă *a scris* în vreo altă

---

[77] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Atala_%28novella%29.
[78] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9_%28novella%29.
[79] François-René de Chateaubriand: http://en.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois-Ren%C3%A9_de_Chateaubriand.
[80] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Baudelaire.
[81] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Alfred_de_Musset.
[82] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Publius_Ovidius_Naso.

limbă...Mie nu mi-a arătat nicio lucrare scrisă *într-o altă limbă*.

Mi-a vorbit din nou despre faptul că îi este *recunoscător* lui Dorin pentru *interpretarea* operelor sale. Acum e convins că opera sa *are nevoie* de multe explicații. De *o amplă prezentare*.

Mi-a spus că el a scris după *ritmul interior* al versurilor.

...Și când i-am spus că Dorin *se tânguiește* gândindu-se la vremea când va rămâne *fără* „lumina" sa...Fericitului Ilie i-au dat lacrimile și era gata să izbucnească în plâns.

Mi-a spus că *a primit încredințare* de la Dumnezeu *să arate* ceea ce *a primit*. Și mi-a spus: „Nu trebuie *să îngrop* lumina Lui ci trebuie *să o arăt* oamenilor".

Și se întreba astăzi, dacă Dorin va putea *să și publice* opera sa. Și *i-am promis* că vom face *tot ce ne stă în puteri* ca să *o publicăm*.

Mi-a mărturisit că a fost *entuziasmat* atunci când Dan Zamfirescu *i-a scris*...când l-a numit „*Martir* al închisorilor comuniste" și când i-a promis că *îl publică* la *Roza Vânturilor*.

Însă acum e *dezamăgit*...

I-am spus că nu pot *să dezvălui* la un examen ceea ce *simt*, cu adevărat, citind un poet...și mi-a răspuns printr-un vers al său: „Setea *de-a ști* se schimbă *în trăire*".

Despre cum *a învățat* latina în liceu...citind câte *10 lecții în avans*.

Și de atunci a înțeles că *traducerea* nu e niciodată *literală* ci urmărește *sensul* expunerii.

Dureri de cap, de ochi și de măsele în adolescență...Însă toate *au dispărut* în timpul războiului...Când s-a întors acasă din război *au revenit* durerile de cap și de măsele.

Când era s*tudent* mergea să citească la *Institutul Francez,* la *Institutul Italian* și la *Institutul Englez* din București. Împrumuta cărți și le citea.

Despre Teresa de Avilla[83], Teresa de Lisieux[84]...și mistica romano-catolică.

După care mi-a vorbit despre „arșița duhovnicească" și despre faptul că „credința *se întărește* și *se verifică* în timp".

Și pentru că i-am adus *Acatistierul* și *Dogmatica* Sfântului Ioan Damaschin...a spus că lasă la o parte *Talmudul* și *Coranul* la care *citește* acum...pentru că trebuie să aibă „prioritate" cărțile ortodoxe.

Mi-a povestit apoi despre o vizită a lor la o Mănăstire...unde, printre altele, maicile de acolo i-au propus lui Green *să se călugărească*.

Vroiau să îi ofere o căsuță izolată, într-un cimitir...cu veceul în afara gardurilor mănăstirii.

Și Green a început să plângă...și nu a vrut să rămână...atunci când i-au spus că mai vine și *ursul* pe acolo...și *ciocăne* la ușa chiliei.

Nu vrea ca Green...și doamna Floarea să se *amestece* în discuția noastră...De aceea întrerupe ceea ce *vorbește* cu mine...atunci când ele *intră* în cameră.

Și mă privește *în ochi*...dându-mi de înțeles că trebuie *să schimbăm subiectul*...ca să le *integrăm* și pe ele două.

Și Fericitul Ilie are *un mod aparte* prin care *încurajează* adevărul...și *descurajează* „impostura", după cum spune Dorin.

---

[83] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Teresa_of_%C3%81vila.
[84] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Th%C3%A9r%C3%A8se_of_Lisieux.

El poate să vorbească *lucruri mari* și să dea impresia că vorbește *banalități*...și invers, să vorbească *banalități*...strecurându-ți în ele cine știe ce *dezvăluiri* despre tine...sau despre vreo *mare personalitate* a istoriei.

Și se întoarce la vecina *amatoare* de vorbă...ca să îmi spună ceva despre *caracterul* ei. A ascultat-o două ore, a aprobat-o, n-a întrerupt-o, nu a spus că *îi displace* ceva...Dar pentru că *nu a simțit* ridicolul situației...altădată *îi va tăia macaroana*.

Însă eu *am simțit* mereu din partea Fericitul Ilie și a lui Dorin semne *de încurajare*, de sprijin...

În sensul să vorbesc...să mă *destăinui*...să merg *mai departe* alături de ei. Și ambii doresc ca eu *să pot să merg* pe propriile mele picioare, *să experimentez*, să am *credință tare*.

Sora Fericitului Ilie a murit în mod instantaneu. A fost *iradiată* când și-a făcut radiografie la plămâni.

Prima denumire a *Mișcării Legionare* a fost *Legiunea Arhanghelul Mihail*...și ea a avut la bază „un puternic sentiment creștin".

Cei care l-au omorât pe Iorga[85] au fost niște „descreierați", îmi spune el.

Mareșalul Antonescu[86] era un om „*ambițios* și *voluntarist* dar *patriot*".

I-am spus Fericitului Ilie și doamnei Floarea despre modul *minunat* în care Dorin și-a vindecat durerile de urechi și rănile de la picioare ungându-se cu mir. Și el mi-a spus: „trebuie să credem *în minune*...pentru că harul lui Dumnezeu *lucrează prin mir*".

Green m-a întrebat de ce port *fustă lungă* și *basma*...și i-am spus că acesta e *portul creștin* și *cuviința lui*.

---

[85] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_Iorga.
[86] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ion_Antonescu.

11 februarie 2000.

M-am dus la Fericitul Ilie mai spre seară. Arăta obosit și slăbit de suferință. Tocmai îi venise (cam târziu) scrisoarea de la Dorin și încă o scrisoare, de la Craiova, de la Radu Rotaru.

M-a întrebat dacă *a vorbit* cu mine despre „imaculata concepție”. Nu-și mai amintea. I-am spus că *da*...și m-a întrebat *ce am discutat* atunci.

Asta pentru că Dorin îi scrisese...și îi explicase pe larg de ce această falsă „dogmă” romano-catolică este *inacceptabilă* din punct de vedere ortodox.

I-am spus că atunci avusese *tendința* de *a o accepta*. Însă azi Fericitul Ilie mi-a spus că *înțelege* argumentele lui Dorin...și *crede* dogma ortodoxă.

Căci dacă Sfânta Fecioară Maria s-a născut *fără* păcat originar, înseamnă că și Sfinții ei părinți, Ioachim și Ana, erau zămisliți *la fel* și nu aveau *păcat originar* și așa mai departe, ceea ce *nu e adevărat*...a conchis Fericitul Ilie.

Apoi i-am vorbit despre *Amurg în Mănăstire*: autobiografia Sfintei Starețe Taisia. Fiind într-o vedere extatică, Sfânta Taisia a văzut-o pe Maica Domnului sub forma unui *oval*...așa cum *a văzut-o* și Fericitul Ilie.

Iar el a exclamat: „Nici nu știi *ce veste* mi-ai dat!...”. Asta pentru că Dumnezeu *îi luminează* și acum, prin ceea ce citește...și prin ce înțelege...vederile extatice *din trecut*.

I-am spus că *cei trei luceferi*...pe care el i-a văzut extatic *în ovalul* ce o reprezenta pe Prea Curata Fecioară apar și *în icoanele* Maicii Domnului...și mi-a spus că *nu a observat* acest lucru până acum.

Însă mi-a spus că după ce *a văzut-o* pe Maica Domnului în acest mod *umbros*, sub forma unui oval cu trei luceferi, a avut *mari progrese duhovnicești*. A văzut *noi universuri spirituale* în lumina dumnezeiască.

Dar, în același timp, mi-a spus că Maica Domnului *i s-a arătat*...tocmai pentru că atunci când *i se*

ruga ei...dracii îi aduceau *multe hule* la adresa ei. Și mi-a mărturisit că și azi *îi mai vin hule* din când în când...

Și mi-a spus *motivul* hulelor: „asta tocmai pentru că Preasfânta Fecioară este *cea mai puternică mijlocitoare* a noastră".

El consideră *hulele dracilor* din timpul rugăciunii drept *ghimpele* Sfântului Apostol Pavel [II Cor. 12, 7].

Tot azi mi-a mărturisit *un alt lucru tainic* al vieții sale mistice și anume acela că *a văzut continuu*...timp de 10 ani după *ieșirea* din temniță...*prezența mistică* a Prea Sfintei Fecioare *alături* de el. M-am cutremurat auzind asta...

...Și numai pentru *a-l întări*...

Nu am mai auzit *la nimeni* o astfel de *protecție continuă* a Maicii lui Dumnezeu.

...Și toată această *sfințenie imensă*...explică și *răutatea* demonilor...și a unor oameni la adresa lui.

Nu a mai văzut-o *în mod tainic* pe Prea Curata Fecioară...pentru că nu a mai putut *să se roage neîncetat* și *ca în închisoare*. Cu intensitatea, *cu concentrarea* pe care o trăise în închisoare.

Într-o altă vedenie...a văzut-o pe Maica lui Dumnezeu sub forma *unei tăvi*, pe o masă de altar, pe care se afla ceva *greu de înțeles*.

Acum mai practică rugăciunea inimii *dimineața* și *seara*...și atunci când *îl deranjează* ceva anume.

I-a plăcut *prima parte* din *Dogmatica* Sfântului Ioan Damaschin. „Ce *carte mare*!", mi-a spus el.

I-am spus că Sfântul Ioan Damaschin denumește omul „un microcosmos în macrocosmos". Și el mi-a spus că omul *se poate dezvolta spiritual* până la *a cuprinde* o galaxie.

O altă vedenie: a văzut trei coloane, între care erau cercuri care *cuprindeau* microcosmosuri, care *se deschideau* în macrocosmosuri și care, la rândul lor, *cuprindeau* galaxii. E vorba despre *ceea ce vedea* în lumina lui Dumnezeu...

Și când omul *se îndumnezeiește*, îmi spune el, cuprinde *universuri* și *galaxii întregi* din Împărăția lui Dumnezeu.

Mi-a arătat *un desen* din niște manuscrise...și mi-a vorbit despre el. Mi-a explicat că reprezintă *o vedere extatică*.

Apoi mi-a mărturisit că înainte de *a pleca* în armată *scrisese deja 21 de caiete*. Nu mi-a spus *ce s-a întâmplat* cu ele...

A venit războiul. A plecat pe front. După război: detenția. Cât a fost *profesor* nu a avut *timp* să scrie. Medita pentru ca să obțină bani pentru *traiul zilnic*. Însă, îmi spune el, „când mă puneam *la masă* [la masa *de scris*]...ideile îmi veneau *ca un izvor*".

Tot azi mi-a arătat și *un desen* al Sfântului Arhanghel Mihail, făcut în mod *geometric* și nu *pictural*, pe care *l-a văzut extatic*, „așa cum e *în icoană* dar îmbrăcat *în costum militar roman*".

Demonii îi apăreau ca niște *sfere-arici*...Ca niște sfere care, când se apropiau, erau sub forma unor *arici închiși în ei*. Și aricii se apropiau de el *în viteză*, în timp ce el era *în lumina dumnezeiască*...Și, în fața lor, se simțea *o redută asediată*. Bombardată.

...Și în atare situație *l-a văzut extatic* pe Sfântul Arhanghel Mihail...care a venit în stânga lui și i-a spus: „Sunt și eu *aici*. Nu te teme!"...Și a început să lupte *de partea lui*.

I-am vorbit apoi despre *minunea* Fericitului Ilie Lăcătușu, Mărturisitorul, de la Giulești, care nu a putut fi *ridicat* din groapă până *nu a venit* fiica lui ca *să-l roage*. Și el mi-a spus: ca și Sfânta Muceniță Filofteea

de la Argeş...și ca Sfântul Dimitrie Basarabov de la Bucureşti, pe care au vrut bulgarii *să-l ia* în timpul primului război mondial. La ieșirea din Bucureşti, Moaştele Sfântului Dimitrie nu au mai putut fi *clintite* din loc.

După care mi-a vorbit despre cum *și-a visat* niște rude...care au murit nespovedite și neîmpărtășite. E vorba de cumnatul, cumnata și fratele lui. Însă nu a înțeles *semnificația* viselor.

A făcut războiul *în întregime*. A fost *prizonier* în Germania...pentru că nu a vrut *să cadă* prizonier la ruși. Dacă rușii *mă luau prizonier*, mi-a spus el, eram decis *să mă împușc*.

În timpul studenției, un coleg scriitor *se chinuia* să termine un roman.

...Pe care *l-a scris* și *publicat* mai apoi.

Și i-a cerut Fericitului Ilie *să îl ajute*...să-i dea niște *idei*. Și el i-a spus că acceptă să îi dea *o temă*, oricare ar fi aceasta...și el îi va face *osatura* romanului imediat...pe loc...*în fața lui*.

Acela *nu l-a crezut*...

Dar văzând *seriozitatea* lui...i-a dat teama...și l-a *uimit* pe colegul scriitor...când a văzut că *i-a construit* întregul roman *în câteva minute*.

E foarte *nemulțumit* de poezia momentului. Care, după ce că e *proastă*, îmi spune el, mai ia *și premii*.

„Orice poezie de-a mea e *plină de aur*", mi-a spus el. Dar este „un aur *îngropat*"...De aceea *nevoia de exegeză* la poemele sale.

Mi-a spus că e *uimit* de *similitudinile* sale cu Sfântul Simeon Noul Teolog. Există multe *conexiuni* în ceea ce privește *experiența extatică* și *exprimarea poetică*. Pentru că în poemele sale, ca și la Sfântul Simeon, „este *un belșug* de *trăiri spirituale*".

Fericitul Ilie vrea ca vederile sale mistice, exprimate poetic, să ajungă *în sufletele* oamenilor.

„Pot să facă alții alte lucruri *mai bune*. Dar *izvorul* e *aici*". Se referea la poezia sa...și că el nu e *poetic* în sensul *lumesc* al cuvântului...ci în sens *mistic,* teologic...reprezentând poetic *trăiri mistice,* dumnezeiești.

De ce *titlul,* la una dintre *edițiile* poemelor sale mistice, „Lumina *nevăzută* care *se creează*"?

Pentru că „lumina dumnezeiască e *nevăzută* pentru ochii omului...și *necreată*...Dar *necreată*...nu înseamnă că lumina dumnezeiască e *statică*...ci ea *creează continuu* diverse forme mistice...pe care eu *le-am văzut* cu harul lui Dumnezeu".

Fericitul Ilie a avut la un moment dat un plan editorial...pentru care *organizase* 12 poezii, de câte 12 strofe, care să fie *publicate în buchet*. Între cele 12 poeme era și *Mirii nunții cerești*.

Și a început *să îmi vorbească* despre acel poem...citindu-mi și comentând...

Prima strofă:
„De frumusețe, *creșteri* suntem, *zbor*,
Prin Duhul Sfânt *o strălucire pură*.
Și cum plutim *în joc izbăvitor*
Abisele, cărările *ne fură*".

Frumusețea, îmi spune el, este „o esență vie" atunci când *o vezi extatic*.

Creșterea de aici e una *spirituală*. E *un zbor* prin harul Duhului Sfânt.

Creșterea acestei frumuseți și *zborul* sunt *o strălucire pură*.

Jocul e unul *spiritual*...

Și abisul *ne fură* cărările, adică face *să se risipească* cărările noastre în univers.

Strofele 2 și 3:
„Iubite, ție, farmecele mele,
Oglinzi de ceruri în privirea ta,
Și dorurile *împliniri* spre stele,
Copiii noaptea ne vor *lumina*.

Cădelniță iubirii pe pământ,
Un singur trup spre Rai cu două porți,
Mire-mireasă-nașterii veșmânt
Să *ne privim* din fii și strănepoți”.

„Iubita” e *o persoană spirituală*, care *își dăruiește* farmecele ei dumnezeiești, ca niște „oglinzi de ceruri”, *în privirea* iubitului.

Dorurile care *se împlinesc* zburând spre stele, prin copii, ne vor *lumina* noaptea.

Am întrebat dacă are și *sensuri simbolice* și mi-a spus că *da*.

Cuplul pământesc e *un singur trup* spre Rai, ca *două porți* spre infinit...

Mirele și mireasa sunt *veșmânt nașterii*.

Strofa a patra:
„Din mâna sfântă a Tatălui, în mine
Ai apărut *Creație*, mireasă,
Când dorul sfânt extatic *îmi revine*
Pe cerul meu ești iar *împărăteasă*”.

Și *Creația* este *Împărăteasa cerurilor*, adică *Împărăția lui Dumnezeu*. „Însă, în alte locuri, am numit *Împărăteasă* și pe Maica Domnului”.

Aici, în multe dintre poemele mele, îmi spune el, găsești *Cântarea Cântărilor* pe scurt.

Și îmi vorbește despre *modul complex* al formării poemelor sale mistice. Mi-a spus că „a frământat” mult la unele poeme.

Aceste poeme, de 12 versuri, le-a compus mental, pe fiecare în parte, în câte *o lună de zile*. Bineînțeles: în închisoare...

Compunea *concentrând* multe vedenii într-un poem.

L-am obosit și azi...Și mi-a spus că *i-a crescut* diabetul în mod *alarmant* în ciuda medicamentației pe care o ia. Se teme să nu moară *fără veste*...și să își lase fiica și soția *fără sprijin* spiritual, moral și material.

Însă câteodată simte din plin...că ar vrea „să se termine”...viața lui.

Preferă *să nu zacă* înainte de moarte. Nu vrea *să îi chinuie* pe cei din jur.

Dar, după ce s-a plâns de toate, cu zâmbetul pe buze...mi-a spus: „În curând voi vedea eu *ce e pe dincolo...*”.

După care: „Mai stau pe pământ pentru ca *să-mi ispășesc* păcatele”. La care eu i-am spus că *stă pentru noi*. Și el mi-a spus: „Mai stau până când *va vrea* Dumnezeu”.

I-am spus că trăiesc, din ce în ce mai mult, *o mare libertate interioară*. Că nu mai mă *subjugă* tot felul de ispite...și de frici. Și el mi-a spus că voi avea o libertate interioară *mare* chiar și când mi-oi lua *servici*...Însă până când *mă voi căsători*. Atunci *încep grijile*...

Și a continuat spunându-mi că *e bine* ceea ce s-a întâmplat în viața mea până acum...*necazurile* prin care am trecut...pentru că ele *m-au silit să Îl caut* pe Dumnezeu.

La plecare mi-a spus: „E greu să păstrezi *drumul drept*”...

16 februarie 2000.

Fericitul Ilie mi-a citit *Biserică în slavă*...în care *copiii primei bucurii* sunt *Îngerii*.

Iar în strofa a 3-a *Mireasa* e *Maica Domnului*.

„Pe înălțimile Miresei” înseamnă pe ceea ce e *mai sfânt*, mai înalt în sfințenia Sfintei Fecioare.

„Cerescul foc” este *harul* Duhului Sfânt...iar *trupul* Domnului este *Biserica-Fecioară*.

Și vorbindu-mi despre strofa *a cincia* a poemului mi-a spus că „*mintea* este *cel mai înalt for* al ființei umane”.

„Mireasmă, muzică, dulceață” reprezintă *darurile* Sfântului Duh.

Culorile din strofa a 9-a sunt *spirituale*.

Înfrânge „neguri coapte”, adică înfrânge *întunericul* care *îl desparte* pe om de lumina dumnezeiască.

„Nunta” din ultimul vers al ultimei strofe este *nunta* Mielului lui Dumnezeu cu creația Sa. Pentru că *Împărăția lui Dumnezeu* e ca *o nuntă spirituală*.

Nuntă-n cer este *ultimul poem* din ciclul celor 12 poeme cu 12 strofe. Însă, inițial, el reprezenta *al 13-lea poem*...unul pe care *nu l-a terminat* în pușcărie.

„Parcă vedeam *cum cântă*”, îmi spune el, „mireasma dumnezeiască”. Căci *mireasma* e *rezultatul* îndumnezeirii omului.

„Viu izvor” este *izvorul de viață* al Dumnezeirii.

După ce mi-a terminat de citit și de explicat *Nuntă-n cer*...mi-a citit „fericirile” simeoniene...adică paginile 346-348 din cartea *Discursuri teologice și etice* a Sfântului Simeon Noul Teolog.

Lumina necreată, cea pe care o văd cei duhovnicești în mod extatic, este *mai strălucitoare* decât lumina solară.

Lumina e *harul* lui Dumnezeu. E *strălucirea* lui Dumnezeu în viața noastră.

Fericitul Ilie îmi mărturisea azi, că din cauza *slăbiciunii fizice* și *a rugăciunii mai puține* „numai din timp în timp” mai simte *părtășia* harului. Însă el nu a dorit să îmi spună că *nu mai simte* harul...ci faptul că nu mai are *vederi extatice* decât „sporadic”. Însă ce înseamnă *sporadic* la el?

Dintre colegii de celulă pe care *i-a îndemnat* să se roage *numai unul* a ajuns *să vadă* lumina necreată.

Lumea, la început, în integralitatea ei a fost *curată*, plină de feciorie, sfântă.

Consideră volumele 6 și 10 ca fiind *cele mai frumoase* din *Filocalia românească*.

Pe timpul lui Ceaușescu, *Filocaliile* și *Dogmatica* Părintelui Stăniloae i-au fost *cumpărate* și *aduse* de la București de părintele Emilian de la catedrala din Turnu Măgurele.

Și Fericitul Ilie mi-a vorbit despre *opera sa*...și mi-a spus că ea va apărea „post-mortem”. Și că dorește ca următoarea *apariție* a poemelor sale să fie *însoțită* de comentariile lui Dorin.

La plecare, doamna Floarea m-a întrebat *în ce an de facultate sunt*...și i-am spus că sunt *în anul al 3-lea*...deși ar fi trebuit să fiu în anul *al 4-lea*...dacă *nu întrerupeam* un an.

Și Fericitul Ilie, la ușă...în fața ei...îmi spune că mă ține minte de când eram „foarte mică” și „mă băgam pe sub masă” la orele de engleză. Adică de pe la 6 ani...

Fericitul Ilie e *de părere* că preotul duhovnic ar trebui *să îl întrebe* pe credincios, la spovedanie, și despre *lucrurile bune* pe care le face. Pentru că nu poți să vezi *răul* său și *să îl înțelegi*...dacă nu îi înțelegi și *binele,* eforturile sale ascetice.

Ca profesor, el îmbina *plusurile* cu *minusurile* elevilor. Le scotea în evidență *părțile bune*...după care, la sfârșit, *și greșelile*...copiii acceptând mult mai ușor *pe ultimele*...dacă simțeau că sunt *înțeleși profund*.

Am văzut la Fericitul Ilie o ediție a Scripturii din 1975, sinodală, îmbrăcată în material...și cusută pe ea o cruce. Nu știu dacă citește *numai din aceea*...sau *mai are și alta*.

Deși are un nepot miliardar la București...și care l-ar fi putut *ajuta* cu tipărirea cărților...Fericitul Ilie nu i-a

cerut niciodată *sprijinul*. El a vrut să le publice *cu banii săi...*

25 februarie 2000.

Mi-a subliniat: Dumnezeu e *cu noi*. Totul se petrece *cu voia Sa*.

Frica vine *de la inimă*.

Mi-a spus că am *o inimă slabă* și că trebuie *să mi-o întăresc* cu rugăciunea.

Desfrânarea e un păcat de care *nu scapă* aproape nimeni.

În tinerețe citea *lecturi erotice*. Era una dintre *plăcerile* sale. Acum se mai uită din când în când la filmele de la televizor...

„Până când m-am căsătorit *nu am cunoscut* femeie...și nici nu am avut *o altă femeie* după căsătorie”.

Despre cum *îi intră* rugăciunea în inimă.

Într-o zi a simțit că *nu îi mai intră* rugăciunea în inimă. S-a rugat toată ziua...s-a chinuit...și nimic! Însă a doua zi rugăciunea neîncetată *i-a intrat* din nou în inimă...*în ritmul rapid* pe care l-a atins.

Regretul vieții sale e că *nu s-a făcut monah*...A rămas pentru...soție și fiică...

Mi-a vorbit din nou despre cum *a dobândit* rugăciunea inimii. Despre *ciclurile* rugăciunii.

Timp de o săptămână făcea de 100 de ori rugăciunea inimii cu multă atenție. Cu concentrare.

După această săptămână o spunea de 300 de ori.

Pe fiecare săptămână mai adăuga...200.

Așa a ajuns la 3.000 de rugăciuni într-o zi...după care la 15.000 într-o zi.

L-am întrebat *unde a început* rugăciunea. Și mi-a spus că pe când era *în închisoarea Gherla*. Înainte de Gherla fusese închis la Jilava și la minele de plumb de la Baia Sprie.

În război *nu își făcea* cruce când *pornea la atac*...pentru că nu i se părea *corect* să I se roage lui Dumnezeu numai *la nevoie*. O astfel de rugăciune o considera...*fricoasă*. Fapt pentru care rugăciunile și închinăciunile sale *de mai înainte* erau *pregătirea adevărată*...

Un soldat, care avea presentimentul că *va muri* în război, s-a așezat *lângă el* văzându-l *așa curajos*. El era *sublocotenent*...

Și fiind în prima linie...pe când rușii îi atacau...i-a amenințat pe soldații de sub comanda sa că dacă *se retrag*...el *îi împușcă*.

Și *de frică* nu s-au retras...

Se trăgea cu mitraliera de la distanța de 4-5 metri...O rafală l-a omorât pe soldatul *de lângă el*, care *își presimțea* moartea, iar pe el *nu l-a atins* niciun glonț.

Mi-a mărturisit azi că n-a simțit niciodată *frică* în timpul războiului...

N-a simțit *frică* nici la examene...Mici măcar atunci când nu învățase *suficient de mult* pentru *a le trece*.

Pe când făcea școala pedagogică...unii *se pierdeau cu firea* în fața elevilor. El, care fusese nevoit să vorbească în fața la 100-200 de soldați, de foarte multe ori în timpul războiului, nu înțelegea ce e aia *teamă* în fața elevilor.

Despre ucigașul cu 10 crime...și cum și-a căutat el *duhovnic*. L-a găsit, i-a dat canon, l-a împlinit, a devenit monah...și apoi a fost *ucis* de păgâni...și e cinstit ca *Sfânt*.

Iar viața Sfântului, fost *ucigaș*...a fost *preambulul* pentru o altă istorisire din viața lui.

Pe când era în „celula mare” de la Jilava...era acolo și un criminal de drept comun, care avea pe conștiință 5 sau 6 crime.

Ajunsese *ucigaș* parcurgând niște *trepte* ale păcatului. Pentru că prima dată a ucis *ca să se apere*, apoi a ucis *în timpul unei certi* și doar *a treia oară* a ucis *cu intenție*.

De *aplecarea spre rău* poți să scapi numai *prin rugăciune*, mi-a spus el.

I-am spus că *nu am paza minții*. Și el mi-a răspuns: „Făurește-ți-o!”.

Despre hulele *la adresa lui* pe care R. le-a trăit în timpul rugăciunii. Și „hulele nu-ți dau voie *să I te rogi* lui Dumnezeu”.

Am vorbit despre *Căsătorie* și despre *alegere*. Despre *fidelitate* și despre *asumarea* vieții de cuplu.

Nu poate *să înțeleagă* ura. De ce *să urăști* pe cineva? Însă îmi spune...că totuși *o înțelege*...L-a *urât* pe Ceaușescu, pe când trăia...dar *i-a părut rău* când a fost *împușcat* în zi de Crăciun.

Și mi-a spus...că atunci când *se roagă* pentru noi (adică pentru mine, pentru Dorin, pentru Radu și familia sa) ne simte ca pe niște *frați*. Același lucru *mi l-a spus* și doamna Nicoleta Băiețica.

Fericitul Ilie m-a sărutat pe obraz când i-am dat *în dar* Icoana...și *s-a bucurat nespus* de cele 3 volume din *Viețile Sfinților* pe care i le-am adus azi. „De când vroiam *să le citesc*!”, a exclamat el...

S-a întors apoi la rugăciune...și mi-a vorbit despre cum se ajunge...la *moartea* minții și la *neantul* inimii. Adică la starea de a nu mai avea *gânduri* și *sentimente pământești*.

Despre apariția în inimă *a crucii luminoase*...apoi *a sferelor luminoase*.

Despre obsesiile mele...Și el mi-a vorbit despre ce obsesii a trăit în închisoare. Apoi despre aparițiile

demonice care l-au șicanat. Mai ales dracul *sub formă de șobolan*...și dracul care *stătea chircit* pe fruntea lui.

Despre cum *s-a înrădăcinat* în el rugăciunea...și *vederea luminii*.

Despre *ce ocupație* să am.

Perspectiva mea asupra lumii...și patimile pe care le simt în mine.

Și când a început rugăciunea în închisoare...a vrut să împlinească acest *deziderat*...pentru ca să se simtă *împlinit*: să Îl iubească pe Dumnezeu *tot la fel de mult* pe cât a iubit-o pe soția lui.

Însă iubirea de Dumnezeu s-a arătat *mult mai profundă* ca iubirea pentru femeie. Căci atunci când *a început* să se roage, rugăciunea inimii *i-a ocupat* întreaga atenție. A ajuns *să nu se mai gândească la nimeni*, inclusiv *la soție*.

La întrebarea mea, dacă *s-a mai întâlnit* cu vreunul dintre *foștii* colegi de celulă...el mi-a răspuns: „Cine a mai ținut legătura?!...”.

Fericitul Ilie spune că înainte de rugăciune e bine să stai, mai întâi, și *să te liniștești interior*. Să nu începi să spui rugăciunea *în mod brusc*...ci după ce ți-ai câștigat *o oarecare liniște* sufletească.

Numără și acum *pe degete* rugăciunile așa cum făcea în închisoare.

Îmi vorbea despre cei foarte săraci și despre cei care trăiesc mâncând de prin gunoaie...pe care i-a văzut la televizor...și *i-au dat lacrimile*. Pentru că nu poate să vadă *nedreptatea*...și *sărăcia cruntă*...în mod *impasibil*.

11 martie 2000.

Fericitul Ilie a citit deja un volum din *Viețile Sfinților* (din cele trei de ultima oară), o sută de pagini dintr-un alt volum, încă o altă carte, *Viața* Sfintei Taisia

și *Viața Maicii Domnului* de Sfântul Maxim Mărturisitorul. Și mi le-a dat ca să i le *înapoiez* lui Dorin.

Citește *cu nesaț*...

Ultimele analize pentru diabet i-au ieșit *ușor îmbunătățite*. ...Și după ce a luat un anume medicament...i-au dispărut *mâncărimile de piele* de care suferea de ceva timp.

Acum însă îl doare *umărul stâng* de la reumatism. Boală căpătată *în tranșee*, pe timpul războiului...

Și îmi spunea că dormea *direct pe pământ*, în cap cu casca...și avea o manta pe el...și era așezat cu fundul pe lopata cu care făcea *tranșee*...Cu care *săpa* pământul...

Însă îmi spune: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate! Căci și bolile au *rolul lor* în înțeleptirea noastră”.

Despre cum Sfinții erau *ajutați* în mucenicia lor de către Dumnezeu. Atât de mult...încât *nu mai simțeau* torturile imense. Și de aici am vorbit despre *durere* în general...și despre *rolul ei pedagogic*.

Despre *rău*...și *mai rău*. Cum trebuie *să ne situăm* în fața *neplăcerilor* de tot felul.

Doamna Floarea m-a servit cu dulceață...și m-a întrebat *ce face Dorin*...și apoi *ce mai fac eu*...

I-am spus Fericitului Ilie despre visele mele urâte, din timpul nopții, mai ales când vin la Turnu [Măgurele]. Și mi-a spus că e din cauza *atmosferei*...dar și *a vârstei*...

M-a sfătuit *să nu primesc* vise...și să nu mă *înspăimânt* din cauza lor. Să nu le iau *în seamă*...

Visul care e *de la Dumnezeu*, îmi spune el, este însoțit de *bucurie multă*...și ea *persistă* multe zile.

Și îmi spune despre monahul care a fost *înșelat* de diavol, și care luase *înfățișarea unui înger* ca să-l înșele...și din cauza lui *și-a ucis mama*.

L-am întrebat cum e *mai bine* să spun rugăciunea inimii, *cu voce tare* sau *în gând*. Și mi-a spus să o spun *în amândouă felurile*, pentru că o spui *cu glas* când nu te mai poți *concentra* mental *prea bine*.

Și a continuat...spunându-mi că rugăciunea neîncetată...se spune *mental*...și că ea tinde spre *a se spune singură* în sinea noastră...dacă *persistăm în rugăciune*.

Vei ajunge să te rogi, îmi spune el, și când *vorbești* cu altul...Pentru că ești *coborâtă* în sinea ta...și de acolo *strigi* către Domnul...

Dacă nu pot *cu rugăciunea întreagă*...să strig simplu: *Iisuse!* sau *Maria!* sau *Sfântă Treime!*...În sensul că nu trebuie *să mă chinuiesc la nesfârșit* ca să mă *concentrez*...dacă nu pot din cauza *mediului* în care sunt...sau *a oboselii* pe care o am.

Însă acum, în post, m-a sfătuit să mă rog mai ales cu rugăciunea Sfântului Efrem Sirul: „Doamne și Stăpânul vieții mele...”.

I-am spus că *am învățat* rugăciunea către Sfântul Arhanghel Mihail, pe care el mi-a dictat-o...și alte scurte rugăciuni ale Sfântului Siluan Athonitul și ale Fericitului Sofronie Saharov, ucenicul său.

Cât și o altă rugăciune a Sfântului Ioan Damaschin pe care am găsit-o în *Filocalia 4*. Adică: „Pune nouă *mijlocitoare neînfruntată* pe cea care Te-a născut pe Tine, Hristoase, și cu rugăciunile ei dăruiește-ne, ca un milostiv, Duh de bunătate, Care se pogoară de la Tatăl Tău”.

Și tot din Filocalia 4 am mai copiat două rugăciuni, mai lungi, contra *gândurilor necurate* care ne vin.

Din nou despre *gândurile de desfrânare* care îmi vin...la care el conchide, că unii monahi *s-au luptat* cu gândurile și visele desfrânării și câte 10-20 de ani...adică sunt *normale* pentru oricine vrea *să trăiască cuvios*.

Despre *postul negru* al romano-catolicilor din fiecare vinere a lunii. A auzit de el în închisoare...Ținut însă ca *o superstiție*...pentru a-i scăpa de *moarte năprasnică*. Și îmi spune că *l-a ținut* și el un timp.

Din nou despre *durerile de cap*...și despre cum *i-au pierit* când i-a apărut *crucea luminoasă* în inimă.

Iarăși despre moartea ca *eliberare*...Se gândește la ele două...și asta *îl întristează*...

Mi-a dat bani pentru ca *să îi cumpăr* alte două volume din *Viețile Sfinților*. Dar, totodată, *și-a cerut iertare* pentru că *îmi îngreunează geanta* prin aceste cărți...

I-am spus că nu e *nicio greutate* pentru mine...pentru că nu vin *cu bagaj mult* de la București. Am să i le aduc *peste două săptămâni*.

24 martie 2000[87]

Mi-a vorbit despre perioada sa *de negație*...Despre nihilismul din tinerețe. Și atunci a vrut *să se sinucidă* cu un revolver...

Avea unul în casă. Era al tatălui său...

Gloanțele erau pe masă...la vedere...

Iar când a vrut *să se împuște*...s-a gândit la părinți și la frate...Și *l-a apucat mila* pentru ei...motiv pentru care *a renunțat*...

S-a gândit în acele clipe la cât de mult *ar suferi* familia lui din cauza morții sale. Și cum *le-ar amărî* iubirea lor pentru el...

Deducții și raționamente proprii: prin acestea *a scăpat de negație*. S-a luptat cu *propria sa negație*...a

[87] Însemnările din această zi *îmi aparțin*...și *le-am inclus* între cele ale doamnei preotese pentru că *se completează reciproc*.

căutat *răspunsuri* la necredința lui...și *a învins evidența* existenței lui Dumnezeu.

Și am vorbit despre toate acestea în contextul *căutării sensului* în viață. Nimeni nu e *scutit* de *căutare*...și de *găsirea* răspunsurilor.

Greutățile, frământările, neștiința, îmi spune el, sunt *normale* atâta timp cât *căutăm* lucrurile *fundamentale* ale vieții noastre. Cele care *ne împlinesc* și *ne bucură*.

Fericitul Ilie este, cu totul, împotriva *delăsării* și *a lipsei de încredere* în ceea ce poți să faci *împreună* cu Dumnezeu. Cei care *nu caută*...și care nu vor *mai mult* în viața lor...renunță la *împlinirea de sine*...și acesta e *un mare păcat*.

Apoi am vorbit despre *vederea* luminii dumnezeiești...și despre *consecințele ei* asupra trupului nostru. S-a *vindecat* de durerea de umăr...când *a răsărit* lumina *pe locul* umărului bolnav.
A văzut cum lumina lui Dumnezeu *vindecă* și *transfigurează* trupul.

Oamenii culturii, îmi spune el, nu pot să ajungă decât la concluzia că *există* suflet și Dumnezeu. Însă nu se poate *mai mult* prin *simpla știință umană*. Numai *curățirea de patimi* și *vederea lui Dumnezeu* ne dau posibilitatea unei *înțelegeri dumnezeiești*...mai presus de *puterea de înțelegere* a omului.

Apoi despre *simțirea harului* și *viul adevărat*.

Despre *tradiția înduhovnicirii*.

Și ucenicii, îmi spune el, trebuie duși la *experierea personală* a vieții cu Dumnezeu. Căci dacă nu înțelegi *viața cu Dumnezeu*...degeaba îți bați capul cu *învățarea pe de rost* a zeci de cărți.

Cuvinte *bune* despre Valeriu Gafencu[88].

...Și că trebuie să privim viața unui om *în funcție* de *perioada* în care a trăit, de *cât a făcut*...și de cât *a avut posibilitatea să facă* în contextul său istoric.

Despre boală și consecințele ei.

După care am fost și la doamna Nicoleta Băețica și s-a simțit *liniștită* vorbind cu mine.

24 martie 2000[89].

Spre seară...după ce a plecat Dorin...I-am dus alte două volume din *Viețile Sfinților*. Și, cu multă bucurie, mi-a dat bani ca să îi mai cumpăr...încă 4 volume.

Obosit...și analizele îi sunt *oscilante*. Când *mai bune*, când *mai rele*...și revine teama de *a nu trece la insulină*. Pentru că Green ar trebui *să se specializeze* în făcut injecții.

M-a încurajat...și *m-a smerit* cu bunătatea sa. Asta pentru că știu din plin că *nu merit* atâta îngăduință...

Din nou i-am spus că *simt* Iadul în mine...și mi-a repetat *ținerea minții în Iad* și *nedeznădăjduirea* Sfântului Siluan.

Și mi-a spus *să mă lupt continuu* prin *scârba* față de *josnicia* patimilor pe care *le văd* în mine.

Despre desfrânare sau „boala tinereții”. Și despre lenea...din oboseală. Despre insomnii.

Și azi mi-a mărturisit că nu simte *gelozie* sau *mânie*, că *nu urăște* pe nimeni...și că nu îi place ca cineva *să vorbească de rău pe altul* în prezența lui. Pentru că nici el nu face acest lucru...

Despre *feciorie*...și *strădanii ascetice*. Încurajările sale sunt *neprețuite*. Sunt *ceea ce am nevoie*.

---

[88] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Valeriu_Gafencu.

[89] *Reîncep* însemnările doamnei preotese.

Despre luptele *dureroase* ale vieții sfinte. Nu trebuie *să abdici* niciodată. Aceasta e *esența*!

Despre *viața* Sfântului Alexie omul lui Dumnezeu și a Sfântului Simeon Noul Teolog.

Despre *faptele bune*...și *micile păcate* când vrei să faci *o faptă mare*.

Foarte bucuros că îi aduc cărți.

Am văzut pe masă cartea părintelui Gheorghe Calciu-Dumitreasa[90], *Rugăciune și lumină mistică*...și văzând că *mă uit* la ea...mi-a dat detalii.

I-am spus că am fost la o conferință a sa, la București...și el mi-a povestit câteva ceva despre acesta.

Știa despre părintele Calciu pentru că a făcut închisoare în timp ce el *era în închisoare*.

Și astăzi (lucru rar) mi-a vorbit despre *torturile* din închisoare: smulgerea unghiilor, băgarea de ace pe sub unghii...ținuți în picioare, cu mâinile în sus, până la epuizare...

Părintele Calciu *l-a îngrijit* pe Oprișan[91], care *îl uimise* pe Blaga[92], la Cluj, prin cunoștințele sale despre *existențialism*.

Constantin Oprișan *studiase* în Germania...și fusese închis pentru că era *legionar*.

Și în celula părintelui Calciu nu au rezistat decât *doi oameni*. Unul, profesor de Geografie, care a ieșit din închisoare cu falca mutată, fracturi la ambele picioare și alte multe răni...și un țăran, căruia i s-a tăiat degetul mare de la un picior...cu lama...

Pe profesorul de Geografie, Fericitul Ilie l-a întâlnit...și l-a întrebat *cum a rezistat*...Și acesta i-a

---

[90] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Gheorghe_Calciu-Dumitreasa.
[91] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Opri%C8%99an.
[92] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lucian_Blaga.

răspuns că *prin credința în Dumnezeu*, pentru că a fost *crescut de mic* în credință și iubire de Dumnezeu.

Însă părintele Calciu a devenit și el *un torționar* la un moment dat...dar apoi *s-a căit*. Și a fost închis într-o celulă *cu regim special*...și acolo a fost chinuit *și mai rău*.

Fericitul Ilie știa și despre *o a doua arestare* a părintelui Calciu...și despre *emigrarea sa* în SUA. Și el credea că părintele Calciu *a predicat* împotriva dărâmării Bisericilor de către Ceaușescu pentru *a-și ispăși greșeala* pe care a făcut-o în închisoare.

M-a avertizat și asupra Masoneriei...și mi-a spus să nu cred faptul că toate *figurile politice* sau *intelectuale* despre care masonii spun că au fost *masoni*...au și fost *masoni* în fapt. Pentru că masonii vehiculează tot felul de „minciuni sfruntate”...pentru ca să pară *mai interesanți* decât sunt.

Și mi-a dat detalii despre *ce este* și *ce vrea* Masoneria. Părintele Calciu vorbea, în cartea lui, și el *împotriva* Masoneriei.

2 aprilie 2000.

Când m-a văzut Fericitul Ilie, mi-a spus că a crezut că *nu mai vin*, fiindcă *m-a așteptat* și vineri și sâmbătă.

I-am adus cele 3 volume din *Viețile Sfinților*...și mi-a mai dat bani pentru încă două. Pentru că vrea să le cumpere pe toate 12.

A citit până acum 3 volume (*mai, iunie* și mai are puțin din *aprilie*). Și mi-a spus: „Mi-e *foc* că nu mai pot citi *atât de mult*, fiindcă *obosesc*”.

Mi-a vorbit despre viața și mucenicia Sfintei Mucenițe Fevronia. A fost crescută de la 2 ani în Mănăstire și până la vârsta de 20 de ani. Ascunsă de maica stareță. Și pentru că era *foarte frumoasă,*

ighemonul acelui ținut a vrut *să se căsătorească* cu ea. Dar ea *l-a refuzat*. Și a fost supusă la grele torturi.

I s-au *tăiat* sânii, mâinile și picioarele...Și a fost *chinuită* cu pieptenele de fier...

Despre un alt Sfânt și-a notat...și *mi-a citit* cum s-a luptat *timp de 30 de ani* cu desfrânarea. Și numai cu puțin timp înainte de a muri *a scăpat* de ispită.

Despre un vis urât *înainte* de împărtășire. Și el mi-a spus că diavolul a vrut *să mă tulbure*.

Despre alte lucruri ale mele, pe larg...și despre *răul* geloziei. Despre *ce* spovedesc și *cum*.

La final, mi-a spus că *se bucură* că *am trecut* pe la el...și, mai ales, *pentru ceea ce fac*.

8 aprilie 2000[93].

În timpul războiului a trebuit *să depisteze* tabăra adversarului și s-a bazat *pe lucruri practice*. A aruncat ghiulele *după ochi* și nu din punct de vedere *tehnic*.

Și Fericitul Ilie mi-a spus acest lucru ca să îmi sublinieze că într-o situație *reală* de viață practica, lucrul *știut efectiv*, e cel care *contează*. Și la fel și *în viața duhovnicească*.

Doamna Floarea și Green mi-au spus că are momente *foarte mari* de neputință. Și că de câteva ori *a căzut* de la masă...de pe scaun...din cauza oboselii și a bolii...Și, cu toată oboseala și boala, Fericitul Ilie se roagă, citește, gândește diverse lucruri foarte profunde. Și tocmai de aceea *se sleiește de puteri* foarte, foarte mult...

Despre gândul drăcesc *al suspiciunii* în ceea ce privește viețile Sfinților.

Și îmi spune că dracul, adesea, *îi sugerează* că „sunt *imposibile*” multe pasaje din viețile lor.

Ce face însă *același drac* acelora, care sunt *neîntăriți* în viața duhovnicească, dacă unuia ca el, care

---

[93] Alte însemnări *ale mele*...printre cele *ale doamnei preotese*.

a trăit atât de multe revelații dumnezeiești, *îi spune* așa ceva?

Împărtășire *deasă*, cu mărturisire *prealabilă*. Neapărate pentru *creșterea* în viața duhovnicească.

Și apoi despre *mai multe erezii* și faptul că Biserica Romano-Catolică este *eretică*. Mi-a pus mai multe *întrebări* la care eu i-am răspuns *punctual*.

Nu a admis *demonstrația* unui Sfânt Părinte din *Filocalie* pe motiv că adevărurile sale științifice, pentru generația noastră, sunt „perimate".

Și i-am spus că știința e întotdeauna *relativă*...iar faptul că un Sfânt Părinte *a susținut* ideile științifice *ale vremii lui* nu e un lucru *de imputat* ci *de admirat*, atâta timp cât un om *retras* din lume, monah, era *la curent* cu știința vremii lui.

Discuție pe tema *Cabalei*. Și apoi despre *certificarea adevărurilor* prin *experiența* Sfinților.

Mi-a spus cum a primit, de curând, „vizita" unui iehovist...pe care *l-a confundat* cu *un fost elev* al lui. I-a dat o carte numită „Prințul păcii", pe care Fericitul Ilie mi-a catalogat-o drept „o nebunie". Și vrea *să arunce* cartea...pentru că „nu poți *păstra* în casă *o asemenea carte*".

Oboseala *îl domină*. I *se scurg* genele stând cu mine de vorbă...Are nevoie *de odihnă*...

Se bucură că *încă mai poate citi*...dacă nu mai poate *să meargă* și *să scrie*. Și ar fi dorit *să poată să scrie*...lucrurile pe care *le gândește* acum...

Frica[94] drăcească *trece* prin spovedanie și împărtășire deasă. E nevoie însă *de ceva timp*.

Și mi-a *garantat* că dacă stărui în rugăciune, în spovedanie și împărtășire deasă și eu am *să scap* de *frica de moarte* și *de draci*.

---

[94] De aici *reîncep* însemnările doamnei preotese.

I-am dat *noi date* despre mine. Despre copilăria mea. Și el mi-a vorbit despre *luminarea* lui Dumnezeu...și despre *cum înțeleg/ află* Sfinții dacă ceva e *bun* sau *rău*.

Despre vedeniile drăcești...când vedea „lumină lăptoasă”, demonică...și despre alte apariții drăcești.

Apoi despre Sfânta care ținea post negru câte 40 de zile...și care se ruga cu mâinile ridicate până când îi anchilozau.

Și și-a amintit când a ținut *post negru*, în clasa a 6-a de liceu, *timp de o săptămână*. Nu a mâncat și nu a băut nimic...După o săptămână a încercat, mai întâi, *să bea puțin vin*...

Și mi-a spus că Sfânta Scriptură și Filocaliile trebuie *recitite* mereu. Căci de curând a citit *Filocalia 7* și i s-a părut că *nu o citise niciodată*. Recitirea ne păstrează mintea *vie* și ne umple *de noi înțelegeri*.

Și mi-a vorbit despre *disputele* pe care le are cu Dorin pe tema Bisericii Catolice...și cum el *tinde să creadă* că și ei au *har* și *Sfinți*. Dar că argumentele lui Dorin i se par *fondate*...și că e corect *să nu mergem* cu „adevăruri duble”.

Crede însă că *întoarcerea* catolicilor la Biserica Ortodoxă e lucru *de dorit*.

Să fiu *răbdătoare* în toate. Pentru că, îmi spune el, fiecare lucru mic *câștigat* e *un lucru mare*.

Să *mă rog* pentru cei care *nu mă vor* sau *nu mă înțeleg*...pentru că „rugăciunea *îi ajută* și pe ei și *te înalță* și pe tine”.

Și mi-a spus și faptul că *nu se poate opri* din *a-i lăuda* pe oameni. Din a evidenția *lucrurile bune* din ei. Pentru că pe baza lor se construiește *întoarcerea*, adică *o viață duhovnicească*.

16 aprilie 2000.

M-am dus la Fericitul Ilie pe la 18.30. Mi-a deschis doamna Floarea...și mi-a spus că „știa" că sunt eu. Și am întrebat-o *de unde* știa...și ea mi-a *surâs*...spunându-mi că *știa*...

Fericitul Ilie se simțea *mult mai bine* decât acum două săptămâni. Mergea bine și nu mai tremura așa de tare. Însă i-am adus vestea *proastă*...că nu am găsit niciun volum din *Viețile Sfinților*.

Am vrut să *îi restitui* banii...dar el mi-a spus *să îi păstrez*, pentru că la mine „nu se învechesc". Și *să le cumpăr* când *le voi găsi*...

A vrut chiar să îmi dea *și mai mulți bani*, pentru toate cele *4 volume* câte *au mai rămas* de cumpărat dar eu nu i-am primit. I-am spus că le cumpăr *pe banii mei*, dacă *le găsesc*. Însă acum îmi pare rău că *l-am contrazis*...

Am vorbit despre starea sa de sănătate. A fost și duminica trecută și duminica asta la Sfânta Biserică. Și speră să poată să meargă și săptămâna viitoare. Ia *Ginsavit* și speră să-l ajute. Săptămâna trecută a făcut injecții cu B_1, B_6 și B_{12}.

Am vorbit și cu doamna Floarea și cu Green. Doamna Floarea m-a servit cu dulceață, ca de obicei.

Și Green a spus că *nu e de acord* cu Dorin cu *împărtășirea deasă*. Însă eu i-am spus că în primele secole creștine era *un lucru firesc* ca toată comunitatea *să se împărtășească*...și era *nefiresc* ca să nu te *împărtășești*. Dacă nu te împărtășeai erai *suspect*...pe când acum ești „suspect" dacă *vrei să ai* o viață duhovnicească profundă.

Despre *pregătirea* pentru împărtășire...și ce ar însemna astăzi ca *toată comunitatea* sau *majoritatea*...să se împărtășească. Ce *schimbări* ar produce acest *lucru sfânt* în rândul credincioșilor Bisericilor noastre.

Fericitul Ilie mi-a vorbit din nou pe marginea *lecturilor sale recente* din *Viețile Sfinților*. Citește luna *august*...

Despre rugăciunea și asceza extremă a multor Sfinți. Despre postul negru. Rezistibilitate la post...și rugăciune.

Și mi-a spus că postul de 40 de zile e *peste* puterea omului *obișnuit*...care nu poate *să reziste* fără apă decât maxim 10 zile.

După 2-3 zile fără mâncare și băutură, îmi spune el, organismul *nu mai cere nimic*. O știu din proprie experiență...Însă începi *să te simți rău*...

Despre „stigmatele" romano-catolicilor...și alți „sfinți" ai lor. S-a referit din nou la *discuțiile* cu Dorin. Și văzând că eu am un discurs *neamabil* vizavi de teologia romano-catolică...nu a mai vrut *să continue* subiectele.

Și observ la Fericitul Ilie, cum observa și Dorin, ce înseamnă *lipsa* unei *culturi teologice sistematice*.

El a trăit cele mai mari *experiențe mistice* ale Ortodoxiei, a înțeles foarte multe *de unul singur*, luminat fiind de Dumnezeu...dar nu și-a pus problema *cercetării în amănunt*...și de la un capăt al altuia al istoriei Bisericii *a dogmelor* și *a învățăturilor ortodoxe*.

De aceea are multe *carențe informaționale*...pentru că nu a avut *unde* să le învețe...și unele lucruri le-a preluat *deformat* de la catolici și protestanți, din cărțile diverse pe care le-a citit de-a lungul vieții.

Iar Dorin, care e *foarte atent* la amănuntele teologice, i le arată *punctual*...și a început să aibă *aversiune* față de *desele sale atenționări*.

Dar Fericitul Ilie *cedează* în fața argumentelor...atâta timp cât Dorin îi aduce, pas cu pas, *mărturii de primă mână*...când *susține* un anume lucru.

Și văzând că și eu încep *să mă refer* la o învățătură sau la o practică eclesială în mod *fondat*, cu

referiri *clare*...așa cum *m-a învățat* Dorin...tinde să nu mai dorească *să aibă polemici*. Măcar *cu mine*...

I-am spus că *s-a mai dus frica*...cât și *hulele*. Despre omul care *m-a înfricoșat* când era mică...și care *m-a speriat* la geam...Alte amănunte despre mine...

Apoi am vorbit despre *puterea imaginativă* a minții. Despre *luminarea dumnezeiască*. Despre *darul deosebirii gândurilor*. După care am vorbit despre *înșelarea demonică*.

Nevoia de rugăciune. De *rugăciune continuă*. Și să nu mă mai gândesc la consecințe, la viitor, la tot felul de griji *în mod obsesiv*...pentru că însăși această *obsesie* e *un șiretlic demonic*. Să mă rog...și să mă concentrez la ceea ce fac.

Despre reumatism. A fost la Techirghiol, după ce a ieșit din închisoare, și a făcut *băi cu nămol* și alte tratamente.

I-am remarcat astăzi, pe când vorbeam, *strălucirea aparte* a ochilor săi *buni*. Un *negru atât de intens* încât trebuia să las capul în jos...pentru că acel *supraomenesc* din ochii lui...mă înfiora. N-am mai văzut la nimeni o atât de mare *forță duhovnicească*...și o astfel de *măreție* în priviri.

Fericitul Ilie *mă privea*...vorbea cu mine...dar *vedea altceva*. Aceasta a fost *impresia mea continuă*.

I-am spus că sunt la Sfântul Calist Catafygiotul cu citirea *Filocaliei 8* și că *mi-e greu*...pentru că vorbește despre *viața contemplativă*.

Apoi mi-a vorbit despre teologia Sfântului Grigorie Palama...și mi-a spus că două volume din traduceri făcute din Sfântul Grigorie *le-a primit* de la Radu Rotaru.

Din nou despre discuția cu iehovistul...și despre cei „1.000 de ani de pace” despre care i-a vorbit acela.

Și mi-a spus că după ce *l-a primit* în casă, confundându-l cu *un elev* al său, a doua zi iehovistul *s-a reîntors*...dar doamna Floarea *nu l-a mai primit*...

Iar *insistența lui bădărană*...cât și *modul diletant* de a pune problema *l-au enervat*. Pentru că el a crezut că poate vorbi *serios*, argumentat cu...iehovistul.

De la iehovist...a trecut la călătoria sa cu trenul, cândva, unde a asistat la un alt *moment prozelitist*. Niște adventiști doreau *să îi convingă* pe niște ortodocși neșcoliți...

De el *nu s-au luat*...

Și după ce le-au spus adventiștii despre *sâmbătă*...și despre *alte lucruri* de-ale lor...Fericitul Ilie nu a mai *rezistat* să-i audă și le-a cerut Scriptura.

Și le-a explicat în așa fel lucrurile...încât ortodocșii *s-au umplut de mânie* pe adventiști și i-au *alungat* din compartiment...numindu-i „diavoli”.

Și văzând că unul dintre ortodocși era gata *să îl arunce* pe unul dintre adventiști jos din tren...Fericitul Ilie le-a spus că nu trebuie *să reacționeze* în acest fel...dar că trebuie să fie *credincioși* Ortodoxiei în fața altora de *altă credință*.

Și conchide: oamenii *se schimbă* foarte repede...când *le aduci argumentele adevărate*. Nu trebuie să le spui *multe*...ci *adevărul pe înțelesul lor*...

Despre *crearea* lumii. Despre *cinstirea* zilei Învierii Domnului, adică *duminica*. Despre cum *au trecut* Sfinții Apostoli de la *sâmbătă* la *duminică*.

Și mi-a spus că el nu *a vorbit niciodată* cu soția și cu fiica sa despre ceea ce *a făcut* și *a văzut* în casele celor pe care el *îi medita*. Asta după ce Green *mă întrebase* dacă *mai am* vreun *frate* sau *soră*...

Și a conchis: trebuie *să păstrăm confidențiale* lucrurile pe care le facem *în interes de serviciu*. Prin asta *îi protejăm* pe cei pentru care *lucrăm*.

Despre cum *să mă comport* în diverse situații.

Fericitul Ilie se bucură *să mă învețe*...și *să mă direcționeze*. Și tot ce el mă învață *se adaugă*, în mod minunat, la cele pe care Dorin *mi le spune*.

Și mi-a spus că *viața duhovnicească* e între *întraripare* și *deznădejde*. Mereu *ne mișcăm* într-o parte sau în alta...și trebuie să fim *mulțumitori* lui Dumnezeu pentru tot ceea ce trăim...Căci tot ce trăim *ne ajută* în demersul nostru de sfințire.

La plecare mi-a spus *să nu mă grăbesc* să termin *Filocalia*...și *Viețile Sfinților,* volumele care au mai rămas, să le cumpăr *când le găsesc*.

13 mai 2000.

I-am adus dicționarul pe care mi l-a dat Dorin. Și mi-a spus că știa că *o să vin*, pentru că Dorin i-a spus că *i-l trimite* prin mine. Și mi-a spus că i se pare *foarte folositor* pentru că îl ajută *în lectura* cărților duhovnicești.

Citește luna *noiembrie* din *Viețile Sfinților*. Mai are de citit numai luna *februarie*. Dar și *Filocalia* vol. 7.

Despre dicționarul dat părintelui Ciulei pe care nu i l-a mai *restituit*. Iar doamna Floarea a fost *mai rece* astăzi cu mine...și nu știu *din ce motiv*.

Era obosit și trist. Fără prea mult *chef* de discuție. Însă și eu am fost într-o stare proastă. Și cu toate astea *mi-a zâmbit* și *m-a încurajat*...încropind o discuție cu mine.

Mi-a spus că *i-a fost rău*...S-a trezit într-o noapte, de curând, cu senzația că *nu mai poate să răsufle* și simțea că îi era *grea* pătura de pe el.

Cât a vorbit cu mine nu a avut *echilibru* să stea la masă...Aluneca cu trupul, cu tot...Și cu toate astea *am vorbit*! El s-a chinuit să fie *coerent*...și *binevoitor* cu mine. Nu m-a lăsat *să plec pur și simplu*...ci *s-a epuizat* vorbind cu mine.

Amândouă mi-au cerut *numărul de telefon* cât și pe al lui Dorin. M-au *alarmat* cu asta...Însă Fericitul Ilie le-a spus: „Voi *vă văietați*....Eu *nu mă vaiet*!”...Probabil doamna Floarea și Green se așteaptă la *ce e mai rău*...

Când l-am întrebat dacă *e bine* să rămân în București și să îmi continui studiile...Fericitul Ilie *mi-a confirmat* acest lucru.

Trebuie să facă *noi analize medicale*.

Și simt că Fericitul Ilie vrea *să moară acasă*, pe *patul lui*...și nu pe *patul de spital*.

Nu cred că *îl înțeleg prea bine* soția și fiica...și se gândesc mai mult la ele, la ce o să facă ele *după*...decât la *starea lui actuală*. Însă ele *îl îngrijesc*...și *îl ajută* în toate.

Mi-a spus că de la 80 de ani a început să își simtă capul „blocat”. În sensul că îi e greu *să mai gândească*...Face eforturi continue...

Am discutat despre erezia lui *Filioque*. Despre *distincția* dintre *purcederea veșnică* a Sfântului Duh din Tatăl și *trimiterea temporală* a Duhului în lume, de către Fiul, la Cincizecime. Despre *lipsa epiclezei* la romano-catolici.

Despre Sfintele Icoane și statuile romano-catolice. Apoi despre teoria lui *Big Bang*[95]. Despre *neantul* de care vorbește *Cabala*.

Despre ce înseamnă „Duhul lui *Dumnezeu Se purta* pe deasupra apelor”....și i-am spus *ce m-a învățat* Dorin de la Sfinții Părinți.

Despre contul bancar al lui Green. Apoi despre occidentalii „escroci”, care își urmăresc *interesele lor* în România...și despre rușii care vor *hegemonia* în zonă.

---

[95] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Big_Bang.

M-au dus cu toții până la poartă...și chiar s-au uitat *după mine*...până spre colțul străzii...

3 iunie 2000.

L-am găsit afară, la masa din curte. Cu soția și cu încă o persoană stând de vorbă. Am intrat cu Fericitul Ilie în casă...

Mi-a spus despre scrisoarea lui Dorin și că va veni și el *să îl vadă*. Și mi-a spus că Dorin „îl laudă *prea mult*” în scrisoare...și că el nu este „așa *cum crede* el”.

Mai are puțin din *Filocalia 7*...și mi-a vorbit despre Sfântul Grigorie Palama ca despre „culmea gândirii isihaste”. A început și luna *februarie* din *Viețile Sfinților*.

Despre *nașterea* Maicii Domnului. Despre *adormirea* ei. Despre *venirea* Sfântului Dionisie Areopagitul la adormirea Prea Curatei și despre *martirizarea lui* prin tăierea capului.

Însă nu s-a simțit deloc *bine* zilele astea. S-a sculat *cu greață* și *cu senzația de vomă*. Dar nu a vomitat nimic.

Și nu înțelege *ce medicament* îi produce *aversiune*. Din cele noi...

Despre *limbul* romano-catolic...considerat o stare *intermediară* între Rai și Iad. Și despre *teoria* cum că sufletul este de la Dumnezeu și totodată din sufletele părinților. Cât și despre *credința superstițioasă* că 40 de zile după moarte sufletul rămâne prin locurile pe unde a trăit în timpul vieții.

I-am cerut *Filocalia 12*. Mi-o va aduce de la apartament.

Despre *tema* lucrării de licență și despre Eminescu. Dacă ar fi vrut *să cerceteze* ceva, mi-a spus el, ar fi vrut *să scrie* despre tema: „Culorile în poezia eminesciană”.

Mi-a vorbit despre *culorile picturale* din *Cezara* și *Toma Nour* (Geniul pustiu).

Și mi-a vorbit și despre un vers, pe care *nu știu* din ce poem eminescian e, „De ce nu vrei tu, Ana, *în negru* să te-mbraci?”[96].

Negrul, îmi spune el, e culoarea care *pune în evidență* albul feței. El evidențiază o față albă, frumoasă, *luminoasă*.

Despre *viitorul* meu și al lui Dorin. Însă *greul* vieții noastre, ne-a subliniat el, va fi *plin* de *bucuriile* lui Dumnezeu...pentru că toate sunt *cu putință* împreună cu El.

Despre amintirile din trecut...și ispitele prin reamintire. Despre ispitele prin care a trecut și despre cum *și-a păstrat* fecioria până la căsătorie. Pentru că desfrânarea i s-a părut și i se pare „ceva *murdar* și *nesănătos*”.

Despre *indecențele* la care *se dedau* femeile în vârstă ca *să atragă* bărbați de vârsta lor sau foarte tineri în comparație cu ele.

I-a cunoscut pe Geo Dumitrescu[97] și Marinel Sârbulescu. Scrisoarea către Bălașa Diaconescu, pe care ei o numeau *Olga*.

În acel timp, Fericitul Ilie scria *epigrame*. Și Geo Dumitrescu și Sârbulescu *îl invidiau* pentru epigramele pe care le scria. Iar Olga, ca să îl ironizeze pe Sârbulescu, îi spunea: „Orice *ar zice* domnul Marinel/ Mocanu-i *zeu* pe lângă el”.

Și mi-a spus că a observat, de-a lungul vieții sale, cum ispita desfrânării *l-a atacat* mai ales în zilele de

---

[96] E din *Icoană și privaz*. Primele două versuri. Și e un vers *aproximativ*...pentru că în poem e în următorul fel:
„De vrei ca toată lumea *nebună* să o faci,
În catifea, copilă, *în negru* să te-mbraci”.

[97] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Geo_Dumitrescu.

post. Lucru care arată *răutate*a demonilor vizavi de încercarea noastră de *a posti*, de a ne nevoi.

Despre *ispitele* pe care le-a avut *în tinerețe* Sfântul Simeon Noul Teolog. Despre *gelozie* și *frică*. Despre *aroganță*. Despre *părerea de sine* care nu ne lasă să fim *obiectivi*.

Despre ce înseamnă *să jignești* pe cineva...și despre *îngăduință*.

Trebuie *să ne pară rău* când suntem *aspri* cu cineva, mi-a subliniat el. Când *îndurerăm* pe cineva.

Despre *ajutorul* lui Dumnezeu și despre *căderea în păcat*. Despre monahul care *a căzut în desfrânare* cu o monahie. Despre tâlharul care *s-a pocăit*.

În închisoare a fost reticent în *a mărturisi* altora ceea ce trăia. Însă *a vorbit* unora...dar *în puține detalii*.

Despre yoghinii care *au trecut* printr-o *pădure în flăcări*. Despre alți yoghini, care au mărturisit că *li s-a arătat* Mântuitorul Hristos într-o peșteră...și că au simțit *miresme aromitoare*.

Apoi despre yoghinul care *a creat iluzia* unei *armate numeroase*...

Ne-am întors la Sfântul Grigorie Palama și am vorbit despre *persoană* și *minte*. Numai Ortodoxia vorbește despre *îndumnezeire*...și demonstrează, prin Sfinții ei, că ea este *realizabilă*.

Despre *diferențele* dintre *mistica ortodoxă* și *cea romano-catolică*.

I-am spus că *am de citit* pentru examen Mallarmé[98], Rimbaud[99], Verlaine[100] și Valéry[101]...și mi-a spus că odată erau *favoriții* lui. Mai ales Valéry...

---

[98] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/St%C3%A9phane_Mallarm%C3%A9.
[99] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Arthur_Rimbaud.
[100] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Verlaine.

Despre cum i-a plăcut, la început, *Pe culmile disperării* a lui Cioran[102]...și despre cum *nu îi mai place deloc* acum.

La vârsta de 60 de ani, Fericitul Ilie putea *urca* pe munte. Călătorea...

Acum are gradul militar de *căpitan*. În război a fost *sublocotenent*.

În timpul cutremurului din 1977, Icoana Mântuitorului, care îi aparținea, a fost *singurul obiect* (împreună cu *geamurile* de care era sprijinită) care *a rămas nevătămat* în atelierul celui căruia o dăduse la înrămat. Pentru *o nouă ramă*...

Când îl vedea pe unul dintre elevii săi că *îi place să învețe limbi străine*, cu acela sta *mai mult* decât era *plătit* să-l mediteze. Știam acest lucru de la fratele meu...

Și mi-a spus azi, că fratele meu, Robert, este printre *puținii* lui elevi care a ajuns *să profeseze* limba pe care *a învățat-o cu el*.

30 iunie 2000[103].

Ne întâlnim pentru prima dată după *Scrisoarea în 16 puncte* pe care i-am trimis-o de la București. Și Fericitul Ilie a fost *enervat* din cauza afirmațiilor mele tranșante...că susține, din neștiință, anumite *afirmații eretice*.

Însă după ce și-a exprimat durerea și indignarea *cu vehemență*...ne-am *împăcat*. Și-a dat seama că eu i-am scris după *o îndelungă reflecție*...și pentru ca *să îl ajut*. Și, mai ales, că dețin *multe cunoștințe teologice*...despre care *nu am vorbit* până acum cu el...începând astfel să înțeleagă *ce am acumulat* în anii mei de studii teologice.

---

[101] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Val%C3%A9ry.
[102] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Emil_Cioran.
[103] O altă zi cu însemnări *ale mele*...printre cele ale doamnei preotese.

Când am plecat, Dumnezeiescul Ilie mi-a spus: „Să fim *frați*!”. Și mi-a dăruit 100.000 de lei. Iar doamna Floarea un borcan de gem.

Și *ne-am închinat* amândoi, când el a spus: „Să piară *duhul cel rău* dintre noi!”.

Mi-a dat sfaturi despre sănătatea mea șubredă.

Și-a însușit în mare parte *adevărul ortodox*...însă tot *tinde* să creadă că și în Biserica Romano-Catolică există „sfințenie”. Însă, în sinea lui, cred că *nu e de acord* nici cu acest lucru...dar citirile lui *necritice* de până acum își spun cuvântul. Voi *aprofunda* acest subiect cu el...pe viitor.

Și *am discutat* cele 16 puncte pas cu pas. A înțeles *neștiințele* sale în domeniul dogmatic și canonic al Tradiției Bisericii. A înțeles că afirmațiile mele erau *fondate*...deși impactul asupra lui a fost *dureros*.

Îl cred...și, mai ales, îl înțeleg. Pentru că știu faptul că un mirean, fără studii teologice sistematice, nu își poate *închipui* câte *se învață* în domeniul teologic...și cât de *cuprinzătoare* e aria de cunoștințe teologice pe care trebuie *să ți-o asumi*.

Tot ceea ce credea *deformat* până acum, mi-a mărturisit, va spovedi *în curând*.

Despre reînceperea facultății. Despre cum s-a pregătit el pentru examenele de la facultate...și despre relaxarea la Olt.

Relaxarea și *odihna multă* ajută *la memorare*, mi-a subliniat el.

Și am observat, pentru prima dată în ucenicia mea...cum Fericitul Ilie a trecut de la *vehemență* la *liniște*...după cum *se liniștește* un ocean după furtună.

Însă, în același timp, am observat cât de *doritor* e să afle, să înțeleagă, să aprofundeze...având nevoie doar de *dovezi* și *argumente clare*.

Acum îmi dau seama că ar fi trebuit să procedez *altfel* în scrisoare. Însă nu aveam de unde să știu cum se va *raporta* la aceste *reproșuri* ale mele.

O, Doamne, dă-mi din bunătatea și blândețea lui ca *să înțeleg* cum să mă *comport* cu oamenii!

Îți mulțumesc, Doamne, pentru *încercarea* asta! Totul e *spre smerirea mea*, a ticălosului! Fericitul Ilie e plin *de milă*, de înțelegere, de pătrundere duhovnicească și de înțelepciune. A văzut că *îi spun adevărul* și *m-a înțeles*. El *cunoaște* omul. Îl *înțelege*...

O lecție prețioasă...

Mi-a făcut o mărturisire de credință *fermă* și *întăritoare*. Despre Prea Sfânta Treime, despre Hristos, despre Biserică, despre viața veșnică.

Și și-a dat seama că, pe viitor, trebuie să fie *mai atent* la modul în care *formulează* anumite opinii...pentru ca să nu ne mai facă *să înțelegem* că el acceptă orice „teorie eretică” pe care *o citește*.

Da: *am greșit* că am fost *prea dur*...cu el. Însă prin asta *am înțeles* lucruri pe care *nu le știam* despre el până la această oră.

Slavă Ție, Doamne, Dumnezeul meu și pentru sfintele lui rugăciuni miluiește-mă și pe mine, păcătosul!

Și când mi-a spus: „Nu sunt decât *un smerit credincios*!”...atunci *m-a doborât* smerenia sa...

22 iulie 2000[104].

L-am găsit *întremat* și *bine dispus* pe Fericitul Ilie. Scrisoarea mea *încă* nu ajunsese. Așa că am ajuns *înaintea* ei. Motivul: poștașul vine *iregulat* pe la el.

---

[104] Și însemnările acestei zile *îmi aparțin*...pentru ca celelalte, până *la sfârșitul* cărții, să fie *însemnările doamnei preotese*.

Mi-a spus: „Cu timpul *flacăra* se stinge și mintea *nu se mai răspândește*”. Și i-am dat dreptate!

Urmează *pacea*...și mintea noastră nu se mai *interesează* de ceea ce se *interesa* cândva.

Încă există unele *rețineri* din partea mea, după ultima discuție. Și *îmi pare rău* pentru asta...Sunt atâtea *de vorbit*...iar eu îmi găsesc *motive puerile* să nu le discut.

Mi-a dat dreptate în ceea ce privește *odihna*. Și mi-a recomandat faptul *să mă odihnesc mai mult*...pentru că *eforturile* mele intelectuale și ascetice *îmi depreciază* sănătatea.

Se va *împărtăși* în *Postul Adormirii Maicii Domnului*.

A deschis discuția despre „perioada experiențelor”. Apoi despre *copilăria sa*...

Și în a 7-a clasă de liceu i-a spus tatălui său că *vrea să știe* cum e când ești *beat*.

Și tatăl lui *i-a dat voie* să bea...ca să vadă *cum e*.

Și a băut *o oală de vin*...

Și senzația pe care *a trăit-o* a fost aceea că *se saltă* pământul cu el...cât și salteaua patului.

A vomitat tot ce băuse...pentru că nu era *învățat* cu băutura. Și atunci *și-a dat seama* că băutura *nu e de el*.

Iar atunci a fost *prima* și *ultima oară* când *s-a îmbătat*.

Apoi despre pisica ce *mânca* șerpi și iepuri din pădure. Și despre cum pisicile sar *spre ochii* câinilor...ca să îi chiorască.

Revărsarea Oltului și schimbarea cursului.

Bea vin *cu metodă*. Cu program. Și lapte, acum, de 3 ori pe zi...și un iaurt pe la 4-5 după amiază.

Mi-a *aprobat* somnul de la ora 22 și până spre dimineață. Iar cu referire la *citit* și *nevoință*: „Facem și noi *ce putem*...”.

Patru ani a fost *în prima linie* a războiului. Un an a fost *prizonier*. S-a dus și s-a întors de la Stalingrad[105] *pe jos*. Iar până la Berlin[106] a fost *pe jos*...și s-a reîntors *cu trenul*.

Despre cum făceau *ședințe de partid* comuniștii.

Iar când el a fost *inspector școlar* făcea ședințe cu profesorii de...15 minute. Și aceștia *se bucurau foarte mult*...pentru că erau *epuizați* de atâta „îndoctrinare”...și mai ales pentru faptul că cineva...știa să fie *scurt*...și *la obiect*...

Pentru că, de obicei, ședințele de partid erau *o lălăială de multe ore*...unde se spuneau *aberații în lanț*.

Și Fericitul Ilie a fost întotdeauna *omul punctualității* și *al respectării cuvântului dat*.

„Sunt *împăcat* cu lumea asta”, mi-a spus el.

...Și se ridică să vadă *cum lucrează* muncitorii la poartă...Pe când doamna Floarea *îl ironizează*...că se comportă *ca un copil*...dacă *se ridică* de la masă...să vadă *ce fac* niște muncitori pe-afară.

Îi plac prăjiturile...dar nu le mai poate mânca. I-a plăcut berea...dar „cu măsură și bună cuviință”.

Simplitatea și *nevinovăția* sa *îi transpar* prin piele. E de ajuns să stai *odată* de vorbă cu el...ca să înțelegi că Fericitul Ilie e un om *simplificat*...prin nevoință. Că nu s-a întors *în trecut*...ci *s-a ridicat* la *nevinovăția* și *curăția* pe care sfințenia *ți le aduc*.

---

[105] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/B%C4%83t%C4%83lia_de_la_Stalingrad.

[106] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/B%C4%83t%C4%83lia_Berlinului.

Mi-a spus *cu durere* că *a murit* un consilier al Bisericii...care era *mai tânăr* decât el...când el trebuia să fie *la rând*.

Și a cumpărat multe tone de lemne anul acesta...ca Green să fie „asigurată”...

Despre cum s-a făcut „naționalizarea”. A intrat în discuție și d-l Virgil de la Pitești...care a dat detalii despre cum s-a făcut „*preluarea* avutului moșieresc”.

Percep, pe fiecare zi, câtă *noblețe* emană Fericitul Ilie...și câtă *încredere* în viața cu Dumnezeu. Facă-se voia Ta, Doamne, cu noi și cu întreaga lume!

30 septembrie 2000.

Mi-a vorbit despre cum *a evoluat* echipa României la *Olimpiadă* și despre sănătatea sa. Și nu poate să spună că *se simte bine* pentru că uneori *amețește*.

Însă până în jurul vârstei de 65 de ani el nu a știut ce e *amețeala*. A început să aibă *stări de amețeală*...când a avut *prima criză de diabet*.

Are picioarele *foarte reci* de la genunchi în jos...și pentru asta ia un medicament...pentru ca să ele *să i se încălzească*. Însă medicamentul nu prea are *efect* la nivel psihic...pentru că el le simte *reci*...dar când le atinge...ele sunt *calde*.

Doctorul *îi recomandă* operație la prostată. Însă la București...Nu îi e frică de operație și nici de moarte...dar nu are cine *îl îngriji* la București.

„Dumnezeu îmi va da *ceea ce merit*!”, mi-a spus el...

Domnișoara Green a început *să plângă*...jelindu-se pentru ceea ce va face ea *după* moartea lui...

Despre *lacrimile harice* din închisoare. Când lacrimile *se nășteau de la sine*...în timpul rugăciunii și al vederilor mistice.

Despre slăbiciunile mele...La care el mi-a spus: „Și eu sunt *slab*...și toți suntem”...*Slabi* în fața păcatului și a greutăților vieții...și a bolilor...dacă nu ne *întărește* Dumnezeu.

M-a sfătuit *să stărui în rugăciune* atunci când *mă supără* ceva, să mă rog mult, să fac metanii și, mai ales, să spun *rugăciunea inimii*. Iar dacă nu pot să mă *concentrez* să o spun *pe scurt*...dar *să o spun cu tărie*.

Mi-a spus că nu trebuie *să mă înfricoșez* de multele gânduri de la rugăciune, de pe stradă...din momentele grele...pentru că acestea sunt *înfricoșări de duzină* ale demonilor. Să insist. Să merg mai departe...pentru că ele *cedează* în fața harului lui Dumnezeu și apoi vine liniștea, *pacea harului*.

Despre *imaginile desfrânate* de la televizor și *impactul lor* asupra noastră.

Despre cum *ne ajută* Dumnezeu prin oameni atunci când *avem cu adevărat nevoie*.

Despre *mila* lui Dumnezeu cu mine...și despre cum *m-am convertit*. Și ascultându-mi confesiunile...Fericitului Ilie *i-a venit să plângă*.

A continuat și mi-a vorbit despre rugăciune...Și mi-a *reamintit* vedenia pe care a avut-o...atunci când Sfântul Arhanghel Mihail...*s-a alăturat* luptei lui împotriva demonilor.

Mi-a spus *să mă întăresc* și *să cred nestrămutat* în *ajutorul* Sfinților lui Dumnezeu în viața noastă.

Alte discuții despre mine...și *m-a încurajat* să îi *mărturisesc* întotdeauna lucrurile care *mă frământă*.

2 octombrie 2000.

Despre *Scrisorile* lui Eminescu...și despre ce *l-a impresionat* când le-a citit.

Apoi *mi-a recitat* un poem al lui Constantin Oprișan[107], care a murit în închisoare.

Apoi am vorbit despre Ioan Alexandru[108], despre care știa că a făcut teologia la Atena și a predat de la catedră Sfânta Evanghelie în timpul comunismului. A citit „Imnele” sale.

Și azi mi-a mărturisit că atunci când *venea* la București se duce *la slujbă* la Biserica Sfântul Gheorghe Nou[109].

Despre cum *nu a intrat* Green la examenul de la facultate din cauza a câteva sutimi. Apoi s-a îmbolnăvit...și nu a mai vrut să intre la facultate. Fericitul Ilie nu a forțat-o.

Mai apoi a intrat la o alta, de unde trebuia să iasă *subinginer*...și a ieșit numai *tehnician*...Asta pentru că s-a schimbat *profilul*.

Și Fericitul Ilie *a angajat-o* pe Green la liceul Unirea, pentru că directorul Bogdan avea nevoie de *tehnicieni*. Și pentru că Green terminase cu 9, 50...a fost *bine primită*...dar mai apoi a fost *persecutată* de director...pentru că nu a dorit *să aibă relații sexuale* cu el.

Inițial, Fericitul Ilie a crezut că cei de la *Securitate* vroiau *să îi facă rău*...din cauză că el e *fost deținut politic*. Și s-a dus și *i-a întrebat*...

Însă securiștii i-au spus că nu sunt *implicați* în acest caz...dar că îl vor „aranja” pe Bogdan, pe care îl au *la mână* cu mai multe.

---

[107] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Opri%C8%99an.
[108] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ioan_Alexandru_%28scriitor%29.
[109] Blogul Bisericii: http://www.sfantulgheorghenou.ro/.

Și în urma acestei *vizite*, lucrătorii la Securitate s-au ținut *de cuvânt*...pentru că directorul liceului *nu a mai șicanat-o* pe Green.

Un timp, Fericitul Ilie nu a vrut *să îl mai salute* pe directorul Bogdan. Însă până la urmă *l-a iertat*, s-a împăcat cu el...„pentru că *trebuie* să ierți”.

I-a iertat și pe cei care *i-au făcut rău* în închisoare.

Când Green era *mică*, Fericitul Ilie era întrebat de unul sau altul dacă *se bucură* că are *fiică*...și nu *fiu*. Și el răspundea că fetele sunt *mai sensibile* și că la bătrânețe *au grijă de părinți*.

Nu mai poate *să mănânce* de unul singur. Doamna Floarea sau domnișoara Green îl ajută...și îi dau mâncare, cu lingura, ca unui copil.

Și Fericitul Ilie îmi spune *cu umor*: „Nu mai *ajunge* nimic la gură la mine”...

Despre cum suntem *ajutați de har* tot timpul. Și despre faptul că rugăciunea trebuie făcută *cu program*.

14 octombrie 2000.

Despre axionul „De tine se bucură”...Și când l-a spus recent...Fericitul Ilie *a văzut* o lumină roz, pâlpâitoare...ca un nor...dar nu de *mari* dimensiuni. Și ea l-a umplut de *o mare bucurie*. De o mare *puritate* și *frumusețe*.

Și mi-a spus acest lucru...pentru că...în momentul când vorbea cu mine *vedea* „ceva în zare, dincolo de lume, dincolo de tot ce e *văzut*” și care *îl bucura*.

E *o surpriză* această *destăinuire*...pentru că cel mai adesea ne vorbește despre vederi mistice *la trecut*...și nu: *foarte recente*.

Din nou despre extazele în care *a văzut-o* pe Maica Domnului. Și lumina *plină de curăție* în care a văzut-o...

Și el mi-a spus: „Ce e *de la* Dumnezeu îți aduce *seninătate* și *bucurie mare*. Bucurie care *persistă* mult timp. Pentru că ceea ce e de la Dumnezeu e *persistent*”.

Despre *măreția inexprimabilă* a lui Dumnezeu și despre *frumusețea* creației Lui. Și de ce unele gânduri sunt *imposibil de exprimat*.

Despre minunea pe care Ion Țugui a descris-o în revista *Mistere*. Cum două femei au adus *o pernuță* drept *mulțumire* Sfintei Parascheva, la Iași...și Sfânta *și-a ridicat* singură capul...pentru *a o primi*.

Despre *credință* și *necredință*. Iar necredința implică faptul de *a accepta* osânda.

Și îmi spune că *în trecut* minunile erau *mai mari*, pentru că lumea era *mai credincioasă*.

Despre pățania cu trenul, când a coborât *înainte* cu o gară. Și despre cum era *să o calce* trenul pe doamna Floarea...dacă el *nu o prindea* în brațe.

Apoi o altă minune, când el și Green *au scăpat* de la faptul de *a nu trece* niște cai peste ei. Caii unui țigan...*bătuți în neștire* de el...au trecut prin poartă...și era *să îi calce în picioare*.

Nu se teme *de primejdii*...pentru că atunci *acționează*. Mai apoi *înțelege* ce s-a petrecut de fapt...

Despre cum *a fost împușcat în piept* pe front. Cei 1-2 km *cu sângele șiroind*...Și după ce a fost *îngrijit*, în grabă, a mers *mai departe*...pentru că fuseseră *atacați* de ruși.

Dacă *nu întâlnea* postul medical...avea intenția *să se culce* într-una dintre gropile săpate, în tranșeele săpate și *să moară acolo*.

O căruță care *trecea în goană* l-a găsit...și l-a luat. Și după aceea, soldații care *l-au găsit* i-au mărturisit...că dacă *nu era el*, cel care făcuse *atât de mult bine*

soldaților, nu ar fi *oprit*...ci l-ar fi lăsat acolo să moară. Pentru că și ei erau în situația de *a fi împușcați*. Adică soldații care au oprit...*și-au asumat* riscul morții.

Când au ajuns la un spital a fost *operat*...dar până acolo a mers *fără niciun tranchilizant*. Îi era *atât de greu*, îl durea atât de mult...încât nu mai putea *să respire*, nici *să vorbească* de durere. Stătea cu ochii închiși și îi auzea pe soldații care îl cărau...cum își puneau problema dacă e *mort* sau *viu*.

Ca profesor (nu știu în ce perioadă)...a fost un timp și *bibliotecar*. Și cât a fost el *cu cheile* bibliotecii *a refuzat accesul* celor de la UTC în bibliotecă. De ce? Ei veneau „să trieze” cărțile în scopul *distrugerii* celor „interzise”. Astfel *a salvat*, pentru un timp, o bibliotecă imensă de cărți rare și scumpe.

Însă, cât a fost el pe la niște cursuri *de perfecționare*, cel care *a răspuns* de bibliotecă, neavând același *curaj*, a permis accesul celor de la UTC...și cărțile „interzise” au fost *scoase* și *arse ostentativ* în curtea școlii.

La fel s-au petrecut lucrurile și la Roșiorii de Vede, unde comuniștii *au ars cărțile* îmbrăcate *în marochin*, care fuseseră luate *în mod abuziv* de la moșieri și care erau *vechi* de două-trei sute de ani.

...Și *ardeau* o carte...chiar dacă găseau în ea doar *o prefață* sau *o postfață* a unui scriitor „neagreat”.

Green se va *pensiona* peste 2-3 ani, când va împlini 30 de ani *de vechime*.

Și i-am spus Fericitului Ilie *bucuria mea* când vin la el...și *s-a bucurat*...

12 noiembrie 2000.

Era obosit. Și tocmai veniseră *de dincolo*...pentru că Dorin fusese la Turnu. Și doamna Floarea mi-a spus că *i-a plăcut* că Dorin era „mai puțin obosit”.

Am primit volumul al 10-lea din *Filocalie*.

Însă pentru că amândouă s-au pus *pe fotoliu* și nu au mai plecat...am vorbit diverse *banalități*. O vreme...

Fericitul Ilie a observat asta...și la un moment dat *le-a trimis* dincolo. Apoi am vorbit despre spovedanie și împărtășire. Și mi-a dat de înțeles că ele două sunt *foarte curioase* să știe *ce vorbește* el cu mine...Probabil *nu le spune* nimic...

Despre mărturisirea gândurilor.

Și a făcut gluma *vizavi* de doamna Floarea: „E plină de păcate ca fagurele de albine”.

9 decembrie 2000.

Am fost la Fericitul Ilie pe la ora 18 fără ceva. Mai era cu cineva. De vorbă...

Doamna Floarea m-a întrebat *ce face* Dorin. Și când a venit Fericitul Ilie în cameră...primul lucru pe care i l-am spus a fost *gestul frumos* al colegului lui Dorin, care *i-a facilitat* obținerea *comentariilor* Sfântului Ioan Gură de Aur la *Epistolele pauline*.

Despre mine și Dorin, despre cum *ne ajungem* cu banii, despre *ce facem* la București.

Apoi despre duhovnicul meu, despre alegerile electorale și vot.

Nu poate să se mai ducă *să voteze*...și chiar dacă ar fi putut...nu ar fi vrut *să-l voteze* nici pe Iliescu și nici pe Vadim.

Mi-a vorbit cu patos, apoi, despre lucruri duhovnicești care *m-au bucurat* mult.

Acum l-am găsit citind din vol. 1 din *Vămile văzduhului* a Părintelui Nicodim Măndiță[110]. O citește selectiv...

---

[110] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nicodim_M%C4%83ndi%C8%9B%C4%83.

Apoi despre *post*. Despre *smerirea minții*. Despre *păcătuirea* care se bazează *în mod pervers* pe nădejdea la *mila* și *iertarea* lui Dumnezeu.

Despre *bucuria permanentă*. Pentru că *oriunde* poți trăi *ca în cer*.

Însă *bucuria reală* e cea pe care *o aduce* rugăciunea.

Despre bucuria liturgică.

Și mi-a citit *Lauda bucuriei* accentuând unele versuri.

Despre *miresmele spirituale*. Despre *culoarea bleu*, din ce în ce *mai deschisă*, a cerurilor spirituale văzute extatic.

Cântecul și *miresmele* se *îmbină* în Paradis.

Despre *realitățile dumnezeiești* ale Împărăției. Despre *bucuria* care *nu se mai sfârșește*.

Trebuie *să urmez neîntrerupt* calea înduhovnicirii. Pentru că „sunt tot atâtea *posibilități de mântuire* câți *oameni* există”.

La plecare i-am spus *să mă ierte* și *să se roage* și pentru mine. Și el mi-a spus: „Și tu *pentru mine*!”.

Și i-a transmis *sănătate* și *urări de bine* lui Dorin...și i-am spus că și el va veni *în curând*.

Singurele fotografii pe care *i le-am făcut*...au fost *post-mortem*. Din ziua îngropării sale...

Știam că *nu dorește* să fie fotografiat, înregistrat sau filmat...și i-am *respectat* dorința.

Însă în ziua îngropării sale am simțit că *trebuie* să *îi imortalizăm* fața. Fapt pentru care m-am dus la o fotografă din oraș...am plătit-o să vină acasă la el...și astfel mi-a făcut *cinci fotografii*...adică cele care *urmează*.

Fericitul Ilie în ziua înmormântării sale [6 mai 2005]. La casă, în holul dintre cele două camere unde noi discutam...când el venea vara la curte.

Împreună cu doamna preoteasă. A fost o zi frumoasă, călduroasă...de aceea eram la mânecă scurtă...și pomii erau în floare. Păsărelele cântau prin copaci într-un mod tulburător. Era *Vinerea Luminată*...

Împreună cu domnișoara Green, singura sa fiică...

Femeia care stă *lângă mine* e cea pe care Green a plătit-o ca *să îl îngrijească* pe Fericitul Ilie. Și l-a îngrijit până în ultima clipă *cu mult devotament*...de la ea aflând *multe amănunte* despre zilele dinaintea adormirii lui.

Tatăl și fiica...pentru că doamna Floarea *adormise* deja...

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

Dr. Gianina Maria-Cristina Picioruș